

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
Study of Operations Management in Cooperative Education
of Faculty of Technical Education,
Rajamangala University of Technology Thanyaburi

กชพร เมฆานิมิตต์
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมงานวิจัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ประจำปี พ.ศ. 2563

ชื่องานวิจัย	การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ผู้วิจัย	กชพร เมฆานิมิตต์
หน่วยงาน	งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีที่วิจัย	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 2) ศึกษาแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร นักศึกษา และ ผู้ประสานงานสหกิจศึกษาในสถานประกอบการ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 274 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย(Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) และแบบสัมภาษณ์นำไปสอบถามผู้บริหารคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม 5 คน ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านสหกิจศึกษาอย่างน้อย 3 ปี โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1) การดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าด้านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา อยู่ในระดับมาก และ ด้านการจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา และ ด้านการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2) แนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการพิจารณาคูณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา มีการกำหนดผู้รับผิดชอบการพิจารณาก่อนรองคุณสมบัตินักศึกษาสหกิจศึกษาโดยนักศึกษาต้องแนบผลการเรียนเพื่อประกอบการพิจารณา ด้านการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน มีการเตรียมความพร้อมนักศึกษาทั้งในรูปแบบรายวิชาเตรียมความพร้อม กิจกรรมปฐมนิเทศ และโครงการเสริมทักษะวิชาชีพ ด้านการจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา มีการจัดหางานรองรับนักศึกษาสหกิจศึกษาให้ครบคลุม

ทุกหลักสูตร ด้านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ จัดรายวิชาสหกิจศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ของนักศึกษาปีสุดท้าย ด้านการให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา มีการปฐมนิเทศ อาจารย์นิเทศก์สหกิจศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา มีการจัดกิจกรรม ปัจฉิมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา ตลาดนัดแรงงาน นิทรรศการนำเสนอผลงาน และการลงนาม ความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสหกิจศึกษา แนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี สามารถนำมาปฏิบัติได้จริง

คำสำคัญ: การดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี

Title Study of Operations Management in Cooperative Education of Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

Researcher Khochaporn Mekanimitdee

Institution Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

Year of Publication 2020

Abstract

This research aimed to 1) study operations management in cooperative education at the Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, 2) study the model of Cooperative Education operations management of the Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi. The population was stakeholders with 274 samples, the research instruments were: questionnaire, statistical analysis by frequency, percentage, mean (\bar{x}), standard deviation (SD), and interview of 5 executive staff of the Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi who have been working with the Cooperative Education program for at least 3 years and were selected by purposive sampling method. Data analysis by content analysis. These findings demonstrate as follows:

1) The operations management in cooperative education of Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi has been thoroughly examined. Working in the workplace got the highest average, followed by consulting problem solving and Cooperative Education supervision was at a high level, in the aspect of seeking and certifying jobs, and the aspect of continued activities after working in the workplace ended, got the lowest average.

2) the model of operations management in Cooperative Education of the Faculty of Technical Education of Rajamangala University of Technology Thanyaburi, the aspect of consideration of qualifications of cooperative education students: appointment to the person who is responsible for the qualifications consideration of cooperative education students were requested to attach their transcript for qualifications, the aspect of preparation for Cooperative Education students before working in the workplace: the

students must be prepared in the form of Cooperative Education preparation course orientation activities and professional skills enhancement projects, the aspect of seeking and certifying jobs: seeking jobs covers all the curriculums, the aspect of working in the workplace: setting up the Cooperative Education course in the second semester of final year students, the aspect of consulting, problem solving, and supervision of Cooperative Education: setting up the orientation for Cooperative Education teachers, the aspect of continued activities after working at the workplace ended: post working at the workplace presentation, Cooperative Education project exhibition, job fair, and the signing of an MOU with the organization to convince them to be a part of Cooperative Education operations. The model of operations management in Cooperative Education of Faculty of Technical Education of Rajamangala University of Technology Thanyaburi, could be implemented.

Keywords: operations management in Cooperative Education, faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

กิตติกรรมประกาศ

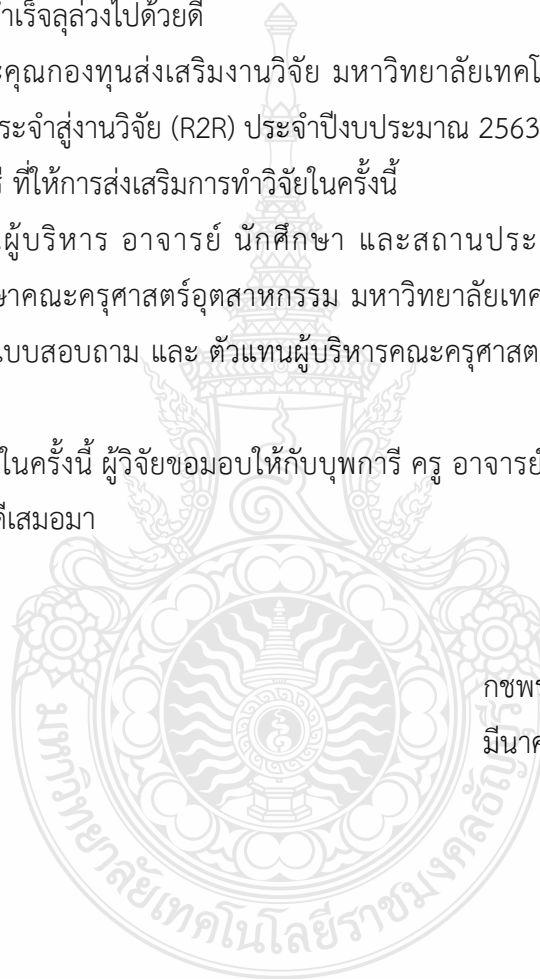
การวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และขอขอบคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้ข้อเสนอแนะตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้มีส่วนช่วยเหลือ จนกระทั่งงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณกองทุนส่งเสริมงานวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ให้ทุนสนับสนุนการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (R2R) ประจำปีงบประมาณ 2563 ตลอดจนผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ให้การส่งเสริมการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และสถานประกอบการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลามาทดสอบแบบสอบถาม และ ตัวแทนผู้บริหารคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมที่ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์

ความสำเร็จในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับบุพการี ครู อาจารย์ ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา อีกทั้งครอบครัวที่เป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา

กชพร เมฆานิมิตตี
มีนาคม 2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 แนวคิดการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษา.....	8
2.1.1 ความหมายของสหกิจศึกษา.....	8
2.1.2 สหกิจศึกษาต่างกับฝึกงานอย่างไร.....	10
2.1.3 ประโยชน์ของสหกิจศึกษา.....	14
2.1.4 บุคลากรด้านสหกิจศึกษา.....	15
2.1.5 บทบาทและหน้าที่ของนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์นิเทศ สหกิจศึกษา.....	16
2.1.6 กระบวนการและขั้นตอนสหกิจศึกษา.....	20
2.2 บริบทของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม.....	24
2.2.1 ข้อมูลทั่วไปคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม.....	24

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.2.3 โครงสร้างการบริหารคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม.....	25
2.2.4 หลักสูตรที่เปิดสอนในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม.....	27
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
3.1 ประชากร.....	45
3.2 กำหนดตัวแปรที่ศึกษา.....	45
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
3.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4.1 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล โดยภาพรวม จำแนก ตามด้านของการดำเนินงานสหกิจศึกษา.....	51
4.2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ	62
4.3 ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	63
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	74
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	74
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	78
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	83
บรรณานุกรม.....	86
ภาคผนวก.....	
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ.....	88
ภาคผนวก ข การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	90
ภาคผนวก ค ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	93

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	99
ภาคผนวก จ หลักฐานการตีพิมพ์.....	120
ประวัติผู้วิจัย.....	150

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับการฝึกงาน.....	11
2.2	กระบวนการสหกิจศึกษาในด้านต่าง ๆ.....	38
4.1	ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากร.....	51
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำแนกตาม ด้านการดำเนินงานสหกิจศึกษา.....	53
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้าน การพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา.....	53
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้าน การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน.....	54
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการจัดหา งานและการรับรองงานสหกิจศึกษา.....	56
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้าน การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ.....	58
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการให้ คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และการนิเทศงานสหกิจศึกษา.....	60
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการจัด กิจกรรมอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา.....	61
6.1	แสดงสรุปผลการสัมภาษณ์การหาแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	111

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
2.2	แสดง โครงสร้างการบริหารงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา คณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.....	29
3.1	แสดงวิธีการดำเนินงานวิจัย.....	44
5.1	แสดงแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.....	77

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักสหกิจศึกษา มทร.ธัญบุรี (2563) สหกิจศึกษา(Cooperative Education) เป็นระบบการศึกษาที่จัดให้มีการผสมผสานระหว่างการเรียนของนักศึกษาในสถานศึกษา เข้ากับการปฏิบัติจริงในสถานประกอบการอย่างเป็นระบบเพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงในการปฏิบัติงาน โดยกำหนดให้นักศึกษาออกปฏิบัติงานในสถานประกอบการในฐานะเสมือนหนึ่งเป็นพนักงานชั่วคราวเต็มเวลา ปฏิบัติงานในตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาของนักศึกษาเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 16 สัปดาห์ ซึ่งนักศึกษาจะได้มีโอกาสสร้างความคุ้นเคยกับสภาพการทำงานจริงในสถานประกอบการ เพื่อให้ได้มาซึ่งทักษะด้านวิชาชีพและทักษะด้านสังคมก่อนสำเร็จการศึกษา

คู่มือสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา (2563) กล่าวถึงคำว่า “สหกิจศึกษา” เป็นศัพท์บัญญัติที่ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสอาน ซึ่งเป็นบุคคลแรกที่นำระบบสหกิจศึกษาเข้ามาใช้ในประเทศไทยที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเมื่อปี พ.ศ. 2536 ได้บัญญัติขึ้นโดยถอดความจากคำ Cooperative Education มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้จัดการศึกษาระบบไตรภาคเพื่อรองรับการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาสองครั้ง คือ ในชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีภาคสหกิจศึกษาสลับกับภาคเรียนปกติ โดยนักศึกษาได้เริ่มไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2538 มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นมหาวิทยาลัยยุคแรกเช่นกันที่จัดสหกิจศึกษาโดยเริ่มในปี พ.ศ. 2541 จากนั้นแนวคิดดังกล่าวได้ขยายไปสู่มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนอย่างกว้างขวาง เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือได้จัดสหกิจศึกษาเป็นสามช่วงระยะเวลาคือ 4-2-4 เดือน รวม10 เดือน โดยจัดในชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ทำให้ระยะเวลาเรียนในหลักสูตรสหกิจศึกษามากกว่าหลักสูตรปกติหนึ่งปีการศึกษา โดยสรุป อาจกล่าวได้ว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเป็นสถานศึกษาแรกที่ริเริ่มสหกิจศึกษาในประเทศไทย

ศูนย์สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา (2563) ได้กล่าวถึงความเป็นมาของสหกิจศึกษา (Cooperative Education) เป็นระบบการศึกษาเริ่มต้นพัฒนาขึ้นในประเทศอังกฤษ และสหรัฐอเมริกา โดยในช่วงปี พ.ศ. 2446-2452 เรียกว่า ระบบการศึกษาแบบสหกิจศึกษา(Cooperative Education) สำหรับในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 เป็นต้นมา ระบบนี้ก้าวหน้ามากเนื่องจากได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากรัฐบาลและความร่วมมือจากสถานประกอบการ ปัจจุบันนี้สถาบันการศึกษาทั่วโลกจำนวนร้อยละ 33 นำระบบสหกิจศึกษามาใช้และพัฒนาไปจนถึงระดับที่มีการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในระดับนานาชาติสหกิจศึกษาได้แผ่ขยายสู่ประเทศในแถบเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยสถานศึกษาได้นำสหกิจศึกษาเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของ

การจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มรูปแบบโดยเฉพาะสถานศึกษาที่อยู่ในเครือข่ายของอังกฤษซึ่งมีการจัดรูปแบบการศึกษาแบบประเทศในแถบตะวันตก เช่น มหาวิทยาลัยฮ่องกงโพลีเทคนิค (Hong Kong Polytechnic University) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีนานยาง (Nanyang Technological University) ประเทศสิงคโปร์ ต่อมาสหกิจศึกษาได้แพร่ขยายสู่ประเทศจีนและประเทศไทย

จากนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษาในด้านต่าง ๆ ของภาครัฐ ทำให้สถานประกอบการและสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษาซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถาบันอุดมศึกษาสถานประกอบการหรือองค์กรผู้ใช้บัณฑิตและต่อนักศึกษาเอง การจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่เป็นการดำเนินงานในหลักสูตรที่มีเป้าหมายหลักในการผลิตบัณฑิตเพื่อเข้าสู่ภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก อาทิเช่น วิศวกรรมศาสตร์ เทคโนโลยี บริหารธุรกิจ เป็นต้นและในปัจจุบันได้มีการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษาใช้กับสาขาอื่น ๆ ทั้งวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อทดแทนการฝึกงานหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาในรูปแบบเพิ่มมากขึ้น

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้เริ่มดำเนินงานสหกิจศึกษา ตั้งแต่ปี 2544 นำร่องโดย คณะวิศวกรรมศาสตร์ ในส่วนของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มีการดำเนินการจัดรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสหกิจศึกษามาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 จนถึงปัจจุบัน เป็นระยะเวลา 10 ปี เป็นสาขาวิชาที่มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ เพื่อเป็นครูสายวิชาชีพ ครูช่างอุตสาหกรรม นักอุตสาหกรรม นักเทคโนโลยีการศึกษา นักวิชาการศึกษา และนักวิจัย เนื่องจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มีหลักสูตรการเรียนการสอน ที่ผสมผสานระหว่างวิชาชีพทางช่างอุตสาหกรรม หรือวิชาชีพทางเทคโนโลยี และวิชาชีพครูเข้าไว้ด้วยกัน ทำให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มีรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพใน 3 รูปแบบ ดังนี้

1.1.1 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (ฝึกสอน) โดยนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต จำนวน 6 สาขา ได้แก่ สาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ สาขาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า สาขาวิศวกรรมโยธา สาขาวิศวกรรมเครื่องกล สาขาวิศวกรรมอุตสาหกรรม และหลักสูตรเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ที่มีระยะเวลาการศึกษา 5 ปี โดยหลักสูตรกำหนดให้มีการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (ฝึกสอน) ในภาคการศึกษาที่ 1 และภาคการศึกษาที่ 2 ของการศึกษาในปีสุดท้าย

1.1.2 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกงาน) หลักสูตรที่มีกำหนดให้นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกงาน) มี 4 หลักสูตร ดังนี้

1) หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต โดยนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต จำนวน 6 สาขา ได้แก่ สาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ สาขาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม

สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า สาขาวิศวกรรมโยธา สาขาวิศวกรรมเครื่องกล และสาขาวิศวกรรมอุตสาหการ ที่มีระยะเวลาการศึกษา 5 ปี โดยหลักสูตรกำหนดให้มีการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกงาน) ในสถานประกอบการ ในภาคฤดูร้อนของภาคการศึกษาในปีที่ 3

2) หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต เทคโนโลยีการผลิต (ต่อเนื่อง) ที่มีระยะเวลาการศึกษา 2 ปี โดยหลักสูตรกำหนดให้มีการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกงาน) ในสถานประกอบการ ในภาคฤดูร้อนของการศึกษาในปีที่ 2

3) หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ ที่มีระยะเวลาการศึกษา 2 ปี โดยหลักสูตรกำหนดให้มีการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกงาน) ในสถานประกอบการ ในภาคฤดูร้อนของการศึกษาในปีที่ 1 และ ปีที่ 2

4) หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ที่มีระยะเวลาในการศึกษา 4 ปี โดยหลักสูตรกำหนดให้มีการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกงาน) ในสถานประกอบการ ในภาคฤดูร้อนของการศึกษาในปีที่ 2

1.1.3 สหกิจศึกษา หลักสูตรที่มีกำหนดให้นักศึกษาออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา มี 3 หลักสูตร ดังนี้

1) หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษา ที่มีระยะเวลาในการศึกษา 4 ปี โดยหลักสูตรกำหนดให้มีการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในภาคการศึกษาที่ 1 ของการศึกษาในชั้นปีที่ 4

2) หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาเมคคาทรอนิกส์ ทั้งหลักสูตรปกติ หลักสูตรเทียบโอน และหลักสูตรบัณฑิตพันธุ์ใหม่ ที่มีระยะเวลาในการศึกษา 4 ปี โดยหลักสูตรกำหนดให้มีการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในภาคการศึกษาที่ 1 ของการศึกษาในชั้นปีที่ 4

3) หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มีระยะเวลาในการศึกษา 4 ปี โดยหลักสูตรกำหนดให้มีการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ของการศึกษาในชั้นปีที่ 4

การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมามีปัญหาในเรื่องของนักศึกษาขาดคุณสมบัติออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ตำแหน่งงานรองรับนักศึกษาสหกิจศึกษาไม่เพียงพอ นักศึกษาขาดความพร้อมในการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา นักศึกษาปฏิบัติงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียน เป็นต้น จึงเห็นควรต้องมีการพัฒนาการดำเนินงานสหกิจศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อีกทั้ง ผู้วิจัยได้ศึกษาจากข้อเสนอแนะงานวิจัยของ ศิริพร ทองแก้ว (2553) กล่าวว่า การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษารูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่มี

การดำเนินงานสหกิจศึกษาเป็นครั้งแรก ซึ่งยังมีการดำเนินงานยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานและการประกันคุณภาพการดำเนินงานสหกิจศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสมาคมสหกิจศึกษาไทย การวิจัยในครั้งต่อไปควรมีการศึกษารูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม เมื่อมีการดำเนินงานไปได้ระยะเวลาหนึ่งแล้ว เพื่อให้รูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษามีความแน่นอนและเพื่อให้สามารถนำรูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ไปใช้เป็นต้นแบบในการดำเนินงานสหกิจศึกษาของสถานศึกษาแห่งอื่นต่อไป

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา จึงสนใจที่จะศึกษาการศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อให้ทราบแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาที่เหมาะสม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปต่อยอดในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีให้มีประสิทธิภาพ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้แนวปฏิบัติการดำเนินงานสหกิจศึกษาที่มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมสามารถนำไปปฏิบัติได้

1.3.2 คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา ได้รับความรู้ความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.3.3 ผู้ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา สามารถนำไปต่อยอดในการทำคู่มือปฏิบัติงานการดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้อยู่ในบริบทของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เท่านั้น การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ทำการศึกษา ใน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพิจารณาคูณสมบัติของนักศึกษา

สหกิจศึกษา 2) การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน 3) การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา 4) การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ 5) การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา 6) การจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

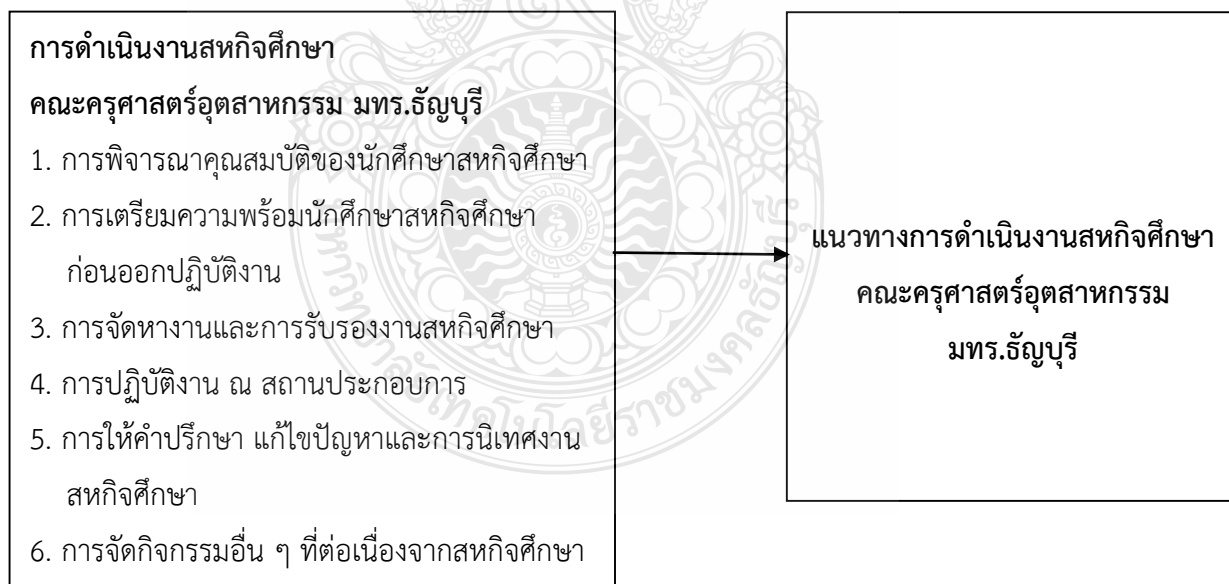
1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 41 คน นักศึกษาสหกิจศึกษาภาคการศึกษาที่ 1/2563 จำนวน 162 คน ผู้ประสานงานสหกิจศึกษาในสถานประกอบการภาคการศึกษาที่ 1/2563 จำนวน 71 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 274 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านพื้นที่ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา กรกฎาคม 2563 – มิถุนายน 2564

1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของศิริพร ทองแก้ว “การศึกษารูปแบบดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (2553) ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่องการศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี แสดงดังภาพประกอบ ดังนี้

ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

การดำเนินงานสหกิจศึกษา หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ในกระบวนการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ตั้งแต่ก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ช่วงของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และ ภายหลังจากกลับจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ได้แก่ การพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ การให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา และ การจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

การพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา หมายถึง มีการพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา ให้เป็นไปตามเกณฑ์ด้านคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา ที่ระบุไว้ในระเบียบสหกิจศึกษา โดยนักศึกษาต้องสอบผ่านรายวิชาเงื่อนไขบังคับก่อนไปสหกิจศึกษา มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาไม่ต่ำกว่า 2.00 และมีคุณสมบัติเชิงพฤติกรรมที่เหมาะสมไม่เคยต้องโทษวินัยร้ายแรง

การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน หมายถึง มีการจัดกิจกรรมก่อนนักศึกษาออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ทั้งในรูปแบบ ของการจัดการสอนรายวิชาเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา โครงการอบรมเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน โครงการเกี่ยวข้องเฉพาะวิชาชีพ โครงการปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา การจัดทำรวมสาระความรู้ที่เกี่ยวข้องและมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษา รวมถึงการกำหนดให้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรม วิเคราะห์และนำผลไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่อไป

การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา หมายถึง มีการจัดให้มีการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานที่นักศึกษาสหกิจศึกษาควรปฏิบัติในแต่ละสาขาวิชา การเปิดโอกาสให้นักศึกษาแจ้งรายชื่อสถานประกอบการที่ต้องการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา การกำหนดให้มีเกณฑ์มาตรฐานของลักษณะงานที่มีคุณภาพ การจัดหางานที่มีคุณภาพและเพียงพอกับการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาในแต่ละหลักสูตร การรับรองคุณภาพงานที่สถานประกอบการเสนอมา การจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานประกอบการ ตำแหน่งงาน ลักษณะงาน เงื่อนไขการทำงาน ค่าตอบแทน และสวัสดิการ คุณสมบัติของนักศึกษาข้อกำหนดอื่นๆ ที่สถานประกอบการเสนอมาผ่านเว็บไซต์สหกิจศึกษา โดยนักศึกษาสามารถเลือกสมัครเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับสถานประกอบการที่ได้ประชาสัมพันธ์ตามความสนใจ การให้บริการข้อมูล ให้คำแนะนำการเลือกตำแหน่งงาน และมีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการขอความอนุเคราะห์เข้าไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ หมายถึง มีการกำหนดให้นักศึกษาเข้าไปปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการเสมือนหนึ่งเป็นพนักงานของสถานประกอบการ ตามวันเวลาที่กำหนด โดยมีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 16 สัปดาห์ / 1 ภาคการศึกษา การกำหนดให้นักศึกษาจัดส่งเอกสารที่จำเป็นให้กับงานสหกิจศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนด การจัดทำโครงการสหกิจศึกษา สถานประกอบการจัดให้มีการปฐมนิเทศ และพนักงานที่ปรึกษาทำหน้าที่เป็นพนักงานที่ปรึกษาให้กับนักศึกษาตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงาน

การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา หมายถึง มีการจัดให้มีการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาทั้งในกระบวนการก่อน ระหว่างและหลังการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา จัดให้มีวิธีการหรือช่องทางหลากหลายในการให้คำปรึกษา มีการนิเทศนักศึกษา ณ สถานประกอบการ การจัดทำแผนการนิเทศ การติดต่อประสานงานการนิเทศล่วงหน้า การหารือร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศกับพนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษา

การจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา หมายถึง มีการจัดให้มีกิจกรรมปัจฉิมนิเทศสหกิจศึกษา การจัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา การจัดโครงการประกวดโครงการสหกิจศึกษา กิจกรรมทางวิชาการร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับมหาวิทยาลัย

สหกิจศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาในรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ชั้นปีที่ 4 เพื่อให้นักศึกษานำความรู้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการเสมือนหนึ่งเป็นพนักงานของสถานประกอบการอย่างน้อย 16 สัปดาห์ หรือ 1 ภาคการศึกษา และมีการมอบหมายให้นักศึกษาจัดทำโครงการสหกิจศึกษา ซึ่งเกี่ยวกับสถานประกอบการ คนละ 1 โครงการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ” ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งงานวิจัย วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทางการวิจัย โดยนำเสนอได้ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. แนวคิดการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษา
2. บริบทของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษา

2.1.1 ความหมายของสหกิจศึกษา

สำนักสหกิจศึกษา มทร.ธัญบุรี (2563) ได้ให้ความหมายของสหกิจศึกษา ดังนี้

สหกิจศึกษา (Cooperative Education) หมายถึง ระบบการศึกษาที่จัดให้ มีการเรียนการสอนในสถานศึกษาสลับกับการไปหาประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการ อย่างมีระบบ ด้วยความร่วมมือจากสถานประกอบการและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นระบบการศึกษาที่ผสมผสานการเรียนกับการปฏิบัติงาน (Work Integrated Learning: WIL) วัตถุประสงค์ของสหกิจศึกษา เพื่อ

- 1) เตรียมความพร้อมของนักศึกษาด้านการพัฒนาอาชีพ (Career Development) และเสริมทักษะและประสบการณ์ให้พร้อมที่จะเข้าสู่ระบบการทำงาน (Employability)
- 2) เพิ่มเติมประสบการณ์ทางด้านวิชาการ วิชาชีพและการพัฒนาตนเองแก่นักศึกษาในรูปแบบที่มีคุณค่าเหนือกว่าการฝึกงาน
- 3) เปิดโอกาสให้สถานประกอบการทั้งภาคเอกชนและภาครัฐได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ บัณฑิต
- 4) ให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ทันสมัยได้มาตรฐานและตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานมากยิ่งขึ้น
- 5) เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานประกอบการและสถาบันอุดมศึกษาผ่านนักศึกษาสหกิจศึกษาและคณาจารย์นิเทศก์ อันจะนำไปสู่ความร่วมมือที่กว้างขวางยิ่งขึ้น ความสำคัญและประโยชน์ของสหกิจศึกษา สหกิจศึกษาทวีความสำคัญมากขึ้น มีสถาบันอุดมศึกษาในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

ใช้สหกิจศึกษาเป็นแนวการจัดการศึกษาระดับปริญญากว้างขวางขึ้นในเกือบจะทุกสาขาวิชา โดยมีเป้าหมายประสงค์ตรงกัน คือ การเสริมคุณภาพบัณฑิต ผ่านประสบการณ์ทำงานในสถานประกอบการเพื่อการ พัฒนาคุณภาพบัณฑิต ตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ถือเป็น ส่วนสำคัญของการเตรียมบัณฑิต ให้พร้อมที่จะเลือกอาชีพและเข้าสู่ระบบการทำงานทันทีที่จบการศึกษา ทำให้บัณฑิตสหกิจศึกษา “รู้จักตน รู้จักคน รู้จักงาน” ใครได้ประโยชน์จากสหกิจศึกษา ประมวลจากผล การจัดสหกิจศึกษา ในประเทศของสถาบันอุดมศึกษา

5.1) นักศึกษา ได้ประสบการณ์วิชาชีพตามสาขาวิชาเอก มีผลการเรียน ในสถาบันอุดมศึกษาหลังปฏิบัติงานสหกิจศึกษาดีขึ้น เกิดการพัฒนาตนเอง มั่นใจในตนเองมากขึ้น เกิดทักษะการสื่อสารรายงานข้อมูล มีโอกาสได้รับการเสนองานก่อนสำเร็จการศึกษา เลือกสายงานอาชีพได้ ถูกต้อง ได้รับค่าตอบแทนขณะศึกษา เป็นบัณฑิตที่มีศักยภาพและความพร้อมในการทำงานสูง

5.2) สถาบันอุดมศึกษา เกิดความร่วมมือทางวิชาการและความสัมพันธ์ที่ดีกับ สถานประกอบการ ได้ข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน ช่วยให้สถาบันอุดมศึกษา ได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน

5.3) สถานประกอบการ มีนักศึกษาช่วยปฏิบัติงานตลอดปี พนักงานประจำมีเวลาที่จะ ทำงานสำคัญได้มากขึ้น ใช้เป็นวิธีคัดเลือกพนักงานได้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น มีโอกาสสร้างความร่วมมือ ทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษา เกิดภาพพจน์ที่ดีด้านการส่งเสริมการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ของสหกิจศึกษา ผลประเมินของสถาบันอุดมศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา พบว่า บัณฑิตสหกิจศึกษาได้งาน เร็วกว่าและมากกว่าบัณฑิตที่ไม่ได้ร่วมสหกิจศึกษา ผู้ประกอบการพอใจคุณภาพบัณฑิตสหกิจศึกษาสูงกว่า บัณฑิตที่ไม่ได้ร่วมสหกิจศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าผู้ที่ผ่านสหกิจศึกษามีวุฒิภาวะความรับผิดชอบและ วินัยสูงขึ้น ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดสหกิจศึกษา

5.3.1) ปัจจัยแห่งความสำเร็จหลัก คือ สถานศึกษากับสถานประกอบการถือเป็น ความรับผิดชอบ ร่วมกันในลักษณะหุ้นส่วนสหกิจศึกษา (Coop Partnership) เป็นพันธกิจและภารกิจร่วม ที่มโนนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนต่อเนื่อง

5.3.2) จัดเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาโดยถือเป็นองค์ประกอบสำคัญ ของหลักสูตรดำเนินการ เป็นระบบครบกระบวนการตามมาตรฐานสหกิจศึกษา และมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา

5.3.3) มีการกำหนดส่วนงานและบุคลากรผู้รับผิดชอบการบริหารและการจัดการ สหกิจศึกษาทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการ

5.3.4) สร้างความพร้อมในองค์กรที่จะจัดสหกิจศึกษาให้มีความพร้อมทุกด้านก่อนที่จะจัดสหกิจศึกษา

5.3.5) มีการติดตามประเมินผลการจัดสหกิจศึกษาคู่ขนานกับการจัด เพื่อนำผลมาใช้ในการแก้ปัญหา และพัฒนาการจัดสหกิจศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาอุดมศึกษาไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาสมรรถนะของบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการองค์กรผู้ใช้บัณฑิตโดยใช้การจัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษาตามต้นแบบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงมีนโยบายที่จะสนับสนุนและส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาได้กำหนดแผนการดำเนินงานส่งเสริมสหกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระหว่างปี 2551-2555 ซึ่งประกอบไปด้วยกลยุทธ์ มาตรการ โครงการและกิจกรรมตามกลยุทธ์สหกิจศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทุกภาคส่วนได้ใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการหรือร่วมให้การส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษามีความมั่นคงต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทุกภาคส่วน และต่อประเทศชาติโดยรวมต่อไป

2.1.2 สหกิจศึกษาต่างกับการฝึกงานอย่างไร

กองบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา (2563) กล่าวถึงสหกิจศึกษาต่างกับฝึกงานอย่างไร ซึ่งที่ผ่านมานั้นในการจัดระบบการศึกษาของสาขาวิชาที่ต้องมีปฏิบัติงานวิชาชีพตามหลักสูตรนั้น เรามักจะใช้คำว่า ฝึกงานมาโดยตลอด ซึ่งส่วนใหญ่มักจะออกไปปฏิบัติการฝึกงานช่วงภาคการศึกษาฤดูร้อนกันเป็นส่วนมาก แต่ปัจจุบันเมื่อมีการจัดระบบการศึกษาสหกิจศึกษา สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้มีการยกระดับจากการฝึกงานเป็นการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เพราะวิธีการและระบบการจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษามีความละเอียดและมีผลสัมฤทธิ์เป็นที่น่าพอใจ แม้ว่าสหกิจศึกษา กับ การฝึกงานจะมีความเหมือนกันแต่ก็มีประเด็นที่แตกต่างกัน ดังตารางเปรียบเทียบต่อไปนี้ ตารางเปรียบเทียบการปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับการฝึกงาน

ตารางที่ 2.1 ตารางเปรียบเทียบการปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับการฝึกงาน

เปรียบเทียบ	สหกิจศึกษา	ฝึกงาน
1. รูปแบบของการขอ การเข้าไป ปฏิบัติงาน	นักศึกษาต้องเขียนและยื่นใบสมัครต่อ องค์กรผู้ใช้บัณฑิตในลักษณะเดียวกันกับ การสมัครงานและต้องผ่านการสอบ สัมภาษณ์และการคัดเลือกจากองค์กร ผู้ใช้บัณฑิต	ส่วนใหญ่ศึกษามักไม่มี การยื่นใบสมัครและสัมภาษณ์ นักศึกษาแต่พิจารณาจาก หนังสือ / จดหมายขอ ความอนุเคราะห์รับนักศึกษา ฝึกงานจากสถาบันการศึกษา
2. สถานะของ นักศึกษาในองค์กร ผู้ใช้งาน	นักศึกษาจะเป็นเสมือนเจ้าหน้าที่หรือ พนักงานปฏิบัติงานชั่วคราวในองค์กรผู้ ใช้งานในฐานะพนักงานเต็มเวลา	นักศึกษาอยู่ในสถานะของ นักศึกษาฝึกงาน
3. คุณสมบัติของ นักศึกษา	แต่ละมหาวิทยาลัยจะกำหนดแตกต่างกัน บ้างเล็กน้อยแต่โดยส่วนใหญ่ศึกษา จะต้องมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 2.00 ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 3 หรือ 4 และต้องผ่านการพิจารณาคุณสมบัติ อื่น ๆ ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด	โดยส่วนใหญ่ใช้หลักเกณฑ์ การเป็นนักศึกษาที่ศึกษา มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของหลักสูตร
4. ค่าตอบแทน	นักศึกษาส่วนใหญ่จะได้รับสวัสดิการหรือ ค่าจ้างหรือค่าตอบแทนอื่น ตาม ความเหมาะสมจากองค์กรผู้ใช้งาน	นักศึกษาอาจได้รับค่าจ้างหรือ ค่าตอบแทนตาม ความเหมาะสม
5. ลักษณะงาน	เน้นการเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์จาก การทำงานจริงเป็นหลัก หรือ work-base learning หรือโครงการ พิเศษ ที่ใช้ความตรงหรือสัมพันธ์กับ	ขึ้นอยู่กับองค์กรผู้ใช้งาน บางครั้งงานที่ได้รับมอบหมาย ไม่ตรงกับสาขาที่เรียน

ตารางที่ 2.1 ตารางเปรียบเทียบการปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับการฝึกงาน (ต่อ)

เปรียบเทียบ	สหกิจศึกษา	ฝึกงาน
	สาขาวิชาของนักศึกษาและเป็นประโยชน์ต่อองค์กรผู้ใช้บัณฑิต	
6. ระยะเวลาการปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงานเต็มเวลา ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ภาคการเรียน หรือ 16 สัปดาห์ และอาจมากกว่า 1 ภาคการศึกษา	ฝึกงานในภาคการศึกษาฤดูร้อนโดยมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมงทำการหรือน้อยกว่า 20-25 วันทำการ ขึ้นอยู่กับ การสถาบัน การศึกษา จะกำหนด
7. การประสานงานระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับ องค์กรผู้ใช้บัณฑิต	มีการประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างบุคลากรจากสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรผู้ใช้บัณฑิตอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	ส่วนใหญ่จะมีการประสานงานในช่วงก่อนส่งนักศึกษาเข้าฝึกงาน และหลังจบการฝึกงาน
8. การดูแลนักศึกษา ระหว่างปฏิบัติงาน	องค์กรผู้ใช้บัณฑิตจัดให้มีหัวหน้างานหรือบุคลากรที่เหมาะสมกับงานทำหน้าที่พนักงานที่ปรึกษา ทำหน้าที่กำหนดงานให้นักศึกษาปฏิบัติดูแลให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงาน	องค์กรผู้ใช้บัณฑิตจัดให้มีหัวหน้างานเพื่อดูแลและสอนงาน
9. การส่งผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา	นักศึกษาสหกิจศึกษาจะต้องทำรายงานวิชาการจำนวน 1 เล่มในหัวข้อเนื้อหาที่องค์กรผู้ใช้บัณฑิตและอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาในสาขาวิชา/ภาควิชากำหนด	จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 2.1 ตารางเปรียบเทียบการปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับการฝึกงาน (ต่อ)

เปรียบเทียบ	สหกิจศึกษา	ฝึกงาน
10. การติดตามผล การปฏิบัติงาน	อาจารย์นิเทศก์หรืออาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาในสาขาวิชา/ภาควิชาจะทำหน้าที่ดูแล ติดตามการปฏิบัติงานตามระยะเวลาที่กำหนดไว้รวมทั้งการนิเทศงานของนักศึกษาอย่างน้อย 2 ครั้ง ระหว่างที่นักศึกษาปฏิบัติงาน องค์กรผู้ใช้บัณฑิต	คณะกรรมการดำเนินงานฝึกออกตรวจเยี่ยมนักศึกษาฝึกงานไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ตลอด ระยะเวลา ของการฝึกงาน
11. การประเมินผล	ต้องผ่านการประเมินผลจากอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมกับพนักงานที่ปรึกษา	พิจารณาจากการประเมินงานขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตและกรรมการดำเนินงานการฝึกงาน
12. การสรุปผลการ ปฏิบัติงาน	เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานจะมีการสัมมนาและเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักศึกษา ผู้บริหารและผู้แทนองค์กรผู้ใช้บัณฑิต ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา เพื่อทราบถึงพัฒนาการและความสามารถในการนำเสนอและถ่ายทอดแลกเปลี่ยนประสบการณ์	การจัดกิจกรรมเมื่อสิ้นสุดการฝึกงานขึ้นอยู่กับแต่ละสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด

ที่มา: กองบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา (2563)

2.1.3 ประโยชน์ของสหกิจศึกษา

อรรถพร โชติพิฤกษ์ (2555) งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” ได้วิเคราะห์ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสรุปประโยชน์ของของสหกิจศึกษา ดังนี้

1) ประโยชน์แก่นักศึกษา ได้แก่

1.1) ได้รับความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในการทำงานจริงในวิชาชีพที่ตรงตามสาขาวิชาที่เรียนนอกเหนือจากการเรียนรู้ในห้องเรียน

1.2) ได้เรียนรู้สังคัมการทำงาน ระบบงานในอุตสาหกรรม วัฒนธรรมองค์กร การทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักยอมรับและปรับปรุงตนเองตามคำแนะนำ รวมทั้งได้รับความรู้คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการทำให้เกิดการพัฒนาตนเองและมั่นใจในตนเองมากขึ้น

1.3) เกิดทักษะด้านการจัดการ การวางแผน การจัดลำดับงาน การวิเคราะห์ การตัดสินใจและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

1.4) เกิดทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การสื่อสาร การเสนอรายงานข้อมูล

1.5) เกิดการเรียนรู้และเข้าใจลักษณะ งานในวิชาชีพ และได้รับข่าวสารเกี่ยวกับวิชาชีพซึ่งเป็นข้อมูลในการเลือกสายงานอาชีพในอนาคตได้ถูกต้อง

1.6) เกิดความสัมพันธ์อันดีกับสถานประกอบการ เพื่อนร่วมงานและมีอาชีพในแวดวงวิชาชีพก่อให้เกิดโอกาสได้รับการเสนองานเมื่อสำเร็จการศึกษา

1.7) เกิดทักษะการศึกษาค้นคว้า เรียนรู้ และแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองส่งผลให้เป็นผู้ที่มีความทันสมัย ทันสถานการณ์

1.8) ได้รับคำตอบแทนจากการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ ทำให้มีรายได้ในระหว่างการศึกษา

1.9) มีผลการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาหลังสหกิจศึกษาดีขึ้น อันเนื่องมาจากประสบการณ์การทำงานจริง ณ สถานประกอบการส่งผลให้มีความเข้าใจและสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับเนื้อหาวิชาการในห้องเรียนได้ดีขึ้น

1.10) ได้ประเมินศักยภาพตนเอง ทำให้ทราบจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ซึ่งเป็นแนวทางในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเพิ่มเติมก่อนสำเร็จการศึกษา

1.11) สำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีศักยภาพและความพร้อมในการทำงานสูง มีโอกาสได้รับการเสนองานก่อนสำเร็จการศึกษา

2) ประโยชน์ต่อสถานศึกษา ได้แก่

2.1) เกิดความร่วมมือทางวิชาการและความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานประกอบการ

2.2) เกิดการต่อยอดความร่วมมือในการพัฒนาองค์ความรู้และงานวิจัย ทำให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถานประกอบการ รวมทั้งพัฒนาศักยภาพของอาจารย์ การสอนและการวิจัย

2.3) เกิดความร่วมมือที่ดีกับสถานประกอบการในการร่วมกันพัฒนาคุณภาพบุคลากร

2.4) ช่วยให้สถานศึกษาเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน

2.5) ทำให้สถานศึกษามีโอกาสได้ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของตนเอง

2.6) ได้ข้อมูลย้อนกลับ จากความคิดเห็นของสถานประกอบการในฐานะผู้ใช้บัณฑิต มาปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีลักษณะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานต่อไป

2.7) สร้างภาพพจน์และชื่อเสียงของสถานศึกษา

3) ประโยชน์ต่อสถานประกอบการ ได้แก่

3.1) มีนักศึกษาที่มีศักยภาพและความพร้อมทางวิชาการ วิชาชีพช่วยปฏิบัติงานตลอดปี

3.2) พนักงานประจำมีเวลามากขึ้นที่จะทำงานอื่นที่มีความสำคัญมากกว่าหรือสามารถสร้างนวัตกรรมที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานได้มากขึ้น

3.3) เป็นโอกาสสำหรับการฝึกทักษะการสอนงานการจัดการ และภาวะผู้นำให้กับพนักงานที่เลี้ยง

3.4) พนักงานที่เลี้ยงมีโอกาเรียนรู้ทฤษฎีใหม่ ๆ ผ่านการแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ความรู้ทางทฤษฎีเข้ากับภาคปฏิบัติ

3.5) สหกิจศึกษาเป็นวิธีสรรหาและคัดเลือกพนักงานเข้าร่วมงานได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น และยังไม่ต้องเสียเวลาในการทดลองการปฏิบัติงาน

3.6) ช่วยลดอัตราการเปลี่ยนงานของพนักงานและลดต้นทุนสำหรับการฝึกอบรมพนักงานใหม่

3.7) มีโอกาสสร้างความร่วมมือทางวิชาการกับสถานศึกษา เพื่อช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพแก่สังคมและประเทศชาติ

3.8) เกิดภาพพจน์ที่ดีด้านการส่งเสริมการศึกษา

2.1.4 บุคลากรด้านสหกิจศึกษา

คู่มือสหกิจศึกษา สำนักสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (2563) ได้กล่าวถึงบุคลากรด้านสหกิจศึกษา ดังนี้

1) เจ้าหน้าที่ด้านสหกิจศึกษา คือ บุคลากรที่ทำหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลประสานงานและอำนวยความสะดวกแก่สถานประกอบการ อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสหกิจศึกษาในส่วนต่าง ๆ

2) อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา คือ อาจารย์ที่ทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสหกิจศึกษาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาแก่นักศึกษา รับรองคุณภาพงานที่สถานประกอบการเสนอ

3) อาจารย์นิเทศก์ คือ อาจารย์ที่ทำหน้าที่ดูแล และให้คำปรึกษาระหว่างการปฏิบัติงานของนักศึกษา ณ สถานประกอบการ โดยเป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาของนักศึกษา มีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา และเคยผ่านการอบรมการนิเทศงาน

4) ผู้นิเทศงาน คือ บุคลากรที่สถานประกอบการมอบหมายให้ทำหน้าที่ดูแลให้คำปรึกษาและประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ตลอดระยะเวลาที่นักศึกษาปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการโดยมีคุณสมบัติตรงกับสาขาที่นักศึกษาปฏิบัติงาน หรือมีความเชี่ยวชาญในงานที่นักศึกษาปฏิบัติ

2.1.5 บทบาทและหน้าที่ของนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์นิเทศก์สหกิจ

ศึกษา

คู่มือสหกิจศึกษา สำนักสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (2563) ได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์นิเทศก์สหกิจศึกษา ดังนี้

บทบาทและหน้าที่นักศึกษาสหกิจศึกษา

1) **คุณสมบัตินักศึกษาสหกิจศึกษา** ภาควิชา/สาขาวิชา จะเป็นผู้คัดเลือกนักศึกษาที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

1.1) นักศึกษาผ่านการศึกษาในมหาวิทยาลัยมาแล้วโดยมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหน่วยกิต ตามหลักสูตรนั้น

1.2) มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 ในระดับปริญญาตรี และ 3.00 ในระดับบัณฑิตศึกษา

1.3) ต้องผ่านการพิจารณาคุณสมบัติ โดยภาควิชา/สาขาวิชา ต้นสังกัดของนักศึกษา ตามเกณฑ์ที่คณะ/วิทยาลัย กำหนด

1.4) มีความพร้อมทางด้านร่างกายที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

1.5) มีความประพฤติเรียบร้อย ไม่เคยหรืออยู่ระหว่างถูกพักการศึกษา

2) หน้าที่ของนักศึกษา

- 2.1) ติดตามข่าวสารการจัดหางาน และประสานงานกับเจ้าหน้าที่สหกิจศึกษา คณะ/วิทยาลัย ตลอดเวลา
- 2.2) เข้ารับการปฐมนิเทศ ฝึกอบรมครบถ้วน ตามที่หน่วยงานสหกิจศึกษาประจำ คณะ/วิทยาลัยกำหนด
- 2.3) ไปรายงานตัวภายในวันและเวลาที่กำหนด พร้อมด้วยหนังสือส่งตัว บัตรประจำตัวนักศึกษาและรับคำแนะนำจากสถานประกอบการ
- 2.4) ตั้งใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากพนักงานที่ปรึกษาอย่างเต็มกำลัง ความสามารถ
- 2.5) ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยและข้อบังคับของสถานประกอบการ อย่างเคร่งครัด
- 2.6) ประสานงานกับหน่วยงานสหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัย เพื่อติดต่อ ส่งเอกสารตามกำหนดเวลา และให้ข่าวสารการปฏิบัติงานของตนเอง กับหน่วยงานสหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัยตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ
- 2.7) หากมีปัญหาในการปฏิบัติงานต้องรีบติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา หรือ เจ้าหน้าที่สหกิจศึกษาโดยทันที
- 2.8) หมั่นฝึกฝนและเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการอย่างต่อเนื่องก่อนไปปฏิบัติงาน สหกิจศึกษา

3) บทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา เป็นอาจารย์ประจำภาควิชา/สาขาวิชา ของนักศึกษาที่ไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาสหกิจศึกษาและประสานงาน ระหว่างเจ้าหน้าที่สหกิจศึกษา นักศึกษา สถานประกอบการ อีกตำแหน่งหนึ่ง นอกเหนือจากเป็นอาจารย์ที่ ปรึกษาวิชาการและมีหน้าที่ประสานงานด้านสหกิจศึกษากับเจ้าหน้าที่สหกิจศึกษาภายในภาควิชา/สาขาวิชา ให้คำแนะนำปรึกษาการลงทะเบียนรายวิชาสหกิจศึกษาในทุก ๆ ด้าน ร่วมกับเจ้าหน้าที่สหกิจศึกษา คณะ/ วิทยาลัย ในการจัดหางานสำหรับนักศึกษา รับรองคุณภาพงานที่ได้รับการเสนอจากสถานประกอบการ ประสานงานการจัดกิจกรรมสหกิจศึกษากับคณาจารย์ภายในภาควิชา/สาขาวิชา

4) บทบาทและหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์

อาจารย์นิเทศก์ เป็นอาจารย์ประจำภาควิชา/สาขาวิชา ของนักศึกษาที่ไป ปฏิบัติงานสหกิจศึกษาทำหน้าที่ดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

ของสหกิจศึกษาช่วยเหลือนักศึกษาในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงาน ทั้งปัญหาด้านวิชาการและปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาในสภาวะการทำงานจริง รับทราบและแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็นกับสถานประกอบการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนักศึกษาตลอดจนการแลกเปลี่ยนความก้าวหน้า ทางวิชาการซึ่งกันและกันประเมินผลการดำเนินงานและรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยฯ ระหว่างที่นักศึกษาปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ

4.1) ขั้นตอนการนิเทศงานสหกิจศึกษา ประกอบด้วย

4.1.1) ก่อนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา คณะกรรมการประสานงานสหกิจศึกษา แต่ละหลักสูตรจัดอาจารย์นิเทศก์งานสหกิจศึกษาที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานของนักศึกษาแต่ละรายและ กำหนดแผนการนิเทศโดยภาควิชา/สาขาวิชา แจกผลดังกล่าวให้งานสหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัย เพื่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจำนวนครั้งในการนิเทศให้เป็นไปตามประกาศของคณะ/ วิทยาลัย

4.1.2) เจ้าหน้าที่สหกิจศึกษาประจำภาควิชาหรือประจำคณะประสานงานกับ สถานประกอบการเพื่อนัดหมายการเข้าไปนิเทศงานของอาจารย์นิเทศก์และเตรียมข้อมูลประกอบการ นิเทศงาน

4.1.3) อาจารย์นิเทศก์ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับนักศึกษาสหกิจศึกษา และ งานที่ปฏิบัติของนักศึกษา

4.1.4) อาจารย์นิเทศก์เดินทางไปนิเทศตามกำหนดวันนัดหมาย โดยมีหัวข้อ การนิเทศงาน คือ ตรวจสอบคุณภาพงานและหัวข้อรายงานที่สถานประกอบการมอบหมาย โดยอาจารย์ นิเทศก์ต้องส่งแบบบันทึกการนิเทศงานและแบบประเมินผลให้งานสหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัย หลังการนิเทศงาน

5) บทบาทของสถานประกอบการ

สถานประกอบการ เป็นองค์กรที่มีความสำคัญ ที่จะพัฒนานักศึกษาโดยวิธี การของสหกิจศึกษาให้เกิดผลทางรูปธรรม ในทางปฏิบัติสหกิจศึกษามีรูปแบบและขั้นตอนที่จำเป็นจะต้อง อาศัยความร่วมมืออย่างใกล้ชิดจากสถานประกอบการโดยเฉพาะพนักงานฝ่ายบุคคลหรือฝ่ายบริหาร ทรัพยากรมนุษย์และพนักงานที่ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศงาน ซึ่งเป็นผู้ที่สถานประกอบการมอบหมายให้ สนับสนุนและส่งเสริมให้การปฏิบัติงานของนักศึกษา ประสบความสำเร็จสูงสุดในระหว่างการปฏิบัติงาน โดยมีหน้าที่หลัก ดังนี้

5.1) เสนอรายละเอียดลักษณะงานที่ต้องการให้นักศึกษาปฏิบัติจริงและข้อกำหนด เบื้องต้นของสถานประกอบการต่อหน่วยงานสหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัย ทราบล่วงหน้าก่อน 1 ภาคการศึกษา

5.2) ดำเนินการปฐมนิเทศ อบรม เพื่อให้นักศึกษาทราบถึงระเบียบวินัย วัฒนธรรม การรักษาความปลอดภัยในการทำงาน ตลอดจนให้ความรู้เกี่ยวกับสถานประกอบการ โครงสร้าง การบริหารงานและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของสถานประกอบการที่นักศึกษาจะต้องปฏิบัติ

5.3) แต่งตั้งพนักงานที่ปรึกษา หรือผู้นิเทศงานของสถานประกอบการ เพื่อทำงาน การสอนและแนะนำการปฏิบัติงานแก่นักศึกษาระหว่างการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ

6) หน้าที่ของผู้นิเทศงาน

ผู้นิเทศงาน หมายถึง บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ ที่สถานประกอบการมอบหมาย ให้ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบการปฏิบัติงานของนักศึกษาอาจจะเป็นผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน ในการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาที่นักศึกษาปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการเป็นผู้ที่ให้คำแนะนำ และเป็น ที่ปรึกษาทั้งทางด้านปฏิบัติงานและการปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมองค์กร ดังนั้น พนักงานที่ปรึกษาจึงเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุดที่จะทำให้การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาสำเร็จไปด้วยดี โดยมีหน้าที่หลัก ดังนี้

6.1) กำหนดลักษณะงาน (Job description) และแผนการปฏิบัติงาน (Coop Work Plan) กำหนดลักษณะงานขอบข่ายหน้าที่งานของนักศึกษาที่จะต้องปฏิบัติและแจ้งให้นักศึกษา รับทราบถึงงานที่ได้รับมอบหมายโดยลักษณะงานตรงตามสาขาวิชาของนักศึกษาและมีการกำหนดแผนงาน การปฏิบัติรายสัปดาห์ให้แก่ศึกษาสหกิจศึกษา

6.2) การให้คำปรึกษา ให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางการทำงานและการแก้ปัญหา จากการปฏิบัติงานให้กับศึกษาสหกิจศึกษา รวมทั้งให้ความร่วมมือด้านการประสานงานกับอาจารย์ นิเทศก์ และนักศึกษาสหกิจศึกษา

6.3) แนะนำการจัดทำรายงานสหกิจศึกษา นักศึกษาจัดทำรายงาน 1 ฉบับ เสนอต่อ สถานประกอบการ และอาจารย์นิเทศก์สหกิจศึกษา รายงาน อาจประกอบด้วยเนื้อหาที่ สถานประกอบการจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้ โดยมีลักษณะเป็นโครงการหรืองานวิจัย หากงาน ที่นักศึกษาได้รับมอบหมายเป็นโครงการหรืองานวิจัยนักศึกษาจะต้องทำรายงานในหัวข้อของโครงการและ งานวิจัยตามรูปแบบของคณะ/วิทยาลัย ในกรณีที่ได้รับมอบหมายเป็นงานประจำ เช่น งานในสายการผลิต งานระบบคุณภาพงานบำรุงรักษา งานตรวจสอบคุณภาพ รายงานของนักศึกษาอาจจะ รายงานและขั้นตอนการปฏิบัติงานประจำที่ได้รับมอบหมายทั้งหมดหรือบางส่วน รายงานหัวข้อพิเศษ เป็นหัวข้อที่สถานประกอบการ สนใจในลักษณะโครงการหรือปัญหาพิเศษให้นักศึกษาค้นคว้าสรุปและ วิเคราะห์ รวบรวมไว้เป็นเล่ม เพื่อใช้ประโยชน์ซึ่งหัวข้อของรายงานอาจจะไม่สัมพันธ์กันกับงานประจำ ของ นักศึกษาก็ได้ เมื่อผู้นิเทศกำหนดหัวข้อรายงานแล้ว นักศึกษาต้องจัดทำแบบเสนอหัวข้อรายงานตามแบบ ที่กำหนดโดยหารือกับผู้นิเทศงาน แล้วจัดส่งให้งานสหกิจศึกษาคณะ/วิทยาลัย เพื่อส่งมอบให้อาจารย์ ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำภาควิชา/สาขาวิชา ให้ความเห็นชอบ ลักษณะรายงานจะมีรูปแบบรายงาน

ตามรายงานวิชาการ นักศึกษาจะต้องจัดพิมพ์รายงานให้เรียบร้อย และส่งให้พนักงานที่ปรึกษาตรวจสอบ และประเมินผลอย่างน้อย 1 สัปดาห์ก่อนสิ้นสุดการปฏิบัติงาน

6.4) การจัดเตรียมข้อมูลสำหรับการนิเทศนักศึกษา

ระหว่างการปฏิบัติงานของนักศึกษา เจ้าหน้าที่สหกิจศึกษาคณะ/วิทยาลัย ทำหน้าที่ประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อขอนัดหมายเข้านิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ โดยจะมีหัวข้อการหารือ กับผู้บริหารสถานประกอบการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล/ผู้นิเทศงาน ได้แก่ ลักษณะงานที่มอบหมายให้นักศึกษาปฏิบัติจริง แผนการปฏิบัติตลอดระยะเวลาออกสหกิจศึกษา (16 สัปดาห์) หัวข้อรายงานสหกิจศึกษารายงานความก้าวหน้า การพัฒนาตนเองของนักศึกษา ผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาและความประพฤติ และปัญหาต่าง ๆ ที่สถานประกอบการพบเกี่ยวกับการมาปฏิบัติงานของนักศึกษา

6.5) การประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา ผู้นิเทศงาน ต้องประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาตลอดระยะเวลาที่นักศึกษาปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ ตามแบบฟอร์มของมหาวิทยาลัยฯ ตรวจสอบแก้ไขรายงานให้นักศึกษาและประเมินผลเนื้อหา และการเขียนรายงาน ภายในสัปดาห์สุดท้ายของการปฏิบัติงานของนักศึกษาโดยเนื้อหาในรายงานต้องเป็นเนื้อหาที่สามารถเปิดเผยได้และแก้ไขรายงานให้สมบูรณ์ก่อนกลับมหาวิทยาลัย และแจ้งการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยอาจจะแจ้งนักศึกษาทราบจากนั้นมอบผลการประเมินนักศึกษาให้นักศึกษานำส่ง หรือจัดส่งให้กับ อาจารย์นิเทศก์ ทราบโดยตรงต่อไป

6.6) การเตรียมความพร้อมของสถานประกอบการ กำหนดงานหรือหน้าที่ ความรับผิดชอบและจัดแผนการทำงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา กำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบและพนักงานที่ปรึกษา หรือผู้นิเทศงาน กำหนดคุณสมบัติของนักศึกษาที่ต้องการรับเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษา แนะนำหรือจัดหาที่พักให้นักศึกษา ในกรณีที่บ้านพักอาศัยของนักศึกษาอยู่ไกลจากสถานประกอบการ พร้อมทั้งจะให้ความอนุเคราะห์ค่าตอบแทนในอัตราที่สมควร และเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจ และพร้อมที่จะดูแลนักศึกษา ให้คำแนะนำ และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้ให้เต็มศักยภาพที่สถานประกอบการ จะพึงให้ได้

2.1.6 กระบวนการและขั้นตอนสหกิจศึกษา

คู่มือสหกิจศึกษา สำนักสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (2563) ได้กล่าวถึงกระบวนการและขั้นตอนสหกิจศึกษา ดังนี้

1) การพิจารณาคณะนิเทศนักศึกษา

การลงทะเบียนวิชาสหกิจศึกษา นักศึกษาต้องผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติขั้นต้น โดยนักศึกษาต้องกรอกข้อมูลตามแบบฟอร์มพิจารณาคณะนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษายื่นต่อเจ้าหน้าที่

สหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัย ตามกำหนดการที่กำหนดโดยจะแจ้งให้ทราบล่วงหน้าในแต่ละภาคการศึกษาจากนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาจะเป็นผู้พิจารณาคุณสมบัติขั้นต้น และคณะกรรมการสหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัย จะเป็นผู้พิจารณาคุณสมบัตินักศึกษาที่ก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

2) การเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน

2.1) การลงทะเบียนล่วงหน้า (Pre-register) รายวิชาสหกิจศึกษานักศึกษาต้องลงทะเบียนล่วงหน้า ก่อนสิ้นภาคการศึกษา (ดูกำหนดการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาประจำภาคการศึกษานั้น ๆ) โดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาประจำภาควิชา/สาขาวิชา ที่นักศึกษาสังกัดก่อน

2.2) การอบรมสัมมนานักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน คณะ/วิทยาลัย จะจัดให้มีการฝึกอบรมนักศึกษาก่อนไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาอย่างต่อเนื่อง ล่วงหน้าก่อนภาคการศึกษาสหกิจศึกษา เพื่อเป็นการเตรียมนักศึกษาให้มีความพร้อมสูงสุดก่อนที่จะออกไปปฏิบัติงานโดยมีหัวข้อที่จะอบรมเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ กระบวนการสหกิจศึกษา ทักษะการเขียน จดหมายสมัครงาน เทคนิคการเลือกสถานประกอบการ ทักษะการสัมภาษณ์อาชีพ การสร้างวัฒนธรรมองค์กร เทคนิคการพัฒนาบุคลิกภาพ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ การปฏิบัติตนให้มีคุณธรรม จริยธรรม การใช้กฎหมายแรงงาน ในงานอาชีพ การนำกฎหมายประกันสังคมไปใช้งานในอาชีพ การปฏิบัติงานกิจกรรม 5 ส. การดำเนินงานระบบมาตรฐานการประกันคุณภาพ และการปลอดภัยในการทำงาน การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทักษะการเขียนรายงาน การนำเสนอทักษะการวางแผน ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและการตัดสินใจพื้นฐานการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการสืบค้นข้อมูล โดยสามารถดำเนินการเป็นลักษณะของโครงการฝึกอบรมนักศึกษา หรือเป็นรายวิชาหลักสูตร

2.3) การเลือกสมัครงานและการจัดเข้าคู่ (Matching) นักศึกษาสหกิจศึกษาสามารถสมัครงานได้ตามงานที่ได้รับการเสนอจากสถานประกอบการ ซึ่งคณะ/วิทยาลัย จะทำการประชาสัมพันธ์งานที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาของสาขาวิชาแล้วให้นักศึกษาทราบ เพื่อให้นักศึกษาได้ดำเนินการสมัครงานโดยกรอกข้อมูลในใบสมัครเช่นเดียวกับการสมัครเข้าทำงาน และส่งใบสมัครให้เจ้าหน้าที่สหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัย

2.4) การคัดเลือกนักศึกษาโดยสถานประกอบการ และการแจ้งผลสหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัย จะนำใบสมัครงานของนักศึกษาเสนอต่อสถานประกอบการเพื่อทำการคัดเลือกนักศึกษาไปปฏิบัติงาน โดยพิจารณาจากใบสมัครอย่างเดี่ยวหรืออาจสัมภาษณ์นักศึกษาด้วย ซึ่งเมื่อนักศึกษาส่งใบสมัครแล้ว ขอให้ตรวจสอบประกาศการสัมภาษณ์งานเป็นระยะ ๆ หลังจากนั้นสถานประกอบการจะส่งผลการคัดเลือกนักศึกษาให้เจ้าหน้าที่สหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัยทราบ โดยจะระบุลำดับการเลือกนักศึกษา เจ้าหน้าที่สหกิจศึกษาจะนำผลการคัดเลือกนักศึกษาของสถานประกอบการและลำดับความต้องการของนักศึกษามาประกาศให้นักศึกษาทราบ ในกรณีนักศึกษาที่ไม่มีรายชื่อในประกาศผล

การคัดเลือกให้รับผิดชอบเจ้าหน้าที่สหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัยโดยด่วนเพื่อจัดหาสถานประกอบการให้ใหม่โดยเร็วที่สุด ภายหลังจากมีการประกาศผลการคัดเลือกแล้ว นักศึกษาทุกคนจะต้องไปปฏิบัติงานตามกำหนด จะขอสละสิทธิ์การไปทำงานไม่ได้ เว้นแต่มีกรณีที่เหมาะสม จะต้องเสนอต่อคณะกรรมการสหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัย จะพิจารณาเป็นรายบุคคล

2.5) การรับรองคุณภาพงาน งานสหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัย จะรวบรวมงานที่สถานประกอบการเสนอให้กับอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาของภาควิชา/สาขาวิชา ที่เกี่ยวข้องกับงานที่สถานประกอบการเสนอ โดยพิจารณารับรองคุณภาพจากเงื่อนไข

2.5.1) เป็นงานที่ตรงตามกับสาขาวิชาชีพของนักศึกษา

2.5.2) เป็นงานที่นักศึกษาสามารถแสดงศักยภาพในการปฏิบัติ

2.5.3) เป็นงานที่ไม่เกินความสามารถของนักศึกษา เป็นงานที่นักศึกษาสามารถทำได้ในระยะเวลา 16 สัปดาห์ ระหว่างที่นักศึกษาปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ

2.5.4) มีสวัสดิการที่เหมาะสมและจำเป็นตามลักษณะงาน

ในส่วนของสวัสดิการ สถานประกอบการอาจจ่ายเบี้ยเลี้ยงให้แก่ศึกษาในอัตราที่สถานประกอบการกำหนด สถานประกอบการอาจจัดที่พักให้นักศึกษาถือว่าเป็นสวัสดิการเพิ่มเติม หากนักศึกษาไม่สะดวกในเรื่องที่พักที่จัดให้ สามารถจัดหาที่พักเองได้ แต่จะนำมาเป็นข้ออ้างในการไม่ไปปฏิบัติงานหรือเปลี่ยนสถานที่ไม่ได้

2.6) การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ

นักศึกษาต้องเดินทางถึงสถานที่ประกอบการในวันที่กำหนด ทั้งนี้ หน่วยงานสหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัย จะประสานงานให้สถานประกอบการทราบล่วงหน้า โดยนักศึกษาต้องไปรายงานตัวในหน่วยงานที่ทำงานรับผิดชอบด้านการบริหารบุคคลของสถานประกอบการในวันแรก ที่ไปปฏิบัติงานหากนักศึกษาต้องการเข้าปฏิบัติงานก่อนกำหนด หรือเกิดเหตุขัดข้องในระหว่างเดินทางทำให้ไม่สามารถเดินทางไปถึงได้ตามกำหนดเวลา โปรดติดต่อแจ้งให้สถานที่ประกอบการทราบโดยด่วนที่สุด

เมื่อนักศึกษาออกไปปฏิบัติงานกับสถานประกอบการ นักศึกษาจะมีพนักงานที่ปรึกษาทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศงานคอยให้การดูแล และชี้แนะนักศึกษา โดยนักศึกษาจะต้องตั้งใจปฏิบัติงานเชื่อฟังและให้ความเคารพผู้นิเทศงาน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ และปฏิบัติตามระเบียบการบริหารงานบุคคลของสถานประกอบการอย่างเคร่งครัด

2.7) กิจกรรมระหว่างการทำงาน เพื่อให้การประสานงานระหว่างนักศึกษาและเจ้าหน้าที่สหกิจศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย นักศึกษาจะต้องจัดส่งเอกสารที่จำเป็นให้กับหน่วยงานสหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัย หรืออาจารย์นิเทศก์ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนี้

2.7.1) ในระหว่างสัปดาห์แรกของการปฏิบัติงาน นักศึกษาจะต้องส่งแบบฟอร์ม แจ้งสถานที่ปฏิบัติงานโดยแนบแผนที่ของสถานประกอบการ ชื่อพนักงานที่ปรึกษาหรือผู้นิเทศงาน งานที่ได้รับมอบหมาย หมายเลขโทรศัพท์ และโทรสารที่จะติดต่อกับนักศึกษาและผู้นิเทศงาน

2.7.2) ในระหว่างสัปดาห์ที่ 2 ของการปฏิบัติงาน นักศึกษาจะต้องส่งแบบฟอร์มแผนปฏิบัติงานสหกิจศึกษามายังหน่วยงานสหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัย หรืออาจารย์นิเทศก์

2.7.3) ในระหว่างสัปดาห์ที่ 3 ของการปฏิบัติงาน นักศึกษาจะต้องจัดส่งแบบแจ้งหัวข้อและเค้าโครงเรื่องรายงานตามแบบฟอร์มเพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาได้ตรวจสอบและให้คำแนะนำ ทั้งนี้ นักศึกษาจะเริ่มเขียนรายงานได้ทันที โดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาอาจจะให้คำแนะนำเพิ่มเติมระหว่างการเดินทางก็ได้ ในกรณีที่พนักงานที่เลี้ยงไม่มีเวลาเขียนข้อมูลในแบบฟอร์มต่าง ๆ นักศึกษาอาจจะแก้ไขปัญหาโดยการสอบถามข้อมูลด้วยวาจาแล้วเป็นผู้เขียนข้อมูลที่รับด้วยตนเอง จากนั้นนำไปให้พนักงานที่เลี้ยงตรวจและลงนามรับทราบ หากสามารถจัดส่งเอกสารได้ตามกำหนดจะต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่สหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัย หรืออาจารย์นิเทศก์ทราบทันที

2.7.4) ในระหว่างสัปดาห์ที่ 10 ของการปฏิบัติงาน นักศึกษาจะต้องส่งรายงานความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานให้อาจารย์นิเทศก์ทราบ

2.7.5) นักศึกษาต้องส่งรายงานที่เสร็จสมบูรณ์ให้แก่พนักงานที่ปรึกษาอย่างน้อย 2 สัปดาห์ ก่อนเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานและจะต้องแก้ไขตามพนักงานที่ปรึกษาแนะนำให้เสร็จเรียบร้อย และนักศึกษาต้องส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาทันทีที่กลับมาจากสถานประกอบการ

2.8 การนิเทศงานสหกิจศึกษา

จัดให้มีการนิเทศงานโดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา หรืออาจารย์นิเทศก์อย่างน้อย 1 ครั้งต่อการปฏิบัติการ 8 สัปดาห์ ระหว่างที่นักศึกษาปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ โดยมีวัตถุประสงค์ของการนิเทศงานสหกิจศึกษา เพื่อดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสหกิจศึกษา ช่วยเหลือนักศึกษาในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงานทั้งปัญหาด้านวิชาการ และปัญหาการปรับตัวของนักศึกษา ในสภาวะการทำงานจริง รับทราบและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น เกี่ยวกับแนวความคิดการมาปฏิบัติงานของนักศึกษาตลอดจนการแลกเปลี่ยนความก้าวหน้าทางวิชาการซึ่งกันและกัน กับสถานประกอบการ ประเมินผลการดำเนินงานและรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยฯ

ขั้นตอนการนิเทศสหกิจศึกษา ประกอบด้วย

2.8.1) ก่อนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา คณะกรรมการประสานงานสหกิจศึกษาแต่ละหลักสูตรจัดอาจารย์นิเทศก์งานสหกิจศึกษาที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานของนักศึกษาแต่ละราย

และกำหนดแผนการนิเทศโดยภาควิชา/สาขาวิชา แจ้งผลดังกล่าวให้งานสหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัย เพื่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจำนวนครั้งในการนิเทศให้เป็นไปตามประกาศของคณะ/วิทยาลัย

2.8.2) เจ้าหน้าที่สหกิจศึกษาประจำภาควิชาหรือประจำคณะประสานงานกับสถานประกอบการเพื่อนัดหมายการเข้าไปนิเทศงานของอาจารย์นิเทศก์ และเตรียมข้อมูลประกอบการนิเทศงาน

2.8.3) อาจารย์นิเทศก์ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับนักศึกษาสหกิจศึกษา และงานที่ปฏิบัติของนักศึกษา

2.8.4) อาจารย์นิเทศก์เดินทางไปนิเทศงานตามกำหนดวันนัดหมาย โดยมีหัวข้อการนิเทศงานคือตรวจสอบคุณภาพงาน และหัวข้อรายงานที่สถานประกอบการมอบหมาย โดยอาจารย์นิเทศก์ ต้องส่งแบบบันทึกการนิเทศงานและแบบประเมินผลให้งานสหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัย หลักการนิเทศงาน

2.9) กิจกรรมภายหลังเสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ

2.9.1) นักศึกษาต้องส่งแบบแจ้งยืนยันส่งรายงานการปฏิบัติงาน แนบมาพร้อมกับรายงานฉบับสมบูรณ์ต่ออาจารย์นิเทศก์งานสหกิจศึกษา

2.9.2) เข้ารับสัมภาษณ์โดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำภาควิชา/สาขาวิชา โดยอาจารย์จะสัมภาษณ์นักศึกษาทันทีที่กลับจากการปฏิบัติงาน เพื่อสอบถามปัญหา ให้คำปรึกษาหารือ ข้อเสนอแนะ และแนวคิดที่ถูกต้องในการพัฒนาตนเองของนักศึกษา พร้อมทั้งส่งรายงานการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาแก่อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา และทำการแก้ไขให้สมบูรณ์ตามระยะเวลาที่อาจารย์ที่ปรึกษากำหนด

2.9.3) ร่วมสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักศึกษา พัฒนาความสามารถในการนำเสนอและถ่ายทอดประสบการณ์ หลังจากให้นักศึกษาสหกิจศึกษากลับจากสถานประกอบการภายใต้การกำกับดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาประจำภาควิชา/สาขาวิชา ซึ่งเป็นสาระสำคัญของสหกิจศึกษา

2.2. บริบทของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

2.2.1 ข้อมูลทั่วไปคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (2563) ระบุว่า คณะครุศาสตร์เทคโนโลยีได้จัดตั้งขึ้น ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งส่วนราชการ ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2549 ณ วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 โดยรวม

โครงสร้างส่วนราชการที่ผลิตครุวิชาชีพ 2 แห่ง ตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2532 ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม โดยให้คณะครุศาสตร์เทคโนโลยีมีหน้าที่ในการผลิตครุวิชาชีพ นักอุตสาหกรรม นักเทคโนโลยีและนักวิชาการศึกษา ทำการวิจัย บริการวิชาการ แก่สังคม รวมทั้งการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ตามภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาในปี พ.ศ. 2550 รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกกฎกระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กระทรวงศึกษาธิการ(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 โดยให้ใช้ “คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม” แทน “คณะครุศาสตร์เทคโนโลยี” ณ วันที่ 29 สิงหาคม พ.ศ. 2550

พ.ศ. 2537 จัดตั้งคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ตามประกาศกระทรวง ศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2537 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอน พิเศษ 45 ง หน้า 20 ฉบับวันที่ 12 ตุลาคม 2537 โดยมีการแบ่งส่วนราชการ ดังนี้ สำนักงานเลขานุการ ภาควิชาครุศาสตร์โยธา ภาควิชาครุศาสตร์ไฟฟ้า ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรมสิ่งทอ ภาควิชาครุศาสตร์คอมพิวเตอร์ ภาควิชาครุศาสตร์อิเล็กทรอนิกส์ และ โทรมนาคมนและภาควิชาเทคนิคศึกษา

พ.ศ. 2548 จัดตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลขึ้นแทนสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ณ วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2548 ซึ่งเป็นปีที่ 60 ในรัชกาลปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2548

พ.ศ. 2549 จัดตั้งคณะครุศาสตร์เทคโนโลยี ขึ้น ณ วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ซึ่งเป็นการรวมโครงสร้างส่วนราชการที่ผลิตครุวิชาชีพ 2 แห่ง ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม โดยให้คณะครุศาสตร์เทคโนโลยีมีหน้าที่ในการผลิตครุวิชาชีพ นักเทคโนโลยีและนักวิชาการศึกษา

พ.ศ. 2550 กฎกระทรวงศึกษาธิการฯ พ.ศ. 2550 ให้ใช้ “คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม” แทน “คณะครุศาสตร์เทคโนโลยี”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ตั้งอยู่ ณ 39 หมู่ 1 ถนนรังสิต-นครนายก ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12110 โทรศัพท์ 0-2549-4700-24 โทรสาร 0-2577-5049

2.2.2 โครงสร้างการบริหารคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม แบ่งส่วนราชการ เป็น สำนักงานคณบดี ภาควิชาการศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม รวมทั้งภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พ.ศ. 2550 เมื่อ

วันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2550 เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาองค์ความรู้และประสิทธิภาพในการบริหารราชการ จึงได้การจัดตั้งส่วนราชการย่อย ดังนี้

1) ด้านการพัฒนาวิชาการ

ภาควิชาการศึกษา แบ่งเป็น ส่วนราชการย่อย 4 สาขา ได้แก่ สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว สาขาบริหารการศึกษา สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษาและสาขาหลักสูตรและการสอน

ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม แบ่งเป็นส่วนราชการย่อย 7 สาขา ดังนี้ สาขาเทคนิคศึกษา สาขาครุศาสตร์ไฟฟ้า สาขาครุศาสตร์อิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม สาขาครุศาสตร์คอมพิวเตอร์ สาขาครุศาสตร์เครื่องกล สาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรมและสาขาครุศาสตร์โยธา

ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา แบ่งเป็นส่วนราชการย่อย 2 สาขา ได้แก่ สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาและสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษา

2) ด้านการสนับสนุนการศึกษา

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ประกอบด้วยบุคลากรสายสนับสนุนที่ดำเนินงานภายใต้การบริหารของรองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผนและรองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา แบ่งเป็นส่วนราชการย่อย ดังนี้

ฝ่ายวิชาการและวิจัย ประกอบด้วย งานทะเบียนและวัดผล งานเทคโนโลยีทางการศึกษา งานบริการวิชาการ งานห้องสมุด งานวิจัยและประเมินผล งานวิเทศสัมพันธ์ งานสหกิจศึกษา งานเทคโนโลยีสารสนเทศ งานประกันคุณภาพและงานพัฒนาหลักสูตร

ฝ่ายบริหารและวางแผน ประกอบด้วย งานสารบรรณ งานการเงิน งานบัญชี งานบุคลากร งานพัสดุ งานเอกสารการพิมพ์ งานอาคารสถานที่และยานพาหนะ งานนโยบายและแผน งานประชาสัมพันธ์ และงานกิจการพิเศษ

ฝ่ายพัฒนานักศึกษา ประกอบด้วย งานกิจกรรมนักศึกษา งานวินัยและจริยธรรม งานศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม งานกีฬาและนันทนาการ

3) นโยบายและวิสัยทัศน์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ปรัชญา (Philosophy)

“คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มุ่งเน้นการผลิตครูวิชาชีพ นักเทคโนโลยี บุคลากรทางการศึกษา สู่มาตรฐานสากล”

ปณิธาน (Determination)

“มุ่งมั่นจัดการศึกษาด้านครูวิชาชีพ นักเทคโนโลยี บุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพด้วยการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง”

2.2.3 หลักสูตรที่เปิดสอนในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ประกอบไปด้วย 3 ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และ ภาควิชาการศึกษา ซึ่งแต่ละภาควิชามีหลักสูตรที่เปิดสอน ดังนี้

1) ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม

หลักสูตรปริญญาตรี มีการจัดการเรียนการสอนจำนวน 3 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (ค.อ.บ.) หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต (อส.บ.) และ หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.)

1.1) หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต มีระยะเวลาการศึกษา 5 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับใบประกอบวิชาชีพครู มีจำนวน 6 สาขาวิชา ได้แก่

1.1.1) สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา

1.1.2) สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า

1.1.3) สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล

1.1.4) สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม

1.1.5) สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

1.1.6) สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และระบบอัตโนมัติ

1.2) หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต มีระยะเวลาการศึกษา 2 ปี โดยมีหลักสูตรที่เปิดสอน 2 สาขาวิชา ได้แก่

1.2.1) สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิต (ต่อเนื่อง)

1.2.2) สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (ต่อเนื่อง)

1.3) หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต มีระยะเวลาการศึกษา 4 ปี โดยมีหลักสูตรที่เปิดสอน 1 สาขาวิชา คือ หลักสูตรเมคคาทรอนิกส์และหุ่นยนต์

1.3.1) หลักสูตรปริญญาโท มีการจัดการเรียนการสอนจำนวน 1 หลักสูตร คือ หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วศ.ม.) สาขาวิชา วิศวกรรมเมคคาทรอนิกส์ (หลักสูตรนานาชาติ)

1.3.2) หลักสูตรปริญญาเอก มีการจัดการเรียนการสอนจำนวน 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุขฎฐิบัณฑิต (ค.อ.ด.) สาขาวิชาอาชีวศึกษา และ หลักสูตร วิศวกรรมศาสตรดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชาเมคคาทรอนิกส์ (หลักสูตรนานาชาติ)

2) ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

หลักสูตรปริญญาตรี มีจำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่ ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) และ หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.)

2.1) หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) มีจำนวน 4 สาขาวิชา ได้แก่

2.1.1) สาขาวิชาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

2.1.2) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา

2.1.3) สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

2.1.4) สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษา

2.2) หลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) มี 1 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมการเรียนรู้

3) ภาควิชาการศึกษา

มีการจัดการเรียนการสอน จำนวน 2 หลักสูตร คือ หลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) และ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

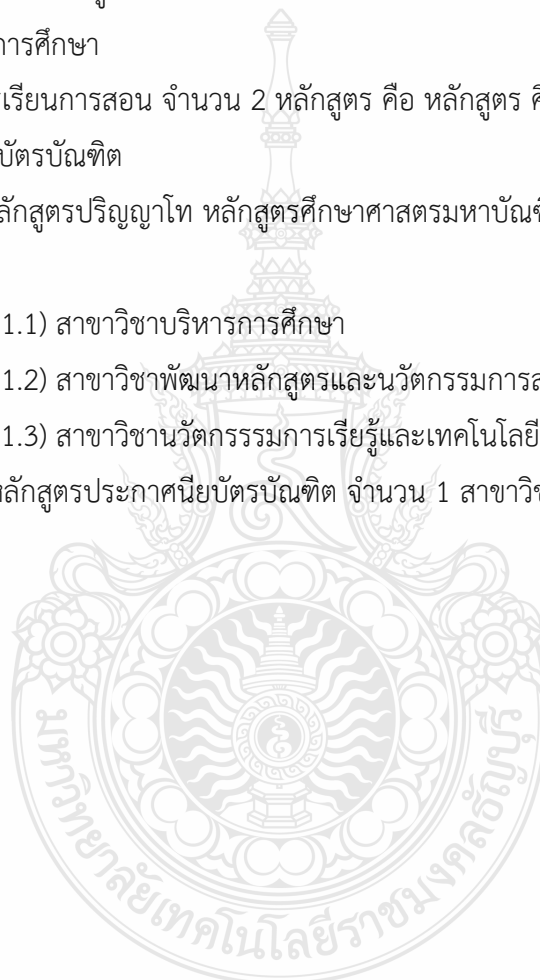
3.1) หลักสูตรปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) จำนวน 3 สาขาวิชา คือ

3.1.1) สาขาวิชาบริหารการศึกษา

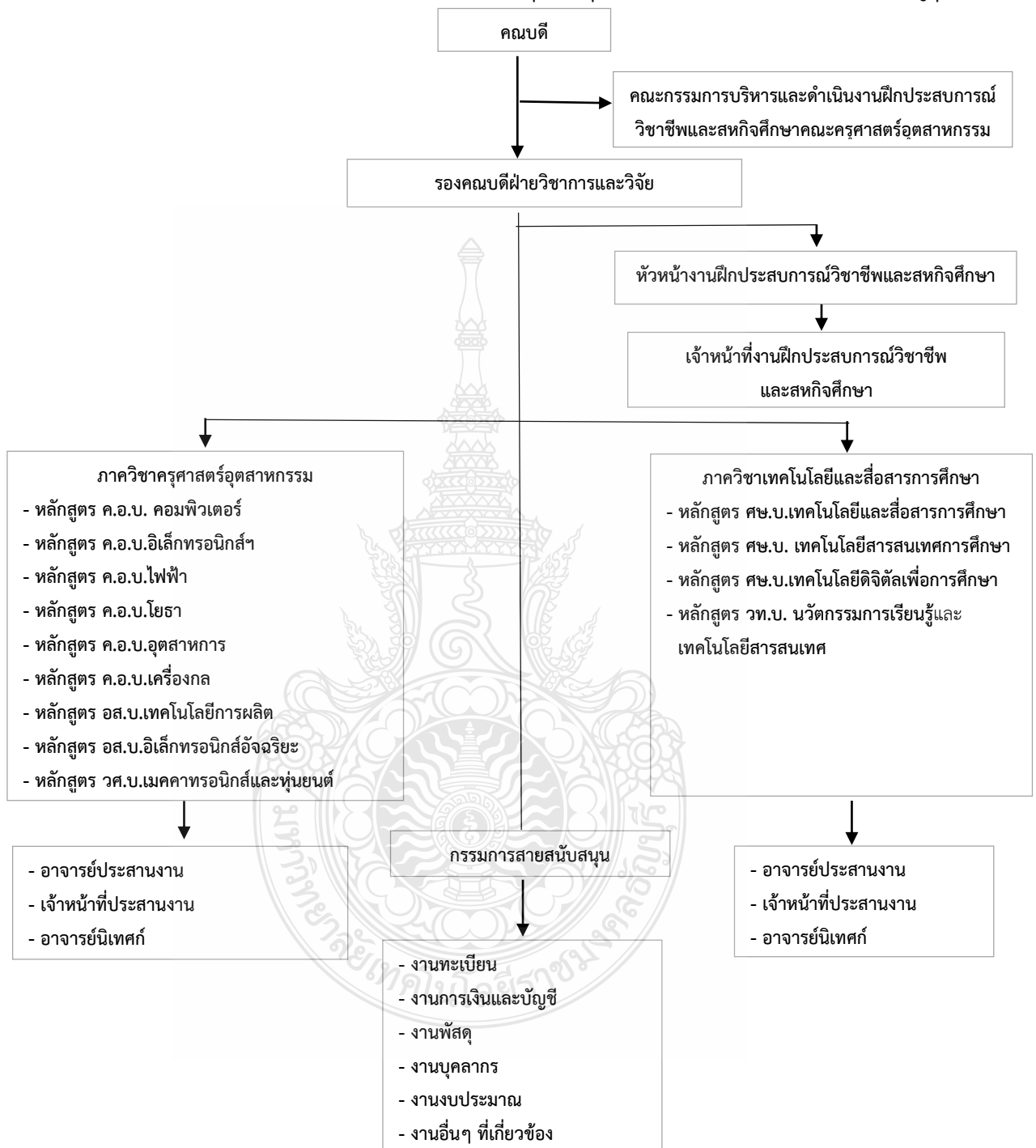
3.1.2) สาขาวิชาพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการสอน

3.1.3) สาขาวิชานวัตกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยี

3.2) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 1 สาขาวิชา คือหลักสูตรประกาศนียบัตรสาขาวิชาซีพครู

โครงสร้างการบริหารงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ภาพที่ 2.2 แสดงโครงสร้างการบริหารงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (2563) กล่าวถึงหน้าที่ของประธานคณาจารย์นิเทศสหกิจศึกษาว่าในการดำเนินงานเพื่อให้สหกิจศึกษาประสบความสำเร็จนั้น ต้องมีผู้แทนคณาจารย์จากสาขาวิชาที่มีนักศึกษาไปปฏิบัติงานทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา และประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่สหกิจศึกษา นักศึกษา และสถานประกอบการ มหาวิทยาลัยกำหนดให้อาจารย์ประจำในสาขาวิชาที่มีนักศึกษาไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาต้องทำหน้าที่อาจารย์นิเทศสหกิจศึกษาอีกตำแหน่งหนึ่ง นอกจากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ และมีหน้าที่ประสานงานด้านสหกิจศึกษาภายในสาขาวิชา กับเจ้าหน้าที่สหกิจศึกษา ดังนี้ 1) พิจารณาให้ความเห็นชอบกรณีนักศึกษาขอเปลี่ยนสภาพ (ลาออก) จากการเป็นนักศึกษาสหกิจศึกษาหรือเปลี่ยนแปลงภาคการศึกษาสหกิจศึกษา 2) ให้คำแนะนำปรึกษา การลงทะเบียนรายวิชาสหกิจศึกษาและกิจกรรมสหกิจศึกษาในทุก ๆ ด้านร่วมกับสาขาวิชาในการพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา

เริงศักดิ์ พันธมาศ อุบลรัตน์ โสสนุย (2562) รายงานวิจัยสถาบันคุณลักษณะของสถานประกอบการที่เหมาะสมกับการจัดสหกิจศึกษา 8 เดือน มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ กล่าวว่าคุณลักษณะของสถานประกอบการที่มีความเหมาะสมต่อการจัดสหกิจศึกษา ตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ 1) พิจารณาด้านคุณลักษณะของพื้นที่หรือที่เลี้ยง สถานประกอบการจะต้องจัดเตรียมที่เลี้ยงที่คอยให้คำแนะนำและติดตามการดำเนินงานของนักศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณวุฒิหรือประสบการณ์ที่ตรงตามสาขาวิชาชีพของนักศึกษา อันเนื่องมาจากที่เลี้ยงเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับนักศึกษามากที่สุด เป็นอาจารย์ที่อยู่ในสถานประกอบการ นอกเหนือจากจะเป็นผู้ให้ความรู้ด้านวิชาชีพแล้วยังเป็นผู้ให้ความรู้ด้านการเข้าสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น 2) พิจารณาด้านวิชาการ สถานประกอบการควรถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักศึกษาเสมือนพนักงานชั่วคราวระหว่างการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริง ควรมีการจัดการปฐมนิเทศ สอนงานและแจ้งกฎระเบียบข้อบังคับให้นักศึกษาทราบก่อนการปฏิบัติงาน เพื่อให้นักศึกษาได้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด 3) พิจารณาด้านการประเมินผล สถานประกอบการจะต้องมีส่วนร่วมที่สำคัญในการสรุปและประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาร่วมกับสถานศึกษา รวมทั้งสถานประกอบการควรมีกระบวนการตรวจสอบและกำกับ ติดตามการปฏิบัติงานและคุณภาพของงานเพื่อเกิดประโยชน์ต่อองค์กร 4) พิจารณาด้านแหล่งปฏิบัติงานและอื่น ๆ สถานประกอบการที่รับนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษาระยะเวลา 8 เดือน จะเป็นการสร้างโอกาสให้กับสถานประกอบการในการพิจารณาคัดเลือกบุคลากรเพื่อร่วมงานในอนาคต 5) พิจารณาด้านนโยบายและการบริหารจัดการของสถานประกอบการ สถานประกอบการควรมีการจัดอุปกรณ์ที่สนับสนุนอย่างเพียงพอในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย และควรกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบในการประสานงานเพื่อกำหนดลักษณะงานและประสานงานด้านอื่น ๆ กับสถานศึกษา

วิไลลักษณ์ ขาวสอาด (2561) ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของสหกิจศึกษา : กรณีศึกษา อุดมศึกษาไทยโดยวิจัยเชิงคุณภาพ จากสถานศึกษา 3 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่ง ประสิทธิภาพของสหกิจศึกษาที่เกิดขึ้น 1) ด้านคุณภาพของนักศึกษา สามารถวัดได้จากประสบการณ์ในการทำงานของนักศึกษา ทักษะต่าง ๆ ในการทำงานของนักศึกษาเมื่อออกฝึกสหกิจศึกษา 2) ด้านคุณภาพของมหาวิทยาลัย สามารถวัดได้จากอาจารย์ที่มีคุณภาพ หลักสูตรที่ได้รับการปรับปรุง และมีคุณภาพ มีการจัดการดำเนินสหกิจศึกษาที่ดี มีการประสานการดำเนินสหกิจศึกษาระหว่างอาจารย์ นิเทศก์สหกิจศึกษา และพี่เลี้ยงนักศึกษาสหกิจศึกษา มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้ระหว่าง มหาวิทยาลัยและสถานประกอบการ 3) ด้านคุณภาพของสถานประกอบการ สามารถวัดได้จากมี กระบวนการคัดเลือกนักศึกษาที่เข้ามาฝึกสหกิจศึกษาอย่างมีคุณภาพ ขนาดของสถานประกอบการและ ระยะเวลาในการจัดฝึกสหกิจศึกษาของสถานประกอบการและงบประมาณในการดำเนินสหกิจศึกษาของ สถานประกอบการ ในด้านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้ระหว่างมหาวิทยาลัยและสถานประกอบการ ซึ่งสถานประกอบการต้องการนักวิชาการในการทำวิจัยร่วมกัน รวมทั้งการจัดฝึกอบรมซึ่งทำให้เกิดองค์ ความรู้ใหม่ๆ ทำให้อาจารย์สามารถเพิ่มพูนองค์ความรู้ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน และการวิจัย และส่งผลให้นำไปสู่การทำเอกสารหรือหนังสือที่เก็บบันทึกที่กข้อตกลง (Memorandum of Understanding: MOU) ร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานประกอบการ

สุวรรณิ คำมัน (2560) ได้ระบุถึงสิ่งที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้การผลิตบัณฑิต มีความสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศที่เปลี่ยนไป ได้แก่ 1) การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับ ทิศทางการพัฒนาประเทศและความต้องการของภาคอุตสาหกรรมหรือสถานประกอบการ 2) การพัฒนา องค์ความรู้ให้ทันกับศาสตร์ที่เปลี่ยนแปลง 3) การผลิตงานวิจัยในองค์ความรู้ที่สนองต่อการขับเคลื่อน พัฒนาประเทศ 4) การพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐานและตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน 5) การสร้างประสบการณ์ในการทำงานในสถานประกอบการจริง 6) การบ่มเพาะความเป็นผู้ประกอบการ ใหม่ 7) การค้นหาจุดเด่นและสร้างความเป็นเลิศเฉพาะทาง 8) การปรับหลักสูตร ให้ความสำคัญในด้าน ทักษะภาษา และ 9) การส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานควบคู่กับงานวิชาการ

สิริฉันท สติกรกุล เตพาหพงษ์ (2558) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการสหกิจศึกษาสำหรับ มหาวิทยาลัย: กรณีศึกษา สาขาวิชาธุรกิจและอาชีพศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการบริหารจัดการสหกิจศึกษา วิเคราะห์ กิจกรรมและกระบวนการ บริหารจัดการสหกิจศึกษา และพัฒนาระบบการบริหารจัดการสหกิจศึกษา สาขาวิชาธุรกิจและอาชีพศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นิสิตสหกิจศึกษา จำนวน 17 คน คณาจารย์นิเทศ จำนวน 3 คน และผู้นิเทศงานของสถานประกอบการ 17 คน โดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ

การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาคือ ปิดภาคเรียนก่อนขึ้น
 ชั้นปีที่ 4 โดยปฏิบัติงานต่อเนื่องจนครบ 4 เดือนมีการนิเทศเดือนละ 1 ครั้ง นิสิตสหกิจศึกษาทั้งหมดมี
 ความพึงพอใจกับการปฏิบัติงานและได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติงานในระดับมาก ผู้นิเทศงานเห็นว่า
 ความรู้ของนิสิตที่ได้รับจากมหาวิทยาลัยเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานระดับปานกลาง นิสิตสหกิจศึกษา
 ช่วยเหลือ แบ่งเบาภาระงานในระดับมากและมีความประสงค์ที่จะรับนิสิตจากสาขาวิชาธุรกิจและ
 อาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ในปีต่อไป ส่วนปัญหาการบริหารจัดการสหกิจศึกษา พบว่า
 มีด้านการเตรียมการและการวางแผน ด้านสถานประกอบการและด้านนิสิตสหกิจศึกษา กิจกรรมสำคัญและ
 กระบวนการบริหารจัดการสหกิจศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผนหรือการเตรียมตัว
 ก่อนไปปฏิบัติงาน (Plan) 2) การปฏิบัติงาน (Do) 3) การติดตามความก้าวหน้าและการประเมินผล (Check)
 และ 4) การดำเนินการหลังปฏิบัติงานสหกิจศึกษา (Act)

เสาวนีย์ ศรีจันทร์นิล (2557) ได้ศึกษาถึงการประเมินผลโครงการสหกิจศึกษาของวิทยาลัย
 ราชพฤกษ์ สาขาวิชาการบัญชี โดยมุ่งเน้นศึกษาในเรื่องของระดับผลสัมฤทธิ์ของโครงการตามวัตถุประสงค์
 ของสหกิจศึกษา และเพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของนักศึกษาและสถานประกอบการศึกษา ซึ่งสามารถได้
 ข้อสรุปดังนี้ 1) นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นว่า นักศึกษาได้รับความรู้ ทักษะ แนวคิดในการเตรียมตัวก่อน
 ออกสหกิจศึกษาเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมอย่างเหมาะสม และการออกสหกิจศึกษาทำให้นักศึกษารู้สึก
 ว่าเป็นการเพิ่มประสบการณ์ด้านวิชาการและวิชาชีพที่สามารถนำมาพัฒนาทักษะ และความรู้ของตนเองได้
 อย่างมีคุณค่าและเหนือกว่าการฝึกงานทั่วไป นอกจากนี้ นักศึกษายังได้เกิดการพัฒนาตนเองให้เกิดความรู้
 จากการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ ซึ่งทำให้สามารถเข้าใจในวิชาการที่ศึกษามาอย่างถ่องแท้มาก
 ยิ่งขึ้น 2) ผู้แทนของสถานประกอบการ ได้ให้ความเห็นว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจในคุณลักษณะ
 ส่วนบุคคลของนักศึกษาที่มาสหกิจศึกษาค่อนข้างมาก เช่น ความประพฤติ ความอ่อนน้อมถ่อมตน
 และการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานประกอบการ สำหรับในส่วนของการทำงาน สถานประกอบการ
 มีความพึงพอใจในประสิทธิภาพของนักศึกษาเช่นกัน เนื่องจากนักศึกษาที่ปฏิบัติสหกิจศึกษานั้น สามารถ
 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน และสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้
 สำเร็จ เรียบร้อย ครบถ้วน และไม่ก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา

รวินันท์ การระเกษ (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อศักยภาพ
 ของนักศึกษาสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งจากการวิจัยพบว่า
 สถานประกอบการมีความพึงพอใจนักศึกษา 3 ด้านสำคัญ ดังนี้ 1) ด้านผลสำเร็จของงาน สถานประกอบการ
 มีความพึงพอใจ ในระดับดีมาก เนื่องจาก กระบวนการจัดการของสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
 ราชมงคลพระนคร มีการแต่งตั้งคณาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาเพื่อติดตามและดูแลสหกิจศึกษา
 ของนักศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ คอยให้คำปรึกษา แนะนำนักศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ในระหว่างสหกิจศึกษา ตลอดจนติดตามและประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการให้มีความเหมาะสมโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถของนักศึกษาตามที่สถานประกอบการให้ความสำคัญ ตลอดจนภายใต้การดูแลและสอนงานของพนักงานพี่เลี้ยง (Mentor) นั้น นักศึกษาสหกิจศึกษาสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วง ถูกต้อง ครบถ้วน และมีประสิทธิภาพที่ดี 2) ด้านความรู้ความสามารถ สถานประกอบการมีความพึงพอใจในความรู้ความสามารถของนักศึกษาสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในระดับมาก เนื่องจาก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้มีการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องต่อความต้องการของสถานประกอบการเป็นอย่างดี ซึ่งส่งผลให้นักศึกษาสามารถคิดต่อยอดและนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี 3) ด้านความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ สถานประกอบการมีความพึงพอใจในศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในระดับมาก เนื่องจาก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครได้ให้ความรู้และความเข้าใจเรื่องประโยชน์ที่นักศึกษาจะได้รับจากสหกิจศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งประโยชน์จากสหกิจศึกษาเป็นประสบการณ์ที่นักศึกษาไม่สามารถหาได้จากการนั่งเรียนในมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเต็มศักยภาพเท่าที่มีอยู่

ระวีพันธ์ การเกษ มนตรี รัตนาวิจิตร สุขุมาล หวังวณิชพันธุ์ (2555) ได้ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ต่อการจัดการศึกษาระบบสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กล่าวว่า มหาวิทยาลัยจะต้องมีการเตรียมความพร้อมตั้งแต่การจัดทำหลักสูตร การประชาสัมพันธ์สหกิจศึกษา เอกสารประกอบการประเมินการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา การเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา การคัดเลือกองค์กรผู้ใช้งานจิตและการประสานงานเรื่องตำแหน่งงานสหกิจศึกษากับองค์กรผู้ใช้งานจิต ตลอดจนการตั้งอาจารย์นิเทศก์สหกิจศึกษา เพื่อให้คำปรึกษาและนิเทศการปฏิบัติงานของนักศึกษาและร่วมกับองค์กรผู้ใช้งานจิตเพื่อดูแลนักศึกษา และให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการประสานงานกับสถานประกอบการเดิม ที่เคยให้ความร่วมมือทางวิชาการในระยะยาวต่อไป และควรสร้างเครือข่ายสถานประกอบการที่หลายหลายเพิ่มขึ้น และเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาสหกิจศึกษาของแต่ละคณะ

โชติกา วงศ์อามาตญิกา (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวปฏิบัติในการจัดการความรู้ การดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติในการจัดการความรู้การดำเนินงานสหกิจศึกษาของบุคลากรผู้ดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ดำเนินงานสหกิจศึกษาที่มีต่อการจัดการความรู้การดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 3) เพื่อสร้างรูปแบบสำหรับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผลวิจัยพบว่า 1) จากการสัมภาษณ์ผู้ดำเนินงานสหกิจศึกษาในการจัดการความรู้ 5 ด้าน คือ (1) ด้านการกำหนดสิ่งที่ต้อง

เรียนรู้ พบว่า หน่วยงานเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการบริการจัดความรู้ภายในหน่วยงาน เช่น ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา และร่วมกันเสนอแนะวิธีดำเนินงาน (2) ด้านการได้มาซึ่งความรู้ พบว่า การส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสแสวงหา การสืบค้น การค้นคว้า และการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ จากการเข้าอบรม สัมมนาทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน (3) ด้านการสร้างความรู้ พบว่า มีการจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมความรู้ให้แก่บุคลากร รวมถึงการส่งเสริมความรู้ให้แก่บุคลากรแสวงหาความรู้จากหน่วยงานภายนอก เพื่อนำมาปรับใช้ในการดำเนินงานต่อไป (4) ด้านการถ่ายทอดและแบ่งปันความรู้ พบว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมบุคลากรมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในหน่วยงาน ซึ่งอาจจะไม่ชัดเจนมากนักแต่มีการสร้างบรรยากาศการทำงานให้เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น การจัดประชุม ประจำภาคการศึกษา การทำหนังสือเวียน การจัดทำประกาศ หรือการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ การจัดทำรูปเล่มสรุปผลการดำเนินงานทุกภาคการศึกษาและ (5) ด้านการใช้ความรู้พบว่า การปรับวิธีการดำเนินงานโดยการนำสรุปผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาไปปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการ นักศึกษาและผู้ดำเนินงานสหกิจศึกษา 2) จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ดำเนินงานสหกิจศึกษาในการจัดการความรู้ทั้ง 5 ด้าน คือ (1) ด้านการกำหนดสิ่งที่ต้องเรียนรู้ (2) ด้านการได้มาซึ่งความรู้ (3) ด้านการสร้างความรู้ (4) ด้านการถ่ายทอดและแบ่งปันความรู้และ (5) ด้านการใช้ความรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 3.37 และ 3) จากการประเมินรับรองรูปแบบสำหรับการจัดการดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คือ บทนำ รายละเอียดรูปแบบการจัดการความรู้การดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี การนำรูปแบบสำหรับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีไปใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับเท่ากับ 3.00

ณัฐชา อารังโชติและคณะ (2555) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการรับนักศึกษา เข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษาตามแนวความคิดของสถานประกอบการ: กรณีศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ตามแนวคิดของสถานประกอบการ ด้านการจัดและดำเนินงานสหกิจศึกษา ด้านคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา และด้านความรู้ ความสามารถในวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เจ้าของสถานประกอบการหรือผู้ควบคุมดูแล การฝึกงาน ที่รับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2555 เข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษา จำนวน 180 คน โดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย 1) ด้านการจัดและดำเนินงานสหกิจศึกษา สถานประกอบการไม่สามารถประสานงานกับ สถานศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางและเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษา ก่อนออกปฏิบัติงาน สถานประกอบการไม่ทราบจุดมุ่งหมายของการปฏิบัติงานตามหลักสูตรอย่างแท้จริง และการให้นักศึกษา

เป็นผู้ติดต่อหาสถานที่ปฏิบัติงานเองไม่ได้รับความเชื่อถือเท่าที่ควร 2) ด้านคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา นักศึกษาไม่สามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาในขณะที่ปฏิบัติงาน นักศึกษาไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง และนักศึกษาไม่มีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน 3) ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ นักศึกษาไม่สามารถสื่อสารด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษรทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้ดี นักศึกษาไม่สามารถวิเคราะห์และวางแผนการปฏิบัติงานได้ และนักศึกษาไม่สามารถใช้เครื่องมือปฏิบัติงานหรืออุปกรณ์สำนักงานได้อย่างคล่องแคล่ว

อัจฉราพร โชติพิถกษ์ (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” สรุปผลการวิจัยด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา ว่ากิจกรรมการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาควรจัดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษา กิจกรรมปฐมนิเทศ นอกจากนั้น คณะควรจัดให้มีการอบรมหัวข้อเฉพาะวิชาชีพเพิ่มเติมแก่นักศึกษา ด้านศูนย์สหกิจศึกษา ควรจัดทำ รวบรวมสาระความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง กิจกรรมการจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา ควรสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลลักษณะงาน ตำแหน่งงานที่นักศึกษาควรปฏิบัติรวมทั้งกำหนดเกณฑ์มาตรฐานลักษณะงานที่มีคุณภาพไว้เพื่อเป็นเกณฑ์ในการจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา ควรสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลลักษณะงาน ตำแหน่งงานที่นักศึกษาควรปฏิบัติรวมทั้งกำหนดเกณฑ์มาตรฐานลักษณะงานที่มีคุณภาพไว้เพื่อเป็นเกณฑ์ในการจัดหาและรับรองงานให้นักศึกษา ทั้งนี้ควรมีวิธีการที่หลากหลายในการจัดหาสถานประกอบการและตำแหน่งงาน และควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แจ้งชื่อสถานประกอบการที่ต้องการ เข้าปฏิบัติงาน สหกิจศึกษาด้วย นอกจากนั้นควรมีการจัดทำฐานข้อมูลสถานประกอบการไว้อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการดำเนินงานสหกิจศึกษาต่อไป กิจกรรมการคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ศูนย์สหกิจศึกษา ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานประกอบการและให้นักศึกษา สามารถเลือกสมัครงานตามความสนใจ โดยผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาประจำสาขาวิชา เบื้องต้นและผ่านการพิจารณาจากสถานประกอบการ โดย เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา จะทำหน้าที่ประสานกับสถานประกอบการเพื่อประกาศผลการตอบรับเข้าปฏิบัติงาน รวมทั้งจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องสำหรับรายงานตัวเข้าปฏิบัติงาน กรณีที่นักศึกษาไม่ได้รับการตอบรับจากสถานประกอบการให้เข้าปฏิบัติงานได้ เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ร่วมกับคณะต้องพิจารณาเลือกสถานประกอบการให้นักศึกษา กิจกรรมการให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาให้นักศึกษาโดยควรใช้วิธีการและช่องทางที่หลากหลาย นอกจากนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา จะต้องไปนิเทศงานนักศึกษาสหกิจศึกษาทุกคน ณ สถานประกอบการโดย ควรศึกษาข้อมูลและจัดทำแผนการนิเทศงานล่วงหน้า ทั้งนี้ควรได้เข้าพบและหารือกับหัวหน้างานที่ปรึกษาและ

นักศึกษาด้วย และต้องประเมินนักศึกษาและสถานประกอบการตามเกณฑ์ที่กำหนดในแบบประเมินด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา ควรจัดการสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ นิทรรศการแสดงผลงานสหกิจศึกษา จัดกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพนักศึกษาโดยเน้นหัวข้อที่ยังเป็นจุดอ่อน/จุดที่ควรพัฒนาของนักศึกษา จัดบริการแนะแนวงานและอาชีพแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า จัดกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพแก่ศิษย์เก่าทั้งด้านความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ ทักษะที่จำเป็นและทันสมัย ติดตามสำรวจความก้าวหน้า และภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่ผ่านการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ ปัญหาที่มักเกิดขึ้นกับนักศึกษาในระหว่างการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาแล้วมาจากเหตุของการที่ขาดการเตรียมความพร้อม ดังนั้นควรจัดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาในหลักสูตรอย่างชัดเจนและกำหนด หัวข้อที่เหมาะสมที่ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมตนเองก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ซึ่งการเตรียมความพร้อมนักศึกษาจะเป็นเสมือนเกราะป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับนักศึกษาสหกิจศึกษา และยังถือเป็นแผนบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานสหกิจศึกษา นอกจากนี้การจัดรายวิชาเตรียมความพร้อม และกิจกรรมปฐมนิเทศ ควรกำหนดหัวข้อให้ชัดเจนและครอบคลุมเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับสหกิจศึกษา ทิศทางตลาดแรงงาน ความคาดหวังของสถานประกอบการ การเลือกงานและสถานประกอบการ การเตรียมโตรงาน กำหนดหัวข้อ ลักษณะและรายละเอียดของโครงการสหกิจศึกษา วิธีทำโครงการ และรายงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ทักษะการเขียนจดหมายสมัครงาน การเขียนประวัติย่อและการกรอกใบสมัคร การพัฒนาทักษะการสื่อสาร การสัมภาษณ์งาน วัฒนธรรมองค์กร การปรับตัวและการสร้างสัมพันธภาพในการทำงาน เทคนิคการเขียนรายงานและการนำเสนอ ทีมงาน มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ บุคลากรที่องค์กรต้องการ ทักษะที่จำเป็นเฉพาะวิชาชีพ ข้อควรปฏิบัติสำหรับการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขระหว่างปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และควรมีหัวข้อที่จำเป็นซึ่งเกี่ยวข้องเฉพาะวิชาชีพ เพื่อเติมเต็มศักยภาพนักศึกษาแต่ละสาขาวิชา

ชวนา อังคนุรักษ์พันธุ์ (2555) อ้างถึงใน อัจฉรา โชติพฤษ (2555) จัดให้มีงาน Co-op Experience Sharing Day ขึ้นเป็นกิจกรรมหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาโดยในงานจัดให้มีนิทรรศการแสดงผลงานสหกิจศึกษา การเสวนาร่วมกันเกี่ยวกับสหกิจศึกษากับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้แก่ สถานศึกษา สถานประกอบการ และนักศึกษา

สมาคมสหกิจศึกษาไทย (2555) อ้างถึงใน เรืองยศ วัชรเกตุ (2562) กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรสหกิจศึกษาต้องสามารถหล่อหลอมให้บัณฑิตที่จบการศึกษาหลักสูตรนี้ มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่สถานประกอบการต้องการ โดยสถานศึกษาต้องศึกษารายละเอียดความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร โดยทักษะวิชาชีพ (Work Skills) หมายถึง ความรู้ในวิชาชีพที่บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละสาขาวิชาต้องมี ทักษะความพร้อมในการปฏิบัติงาน

(Employability Skills) หมายถึงทักษะที่บัณฑิตควรมีเพื่อให้พร้อมต่อการปฏิบัติงานจริง อาทิ ทักษะการคิด วิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ และทักษะการวางแผน เป็นต้น และสมรรถนะ (Competency) หมายถึง กลุ่มของความรู้ความสามารถและทัศนคติที่จำเป็นในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนคุณลักษณะของบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมและผลของการปฏิบัติงาน เช่น ความใฝ่รู้ ความซื่อสัตย์ ความรักในองค์กร และความมุ่งมั่นในความสำเร็จ

ศิริพร ทองแก้ว (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษารูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาของ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี: การวิจัยแบบผสม” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษา และกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม 2) วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม กับมาตรฐานและการประกันคุณภาพ การดำเนินงานสหกิจศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาและสมาคมสหกิจศึกษาไทย 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่ฉุดรั้งการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และ 4) ศึกษาสมรรถนะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมที่ผ่านการเรียนรายวิชาสหกิจศึกษา โดยใช้วิธีวิทยาการวิจัยแบบผสมที่ใช้การออกแบบวิจัยแบบฝังตรงที่เน้นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) รูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม เป็นรูปแบบที่มีความใกล้เคียงกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาแห่งอื่น ๆ แต่ด้านการจัดการเรียนการสอนรายวิชาสหกิจศึกษาในขั้นตอนการคัดเลือกสถานประกอบการและลักษณะงานพบว่าคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมีรูปแบบการดำเนินงานที่มีความแตกต่าง และการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม เป็นการดำเนินงานร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัย ผู้บริหาร คณาจารย์ งานสหกิจศึกษา และนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และสถานประกอบการที่รับนักศึกษาปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

2) การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมีความสอดคล้องกับมาตรฐานและการประกันคุณภาพการดำเนินงานสหกิจศึกษาในด้านมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตรส่วนมาตรฐานการเรียนการสอน มาตรฐานการนิเทศมาตรฐานนักศึกษา และมาตรฐานการวัดและประเมินผล มีความสอดคล้องเพียงบางส่วน

3) ปัจจัยที่ส่งเสริมการดำเนินงานสหกิจศึกษา ได้แก่ นโยบายสนับสนุนของมหาวิทยาลัย วิสัยทัศน์ของผู้บริหารระดับสูง การจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม การพัฒนาหลักสูตรเพื่อรองรับรายวิชาสหกิจศึกษา ส่วนปัจจัยที่ฉุดรั้งการดำเนินงาน

สหกิจศึกษามีจำนวนน้อย ความไม่เข้าใจในการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษาของสถานประกอบการ และการจ่ายค่าตอบแทนนักศึกษา

4) ภายหลังจากการเรียนรายวิชาสหกิจศึกษา พบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มีสมรรถนะด้านความรู้และด้านทักษะการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับพอใช้ ส่วนด้านทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติงานและด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลอยู่ในระดับดี โดยผลการประเมินสมรรถนะ นักศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้ง 3 ฝ่าย โดยรวมอยู่ในระดับดี

สุภัทรา ปานสุวรรณจิตร ชัยรัตน์ ปานสุวรรณจิตร (2554) ทำการศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาโครงการสหกิจศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ภาคพายัพ เชียงใหม่ พบว่าสถานประกอบการยินดีเข้าร่วมโครงการ เนื่องจากมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงทางวิชาการ กับสถานประกอบการ และเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และสร้างบุคลากรให้กับธุรกิจ นอกจากนี้ สถานประกอบการต้องการมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับงาน และสามารถวางแผนในการจัดงานให้เหมาะสมกับคุณสมบัติของนักศึกษาซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่ายและบรรลุวัตถุประสงค์ในการเข้าร่วมโครงการสำหรับ อาจารย์นิเทศก์แสดงความคิดเห็นว่าควรมีงบประมาณในการส่งเสริมพัฒนาสหกิจศึกษา และควรมีการเผยแพร่ ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับนโยบาย กลยุทธ์การส่งเสริมสหกิจศึกษา ทางคณะฯ ควรให้ความสำคัญกับโครงการสหกิจศึกษา และมีการทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างคณะฯ กับสถานประกอบการ ควรมีฐานข้อมูลของสถานประกอบการ และควรมีการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนเข้าสู่สถานประกอบการ ตลอดจนควรเผยแพร่โครงการสหกิจศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจและนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา พบว่านักศึกษาต้องการเลือกสถานประกอบการเองเป็นส่วนใหญ่ ทางคณะฯ ควรสร้างระบบเครือข่ายสถานประกอบการ ควรมีทำเนียบสถานประกอบการ ควรมีการประชาสัมพันธ์ ตลอดจนควรมีการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อน ซึ่งมีความสอดคล้องกับความคิดของอาจารย์นิเทศก์

ศิริพร ทองแก้ว (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษารูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี การวิจัยแบบผสม ได้ทำการสังเคราะห์การดำเนินงานสหกิจศึกษาในด้านต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษารูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี สามารถสรุปการดำเนินงานสหกิจศึกษาได้ทั้งหมด 12 ด้าน ได้แก่ 1) นโยบายสนับสนุน 2) การจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินงานสหกิจศึกษา 3) การแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการดำเนินงานสหกิจศึกษา 4) การแต่งตั้งบุคลากรผู้รับผิดชอบการดำเนินงานสหกิจศึกษา 5) หลักสูตรสหกิจศึกษา 6) การกำหนดภาคสหกิจศึกษา 7) การกำหนดคุณสมบัตินักศึกษา 8) ความร่วมมือจากสถานประกอบการ 9) การจัดการเรียนการสอน

รายวิชาสหกิจศึกษา 10) การวัดและประเมินผล 11) ระบบฐานข้อมูล และ 12) การปรับปรุงและพัฒนา
การดำเนินงาน

ตารางที่ 2.2 แสดงกระบวนการสหกิจศึกษาในด้านต่าง ๆ

ลำดับ	การดำเนินงาน	เฉลิมขวัญ คุรุชาญญงค์(2552)	ประยูร เทพพิทักษ์ศักดิ์และคณะ (2552)	ปริญญ์ อินทรศักดิ์สิทธิ์ (2552)	เห็นทิพา วรภาค (2552)	รัตนาดี ศิริทองถาวร (2552)	สมชัย หิรัญวิโรตม และณัฏฐิตพงษ์ อุทอง (2550)	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (2546)	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2550)	สมาคมสหกิจศึกษาไทย (2552)	Swinburne University of Technology (2010)	Berufsakademie Heidenheim-Baden(2010)	Northeastern University (2010)	University of Waterloo (2010)
1.	นโยบายสนับสนุน													
1.1	นโยบายสนับสนุนจาก สกอ.	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓				
1.2	นโยบายสนับสนุนจากสถาบัน	✓	✓			✓	✓	✓						
1.3	การเล็งเห็นความสำคัญของผู้บริหารระดับสูง		✓	✓			✓	✓						
2.	การจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินงานสหกิจศึกษา													
2.1	อยู่ภายใต้หน่วยงานอื่น		✓	✓		✓			✓	✓				
2.2	ไม่อยู่ภายใต้หน่วยงานอื่น						✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3.	การแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการดำเนินงานสหกิจศึกษา													
3.1	คณะกรรมการอำนวยการ		✓				✓	✓	✓	✓				
3.2	คณะกรรมการดำเนินงาน		✓			✓	✓		✓	✓				
3.3	คณะกรรมการสายสนับสนุน		✓				✓		✓	✓				
4.	การแต่งตั้งบุคลากรผู้รับผิดชอบการดำเนินงานสหกิจศึกษา													
4.1	เจ้าหน้าที่สหกิจศึกษา						✓	✓		✓				
4.2	เจ้าหน้าที่สหกิจภาคสนาม													✓
4.3	ผู้บริหารโปรแกรม/ผู้ปฏิบัติงานสนับสนุน						✓				✓	✓		✓
4.4	ประธานอาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์ประสานงาน						✓	✓					✓	
4.5	อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา							✓	✓	✓				✓
4.6	คณาจารย์นิเทศ		✓		✓		✓							
4.7	อาจารย์ประจำสาขาวิชา		✓	✓										
4.8	ที่ปรึกษาวิชาการ										✓			
5.	หลักสูตร													
5.1	การกำหนดรายวิชาสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาเฉพาะ		✓					✓		✓				
5.2	การกำหนดรายวิชาสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาเลือก	✓		✓						✓				

ตารางที่ 2.2 แสดงกระบวนการสหกิจศึกษาในด้านต่าง ๆ (ต่อ)

ลำดับ	การดำเนินงาน	เฉลิมขวัญ ทรัพย์บุญยงค์(2552)	ประยูร เทพพิทักษ์ศักดิ์และคณะ (2552)	ปรัชญ์ อินทรศักดิ์สิทธิ์ (2552)	เพ็ญทิพา วรอาคม (2552)	รัตนาภา ศิริทองถาวร (2552)	สมชัย ทิพย์โรดม และณัฏฐิพงษ์ อุทอง (2550)	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (2546)	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2550)	สมาคมสหกิจศึกษาไทย (2552)	Swinburne University of Technology (2010)	Berufsakademie Heidenheim-Baden(2010)	Northeastern University (2010)	University of Waterloo (2010)
5.3	การกำหนดแผนการศึกษาสหกิจศึกษาเป็นแผน ข.					✓								
6.	การกำหนดภาคสหกิจศึกษา													
6.1	16 สัปดาห์		✓			✓	✓	✓		✓				
6.2	มากกว่า 16 สัปดาห์			✓							✓	✓	✓	✓
7.	การกำหนดคุณสมบัตินักศึกษา													
7.1	มีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.0		✓	✓	✓				✓					
7.2	ไม่มีรายวิชาเรียนที่ติดค้าง			✓					✓					
7.3	ผ่านการเรียนรายวิชาบังคับ								✓					
7.4	ผ่านการอบรมเตรียมความพร้อม		✓						✓					
7.5	ผ่านความเห็นชอบจากคณาจารย์นิเทศก์		✓											
8.	ความร่วมมือจากสถานประกอบการ													
8.1	มีการแต่งตั้งคณะทำงานสหกิจศึกษาของสถานประกอบการ			✓										
8.2	มีการแต่งตั้งพนักงานที่ปรึกษาให้กับนักศึกษา/ผู้นิเทศงาน			✓				✓		✓	✓			✓
8.3	มีการกำหนดตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจนให้นักศึกษา			✓						✓				
8.4	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา			✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓
8.5	มีการจ่ายค่าตอบแทนให้กับนักศึกษา									✓	✓	✓	✓	✓
9.	การจัดการเรียนการสอนรายวิชาสหกิจศึกษา													
9.1	กระบวนการก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา													
9.1.1	การเตรียมความพร้อมนักศึกษา			✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓
9.1.2	การสมัครงานของนักศึกษา				✓	✓	✓	✓		✓	✓			✓
9.1.3	การพิจารณาคุณสมบัติ			✓	✓		✓	✓		✓	✓		✓	✓
9.1.4	การคัดเลือกนักศึกษา			✓		✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓
9.1.5	การจัดหางาน/ประกาศงานให้นักศึกษาทราบ					✓	✓	✓		✓				✓
9.1.6	การจับคู่ศึกษากับสถานประกอบการ							✓		✓			✓	✓
9.1.7	การประกาศผลการคัดเลือก							✓		✓				✓
9.1.8	การทำประกันสุขภาพ/อุบัติเหตุให้นักศึกษา									✓				✓
9.2	กระบวนการระหว่างปฏิบัติงานสหกิจศึกษา													
9.2.1	การส่งนักศึกษาไปปฏิบัติงาน					✓	✓	✓		✓				

ตารางที่ 2.2 แสดงกระบวนการสหกิจศึกษาในด้านต่าง ๆ (ต่อ)

ลำดับ	การดำเนินงาน	เฉลิมขวัญ คุรุชบุยงค์(2552)	ประยูร เทพพิทักษ์ศักดิ์และคณะ (2552)	ปรีชฎี อินทรศักดิ์สิทธิ์ (2552)	เพ็ญทิพา วรอุดม (2552)	รัตนาดี ศิริทองถาวร (2552)	สมชัย ทิรัญวิโรดม และณัฐติพงษ์ อุทอง (2550)	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (2546)	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2550)	สมาคมสหกิจศึกษาไทย (2552)	Swinburne University of Technology (2010)	Berufsakademie Heidenheim-Baden(2010)	Northeastern University (2010)	University of Waterloo (2010)
9.2.2	การส่งเสริมการปฏิบัติงานของนักศึกษา							✓		✓				
9.2.3	การนิเทศการปฏิบัติงาน			✓		✓	✓	✓		✓		✓	✓	✓
9.2.4	การให้คำปรึกษาและติดตามความก้าวหน้า			✓				✓		✓			✓	✓
9.2.5	การนำเสนอผลการปฏิบัติงาน			✓			✓	✓		✓				
9.2.6	การประเมินผลการปฏิบัติงาน		✓	✓			✓	✓		✓	✓	✓		✓
9.3	กระบวนการหลังปฏิบัติงานสหกิจศึกษา													
9.3.1	การส่งรายงาน		✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓
9.3.2	การนำเสนอผลงาน/สัมมนาหลังกลับจากปฏิบัติงาน		✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓
9.3.3	การสัมภาษณ์นักศึกษา		✓					✓		✓			✓	
9.3.4	การจัดนิทรรศการ				✓	✓				✓				
9.3.5	การแจ้งผลการประเมิน				✓			✓		✓				
9.3.6	การมอบประกาศนียบัตร/สัมฤทธิ์บัตร		✓				✓			✓				
10.	การประเมินผลการปฏิบัติงาน													
10.1	S/U					✓	✓	✓		✓				
10.2	A-F			✓										
11.	ระบบฐานข้อมูล													
11.1	ฐานข้อมูลสถานประกอบการที่รับนักศึกษาเข้าปฏิบัติงาน				✓									
12.	การปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน													
12.1	การประชุมคณะกรรมการเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานสหกิจศึกษาของสถาบัน						✓							
12.2	สอบถามความคิดเห็นจากสถานประกอบการเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของสถาบัน													✓
12.3	แจ้งข้อมูลย้อนกลับให้สถานประกอบการได้รับทราบ									✓				✓
12.4	ดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขรูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษา									✓				✓

ที่มา: ศิริพร ทองแก้ว.(2553).การศึกษารูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

จากการดำเนินงานสหกิจศึกษาทั้ง 12 ด้านข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกและสรุป การดำเนินงานสหกิจศึกษาแบ่งออกเป็น 6 ด้าน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ดังนี้

การดำเนินงานสหกิจศึกษา หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ในกระบวนการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ตั้งแต่ ก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ช่วงของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และ ภายหลังจากการปฏิบัติงาน สหกิจศึกษา ได้แก่ การพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา การเตรียมความพร้อมนักศึกษา สหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ การให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา และ การจัดกิจกรรม อื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

การพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา หมายถึง มีการพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษา สหกิจศึกษา ให้เป็นไปตามเกณฑ์ด้านคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา ที่ระบุไว้ในระเบียบสหกิจศึกษา หรือเล่มหลักสูตร โดยนักศึกษาต้องสอบผ่านรายวิชาเงื่อนไขบังคับก่อนไปสหกิจศึกษา มีระดับคะแนนเฉลี่ย สะสมของนักศึกษาไม่ต่ำกว่า 2.00 และมีคุณสมบัติเชิงพฤติกรรมที่เหมาะสมไม่เคยต้องโทษวินัยร้ายแรง

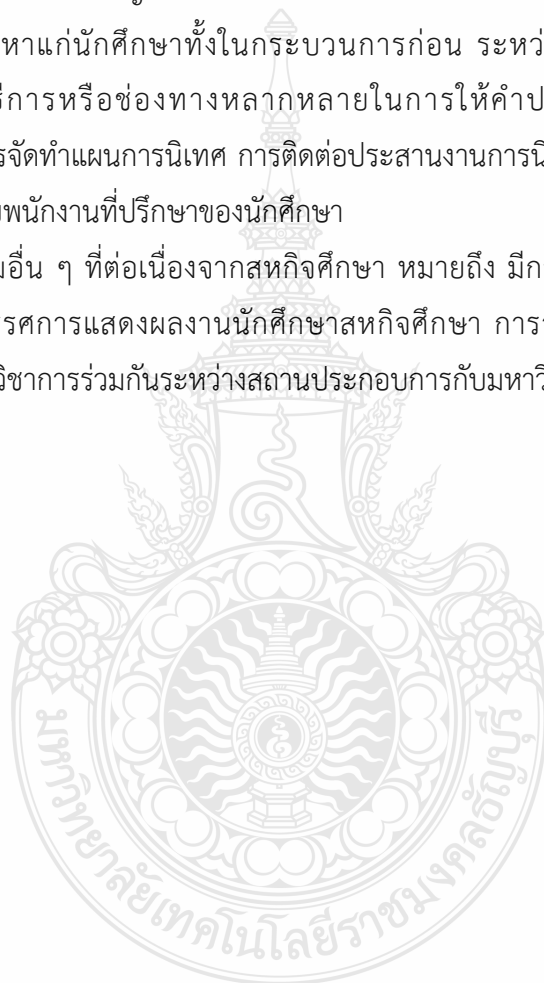
การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน หมายถึง มีการจัดกิจกรรม ก่อนนักศึกษาออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ทั้งในรูปแบบ ของการจัดการสอนรายวิชาเตรียมความพร้อม สหกิจศึกษา โครงการอบรมเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน โครงการเกี่ยวข้อเฉพาะวิชาชีพ โครงการปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา การจัดทำรวมสาระความรู้ที่เกี่ยวข้องและมีประโยชน์ ต่อ การดำเนินงานสหกิจศึกษา รวมถึงการกำหนดให้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรม วิเคราะห์และนำผล ไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่อไป

การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา หมายถึง มีการจัดให้มีการสำรวจและจัดทำ ฐานข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานที่นักศึกษาสหกิจศึกษาควรปฏิบัติในแต่ละสาขาวิชา การเปิดโอกาส ให้นักศึกษาแจ้งรายชื่อสถานประกอบการที่ต้องการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา การกำหนดให้มีเกณฑ์ มาตรฐานของลักษณะงานที่มีคุณภาพ การจัดทำงานที่มีคุณภาพและเพียงพอกับการปฏิบัติงานของนักศึกษา สหกิจศึกษาในแต่ละหลักสูตร การรับรองคุณภาพงานที่สถานประกอบการเสนอมา การจัดทำให้มี การประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานประกอบการ ตำแหน่งงาน ลักษณะงาน เงื่อนไขการทำงาน ค่าตอบแทนและ สวัสดิการ คุณสมบัติของนักศึกษาข้อกำหนดอื่น ๆ ที่สถานประกอบการเสนอมาผ่านเว็บไซต์สหกิจศึกษา โดยนักศึกษาสามารถเลือกสมัครเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับสถานประกอบการที่ได้ประชาสัมพันธ์ ตามความสนใจ การให้บริการข้อมูล ให้คำแนะนำการเลือกตำแหน่งงาน และมีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้อง กับการขอความอนุเคราะห์เข้าไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ หมายถึง มีการกำหนดให้นักศึกษาเข้าไปปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการเสมือนหนึ่งเป็นพนักงานของสถานประกอบการ ตามวันเวลาที่กำหนด โดยมีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 16 สัปดาห์ / 1 ภาคการศึกษา การกำหนดให้นักศึกษาจัดส่งเอกสารที่จำเป็นให้กับงานสหกิจศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนด การจัดทำโครงการสหกิจศึกษา สถานประกอบการจัดให้มีการปฐมนิเทศ และพนักงานที่ปรึกษาทำหน้าที่เป็นพนักงานที่ปรึกษาให้กับนักศึกษาตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงาน

การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา หมายถึง มีการจัดให้มีการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาทั้งในกระบวนการก่อน ระหว่างและหลังการไปปฏิบัติงาน สหกิจศึกษา จัดให้มีวิธีการหรือช่องทางหลากหลายในการให้คำปรึกษา มีการนิเทศนักศึกษา ณ สถานประกอบการ การจัดทำแผนการนิเทศ การติดต่อประสานงานการนิเทศล่วงหน้า การหารือร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศกับพนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษา

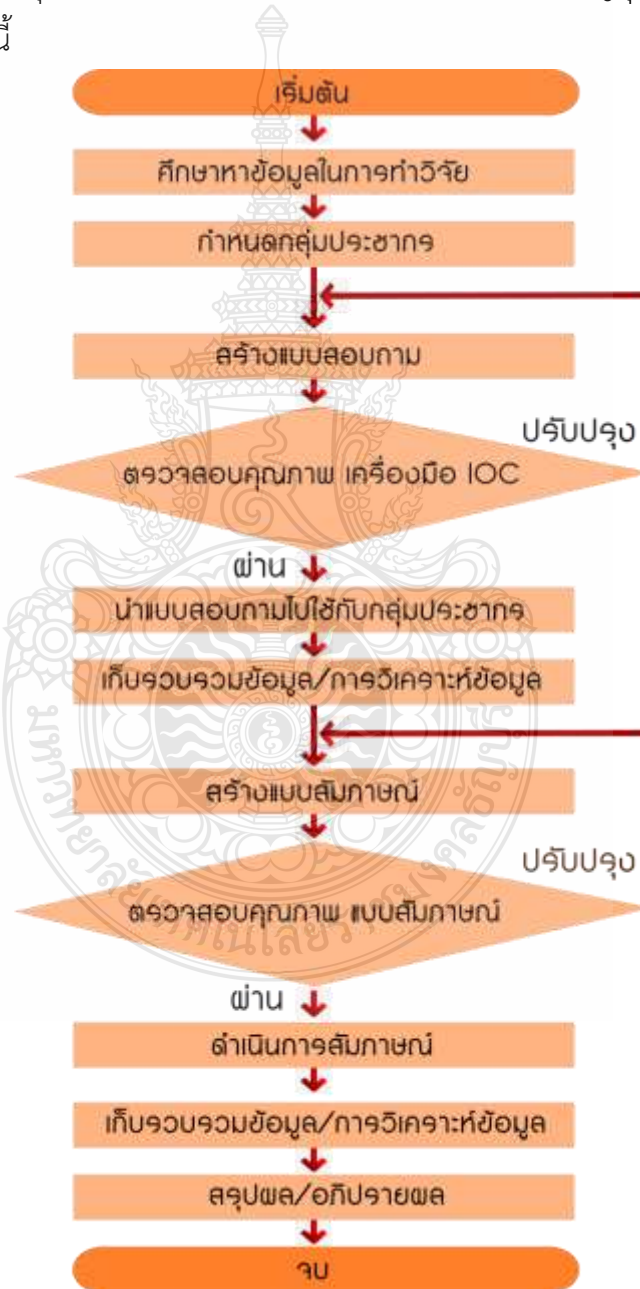
การจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา หมายถึง มีการจัดให้มีกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ สหกิจศึกษา การจัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา การจัดโครงการประกวดโครงการ สหกิจศึกษา กิจกรรมทางวิชาการร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับมหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ทั้งเชิงปริมาณ Quantitative Research และเชิงคุณภาพ (Qualittive Research) ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีในครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ภาพที่ 3.1: แสดงวิธีดำเนินงานวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

3.1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 41 คน นักศึกษาสหกิจศึกษาภาคการศึกษาที่ 1/2563 จำนวน 162 คน ผู้ประสานงานสหกิจศึกษาในสถานประกอบการภาคการศึกษาที่ 1/2563 จำนวน 71 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 274 คน

3.2 กำหนดตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้

- 3.2.1 การพิจารณาคุณสมบัตินักศึกษาสหกิจศึกษา
- 3.2.2 การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษา ก่อนออกปฏิบัติงาน
- 3.2.3 การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา
- 3.2.4 การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ
- 3.2.5 การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และการนิเทศงานสหกิจศึกษา
- 3.2.6 การจัดกิจกรรมอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

3.3.1 ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน ด้านสหกิจศึกษา และสาขา/หลักสูตร มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้

3.3.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามมาตรวัดของ ลิเคิร์ต (Likert, 1976, p.247) ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามโดยแบ่งเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารตำรา แนวคิดทฤษฎี แลงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา โดยรวบรวมข้อมูลมาใช้เป็นกรอบหรือเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.4.2 ขั้นที่ 2 สร้างแบบสอบถามและสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยและตัวแปรทุกตัว ตามกรอบแนวคิดและขอบเขตของการวิจัย

3.4.3 ขั้นที่ 3 เสนอแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างต่อที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมด้านเนื้อหาที่ต้องการวัด

3.4.4 ขั้นที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ตามคำแนะนำของที่ปรึกษางานวิจัย แล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหาด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : index of item-objective congruence) กำหนดเกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

ให้คะแนน +1	ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
ให้คะแนน 0	ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
ให้คะแนน -1	ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

โดยใช้สูตรค่า IOC ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถาม โดยพิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบแบบสอบถามการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ทั้ง 6 ด้าน โดยมีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.98 จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ประกอบด้วย

- 1) การพิจารณาคุณสมบัตินักศึกษาสหกิจศึกษา
- 2) การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษา ก่อนออกปฏิบัติงาน
- 3) การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา
- 4) การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ
- 5) การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และการนิเทศงานสหกิจศึกษา

6) การจัดกิจกรรมอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

3.4.5 ขั้นที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามทั้งฉบับเป็นครั้งสุดท้ายภายใต้คำแนะนำของที่ปรึกษา งานวิจัย ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3.4.6 ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วมาจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการวิจัย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

3.5.1 ขออนุญาตราชการจากงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์ อดุสาทรกรรม ขอความร่วมมือจากผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร นักศึกษาสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์ อดุสาทรกรรม และผู้ประสานงานในสถานประกอบการ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.2 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจาก ผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร นักศึกษาสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์ อดุสาทรกรรม และผู้ประสานงานในสถานประกอบการ แล้วตรวจแบบสอบถามว่า ผู้ให้ข้อมูลตอบครบทุกข้อหรือไม่ และอยู่ในสภาพสมบูรณ์ทั้งหมดกี่ชุด แล้วนำมาคิดเป็นร้อยละ

3.5.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องครบถ้วนมาจัดเรียงข้อมูลแยกข้อมูลและตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 ตอนที่ 1 การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์ อดุสาทรกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

เมื่อผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1) นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาแปลงค่าแล้วทำการบันทึกในตารางบันทึกข้อมูล

2) นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

2.1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ โดยใช้การแจกแจงหาค่าความถี่ (Frequency) เป็นรายข้อใช้วิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2.2) การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์ อดุสาทรกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

3) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

3.1) สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objectives Congruence : IOC)

3.2) สถิติพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐานวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.3) สถิติพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เป็นรายข้อและภาพรวมทั้ง 6 ด้าน จากแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ นำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (พินลพวรรณ เพชรสมบัติ 2560, น.43) ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	การดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.6.2 ตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1) ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมในการเลือก เพื่อให้ได้ตัวอย่างที่เหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือก คือ เป็นกลุ่มผู้บริหาร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 5 คน

2) ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี การดำเนินงานสหกิจศึกษา โดยมีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.98 จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้

2.1) การพิจารณาคุณสมบัตินักศึกษาสหกิจศึกษา

2.2) การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน

- 2.3) การจัดทำงานและการรับรองงานสหกิจศึกษา
 - 2.4) การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ
 - 2.5) การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และการนิเทศงานสหกิจศึกษา
 - 2.6) การจัดกิจกรรมอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา
- 3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เกี่ยวกับการแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Question) สำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหาร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 5 คน

- 4) การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยนำตัวแปรที่ศึกษามาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ เสนอต่อที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหาและข้อเสนอแนะ และสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย และตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน แล้วนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้เก็บข้อมูล หาแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

- 5) การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์

การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์

5.1) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ถึงผู้บริหาร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

5.2) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก คือ เป็นกลุ่มผู้บริหารคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี

5.3) ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสัมภาษณ์ที่มีความถูกต้องครบถ้วนมาจัดเรียงข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

6) การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยการนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ มากำหนดหัวข้อการวิเคราะห์เนื้อหาตามวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อหาความสัมพันธ์ของข้อมูลเพื่อให้สามารถนำไปสู่ข้อสรุปของเรื่องที่ศึกษา และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และ 2) ศึกษาแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยมีผลวิจัย ดังนี้

4.1 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

4.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากร

ตารางที่ 4.1 ความถี่และร้อยละของประชากร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ประสบการทำงานด้านสหกิจศึกษา สาขา/หลักสูตร

(N = 274)			
	ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	188	68.61
	หญิง	86	31.39
	รวม	274	100
2. อายุ	20-30 ปี	201	73.36
	31-40 ปี	32	11.68
	41-50 ปี	24	8.76
	50 ปีขึ้นไป	17	6.20
	รวม	274	100
3. ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	167	60.95
	ปริญญาตรี	63	22.99
	ปริญญาโท	23	8.39
	ปริญญาเอก	21	7.66
	รวม	274	100

ตารางที่ 4.1 ความถี่และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

(N = 274)			
	ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
4. สถานภาพ	ผู้ในสถานประกอบการ	72	26.28
	อาจารย์	35	12.77
	นักศึกษา	162	59.12
	เจ้าหน้าที่	5	1.82
	รวม	274	100
5. ประสบการณ์การทำงานด้าน สหกิจศึกษา	น้อยกว่า 1 ปี	184	67.15
	1 – 2 ปี	31	11.31
	3 ปีขึ้นไป	59	21.53
	รวม	274	100
6. สาขา/หลักสูตร	เมคคาทรอนิกส์	74	27.01
	เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษา	105	38.32
	อื่น ๆ	95	34.67
	รวม	274	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่าประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 68.61 อายุ ระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 73.36 ระดับการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 60.95 สถานภาพเป็นนักศึกษา จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 59.12 ประสบการณ์การทำงานด้านสหกิจศึกษา น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 67.15 และสาขา/หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษา จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 38.32

4.1.2 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของประชากร จำแนกด้านการดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี สามารถแสดงรายละเอียด ได้ตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 4.2 การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำแนกตามด้านการดำเนินงานสหกิจศึกษา

การดำเนินงานสหกิจศึกษา	μ	σ	การแปลผล	ลำดับ
1. ด้านการพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา	4.26	0.96	มาก	4
2. ด้านการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน	4.27	0.78	มาก	3
3. ด้านการจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา	4.25	0.82	มาก	5
4. ด้านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ	4.34	0.75	มาก	1
5. ด้านการให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา	4.33	0.78	มาก	2
6. ด้านการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา	4.24	0.89	มาก	6
รวม	4.28	0.83	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.83$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.75$) รองลงมา คือ ด้านการให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.78$) และ ด้านการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.89$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา

การพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา	μ	σ	การแปลผล	ลำดับ
1. นักศึกษาต้องสอบผ่านรายวิชาเงื่อนไขบังคับก่อนไปสหกิจศึกษา	4.15	0.90	มาก	3
2. นักศึกษาต้องมีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00	4.37	0.99	มาก	1
3. นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติเชิงพฤติกรรมที่เหมาะสม ไม่เคยต้องโทษวินัยขั้นร้ายแรง	4.26	0.99	มาก	2

รวม	4.26	0.96	มาก
<p>จากตารางที่ 4.3 พบว่า การดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.26, \sigma = 0.96$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาต้องมีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 2.00 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.37, \sigma = 0.99$) รองลงมาคือ นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติเชิงพฤติกรรมที่เหมาะสม ไม่เคยต้องโทษวินัยร้ายแรง อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.26, \sigma = 0.99$) และ นักศึกษาต้องสอบผ่านรายวิชาเงื่อนไขบังคับก่อนไปสหกิจศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.15, \sigma = 0.90$)</p>			

ตารางที่ 4.4 การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน

การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน	μ	σ	การแปลผล	ลำดับ
1. การกำหนดให้มีการสอนรายวิชาเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา หรือจัดเป็นโครงการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ในหัวข้อที่ว่าด้วยหลักการ แนวคิด ระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับสหกิจศึกษา ทิศทางตลาดงาน ความคาดหวังของสถานประกอบการ การเลือกงานและสถานประกอบการ การเตรียมโครงการ กำหนดหัวข้อลักษณะและรายละเอียดของโครงการสหกิจศึกษา วิธีการทำโครงการและรายงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	4.31	0.70	มาก	2
2. การกำหนดให้คณะ/หลักสูตร จัดให้มีโครงการซึ่งเกี่ยวข้องโดยเฉพาะวิชาชีพเพื่อเติมเต็มศักยภาพนักศึกษา	4.17	0.85	มาก	5
3. การกำหนดให้มีการจัดทำ รวบรวมสาระความรู้ที่เกี่ยวข้องและมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษาเผยแพร่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บไซต์งานสหกิจศึกษา	4.23	0.81	มาก	3
4. การจัดให้มีกิจกรรมปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	4.42	0.73	มาก	1

ตารางที่ 4.4 การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน (ต่อ)

การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน	μ	σ	การแปลผล	ลำดับ
5. การกำหนดให้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรม วิเคราะห์และนำผลไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่อไป และแจ้งผลการประเมินต่อที่ประชุมกรรมการสหกิจศึกษา	4.22	0.82	มาก	4
รวม	4.27	0.78	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่าการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.27$, $\sigma = 0.78$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดทำมีกิจกรรมปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.42$, $\sigma = 0.73$) รองลงมาคือ การกำหนดให้มีการสอนรายวิชาเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา หรือจัดเป็นโครงการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ในหัวข้อที่ว่าด้วยหลักการ แนวคิด ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับสหกิจศึกษา ทิศทางตลาดงาน ความคาดหวังของสถานประกอบการ การเลื่องงานและสถานประกอบการเตรียมโครงการ กำหนดหัวข้อลักษณะและรายละเอียดของโครงการสหกิจศึกษา วิธีการทำโครงการ และรายงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.70$) และการกำหนดให้คณะ/หลักสูตร จัดให้มีโครงการซึ่งเกี่ยวข้องกับเฉพาะวิชาชีพเพื่อเติมเต็มศักยภาพนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.85$)

ตารางที่ 4.5 การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา

การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา	μ	σ	การแปลผล	ลำดับ
1. การกำหนดให้มีการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะ งานที่นักศึกษาสหกิจศึกษาควรปฏิบัติในแต่ละสาขาวิชา พร้อมระบุทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับลักษณะงานต่าง ๆ ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ	4.24	0.82	มาก	4
2. การเปิดโอกาสให้นักศึกษาแจ้งรายชื่อสถานประกอบการที่ต้องการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ผ่านเจ้าหน้าที่สหกิจศึกษาเพื่อทำการติดต่อประสานงานสถานประกอบการต่อไป	4.22	0.78	มาก	5
3. การกำหนดให้มีเกณฑ์มาตรฐานของลักษณะงานที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพิจารณารับรองคุณภาพงาน	4.16	0.94	มาก	8
4. การกำหนดให้เจ้าหน้าที่งานสหกิจศึกษา ร่วมกับคณะ/หลักสูตรประสานงานสถานประกอบการเพื่อจัดหางานที่มีคุณภาพและ เพียงพอกับการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาในแต่ละ หลักสูตร	4.34	0.78	มาก	2
5. การกำหนดให้อาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษาประจำหลักสูตรพิจารณาลักษณะงานและรับรองคุณภาพงานที่สถานประกอบการเสนอมา โดยพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้	4.44	0.73	มาก	1
6. การกำหนดให้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานประกอบการ ตำแหน่งงาน ลักษณะงาน เงื่อนไขการทำงาน ค่าตอบแทน และสวัสดิการ คุณสมบัติของนักศึกษาและข้อกำหนดอื่น ๆ ที่สถาน ประกอบการเสนอมาผ่านเว็บไซต์งานสหกิจศึกษาและคณะ	4.18	0.89	มาก	7

ตารางที่ 4.5 การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา (ต่อ)

การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา	μ	σ	การแปลผล	ลำดับ
7. การกำหนดให้นักศึกษาสามารถเลือกสมัครเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับสถานประกอบการที่ได้ประชาสัมพันธ์ไว้ตามความสนใจ โดยสามารถเลือกสถานประกอบการได้ 1 แห่งต่อครั้ง	4.14	0.85	มาก	9
8. การกำหนดให้อาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษาประจำหลักสูตร มีหน้าที่ให้คำแนะนำการเลือกตำแหน่งงานสถานประกอบการแก่นักศึกษา และเป็นผู้ให้ความเห็นชอบนักศึกษาเพื่อเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่นักศึกษาสมัคร	4.19	0.87	มาก	6
9. การกำหนดให้เจ้าหน้าที่งานสหกิจศึกษา จัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้อง กับการขอความอนุเคราะห์เข้าไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เช่น หนังสือขอความอนุเคราะห์สหกิจศึกษา หนังสือส่งตัวสหกิจศึกษา หนังสือขอตัวนักศึกษากลับ หนังสือแจ้งนักศึกษาไม่สามารถไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยมีกำหนดระยะเวลาไม่เกิน 7 วัน นับ จากวันที่นักศึกษายื่นเรื่องผ่านหลักสูตรมายังงานสหกิจศึกษา	4.32	0.76	มาก	3
รวม	4.25	0.83	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่าการดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.83$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การกำหนดให้อาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษาประจำหลักสูตร พิจารณาลักษณะงานและรับรองคุณภาพงานที่สถานประกอบการเสนอมา โดยพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.44$, $\sigma = 0.73$) รองลงมา คือ การกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่งานสหกิจศึกษา ร่วมกับคณะ/หลักสูตรประสานงานสถานประกอบการเพื่อจัดหางานที่มีคุณภาพและเพียงพอกับการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาในแต่ละหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34$,

$\sigma = 0.78$) และ การกำหนดให้นักศึกษาสามารถเลือกสมัครเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับสถานประกอบการที่ได้ประชาสัมพันธ์ไว้ตามความสนใจ โดยสามารถเลือกสถานประกอบการได้ 1 แห่งต่อครั้ง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.85$)

ตารางที่ 4.6 การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ

การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ	μ	σ	การแปลผล	ลำดับ
1. การกำหนดให้นักศึกษาต้องปฏิบัติงานเสมือนหนึ่งเป็นพนักงานของสถานประกอบการ ตามระยะเวลาที่กำหนด 16 สัปดาห์/1 ภาคการศึกษา	4.38	0.74	มาก	2
2. นักศึกษาต้องเข้ารายงานตัวต่อผู้รับผิดชอบด้านการบริหารบุคคลของสถานประกอบการตามเวลาที่กำหนดหากนักศึกษาต้องการเข้าปฏิบัติงานก่อนกำหนดหรือ เกิดเหตุขัดข้องสุดวิสัยต้องติดต่อแจ้งให้สถานประกอบการทราบโดยด่วนที่สุด	4.32	0.73	มาก	4
3. การกำหนดให้นักศึกษาจะต้องจัดส่งเอกสารแบบฟอร์มสหกิจศึกษาให้กับหน่วยงานสหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัยหรืออาจารย์นิเทศ ภายในระยะเวลาที่กำหนด	4.29	0.80	มาก	5
4. การกำหนดให้นักศึกษาทำโครงการเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติในสถานประกอบการ เช่น การสร้างนวัตกรรมใหม่ การลดขั้นตอน เพื่อแก้ไขปัญหาของสถานประกอบการ หรือเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของสถานประกอบการ และนำเสนอต่อสถานประกอบการ	4.28	0.78	มาก	6
5. การกำหนดให้สถานประกอบการดำเนินการปฐมนิเทศ อบรม เพื่อให้นักศึกษาทราบถึงระเบียบวินัย วัฒนธรรม การรักษาความปลอดภัยใน การทำงาน ตลอดจนให้ความรู้เกี่ยวกับสถานประกอบการ โครงสร้างการบริหารงานและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของสถานประกอบการที่นักศึกษาจะต้องปฏิบัติ	4.35	0.73	มาก	3

ตารางที่ 4.6 การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ (ต่อ)

การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ	μ	σ	การแปลผล	ลำดับ
6. การกำหนดให้สถานประกอบการจัดให้มีหัวหน้างานหรือบุคลากรที่เหมาะสมกับงานทำหน้าที่พนักงานที่ปรึกษา ทำหน้าที่กำหนดงานให้นักศึกษาปฏิบัติดูแลและให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงาน	4.41	0.73	มาก	1
รวม	4.34	0.75	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่าการดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.75$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การกำหนดให้สถานประกอบการจัดให้มีหัวหน้างานหรือบุคลากรที่เหมาะสมกับงานทำหน้าที่พนักงานที่ปรึกษาทำหน้าที่กำหนดงานให้นักศึกษาตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.73$) รองลงมาคือ การกำหนดให้นักศึกษาต้องปฏิบัติงานเสมือนหนึ่งเป็นพนักงานของสถานประกอบการ ตามระยะเวลาที่กำหนด 16 สัปดาห์/1 ภาคการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.74$) และการกำหนดให้นักศึกษาทำโครงการเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติในสถานประกอบการ เช่นการสร้างนวัตกรรมใหม่ การลดขั้นตอน เพื่อแก้ไขปัญหาของสถานประกอบการ หรือ เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของสถานประกอบการ และนำเสนอต่อสถานประกอบการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.78$)

ตารางที่ 4.7 การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา

การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา	μ	σ	การแปลผล	ลำดับ
1. การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาทั้งในกระบวนการก่อน ระหว่างและหลังการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่งานสหกิจศึกษา อาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษา อาจารย์นิเทศก์ ฝ่ายบริหารงานบุคคล หรือฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ และพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการ	4.24	0.83	มาก	6
2. การจัดให้มีวิธีการหรือช่องทางหลากหลายในการให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา เช่น โทรศัพท์ e-mail Facebook และ Line	4.36	0.73	มาก	2
3. การกำหนดให้อาจารย์ประจำหลักสูตรทำหน้าที่นิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษาทุกคนที่ไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการอย่างน้อย 2 ครั้ง	4.33	0.81	มาก	5
4. การกำหนดให้อาจารย์นิเทศก์สหกิจศึกษาศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนการนิเทศงานนักศึกษาสหกิจศึกษา ก่อนการออกนิเทศงาน ณ สถานประกอบการ	4.35	0.80	มาก	3
5. การกำหนดให้อาจารย์นิเทศก์ติดต่อประสานงานกับพนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษาเพื่อแจ้งประเด็นและแผนการนิเทศงานล่วงหน้า	4.37	0.77	มาก	1
6. การนิเทศงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ อาจารย์นิเทศก์ ควรเข้าพบและหารือร่วมกันกับผู้ประสานงานสหกิจศึกษา สถานประกอบการ และ/หรือ พนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษาสหกิจศึกษา และนักศึกษา โดยควรใช้เวลาอย่างพอเพียงและเหมาะสม	4.34	0.76	มาก	4
รวม	4.34	0.78	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่าการดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.78$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การกำหนดให้อาจารย์นิเทศก์ติดต่อประสานงานกับพนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษาเพื่อแจ้งประเด็นและแผนการนิเทศงานล่วงหน้า มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.37$, $\sigma = 0.77$) รองลงมาคือ การจัดให้มีวิธีการหรือช่องทางหลากหลายในการให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา เช่น โทรศัพท์ e-mail Facebook และ Line อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.36$, $\sigma = 0.73$) และ การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษา ทั้งในกระบวนการก่อน ระหว่างและหลังการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่งานสหกิจศึกษา อาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษา อาจารย์นิเทศก์ ฝ่ายบริหารงานบุคคล หรือฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ และพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.83$)

ตารางที่ 4.8 การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

การจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา	μ	σ	การแปลผล	ลำดับ
1. การกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมปัจฉิมนิเทศสหกิจศึกษา หลังสิ้นสุดการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เพื่อเป็นเวทีการนำเสนอผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา	4.31	0.84	มาก	2
2. การกำหนดให้มีการสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยกิจกรรมดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา	4.16	0.93	มาก	4
3. การกำหนดให้มีการจัดโครงการประกวดโครงงานสหกิจศึกษา ทั้งในระดับคณะ มหาวิทยาลัย และเครือข่ายระดับประเทศ	4.19	0.89	มาก	3
4. การกำหนดให้มีกิจกรรมทางวิชาการร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับมหาวิทยาลัย เช่น การบริการวิชาการ การต่อยอดผลงานทางวิชาการจากโครงงานสหกิจศึกษา การร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ การร่วมมือลงนามความร่วมมือเพื่อพัฒนาศักยภาพในการดำเนินงานสหกิจศึกษา	4.32	0.92	มาก	1
รวม	4.25	0.89	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่าการดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.89$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การกำหนดให้มีกิจกรรมทางวิชาการร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับมหาวิทยาลัย เช่น การบริการวิชาการ การต่อยอดผลงานทางวิชาการจากโครงการสหกิจศึกษา การร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ การร่วมมือลงนามความร่วมมือ เพื่อพัฒนาศักยภาพในการดำเนินงานสหกิจศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.32$, $\sigma = 0.92$) รองลงมา คือ การกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมปัจฉิมนิเทศสหกิจศึกษาหลังสิ้นสุดการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เพื่อเป็นเวทีการนำเสนอผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.84$) และ การกำหนดให้มีการสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยกิจกรรมดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของการวัดผลและประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.16$, $\sigma = 0.93$)

4.2 ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

4.2.1 การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน

- 1) การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ควรดำเนินการภายหลังจากที่นักศึกษาจัดทำโปรเจกต์ให้สำเร็จในวิชาเรียนก่อนออกไปปฏิบัติงานเพื่อไปทำโครงการแก้ไขปัญหาในสถานประกอบการ
- 2) ควรมีการเตรียมเรื่องระเบียบวินัยให้กับนักศึกษาสหกิจศึกษาอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา

4.2.2 การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา

- 1) ควรจัดทำทำเนียบสถานประกอบการ เพื่อเป็นแนวทางให้นักศึกษามีข้อมูลในการติดต่อสถานที่ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
- 2) สถานประกอบการ ควรมีการแจ้งลักษณะงานที่จะมอบหมายให้นักศึกษาสหกิจศึกษา ทำอย่างชัดเจนจำนวนนักศึกษาต่อ 1 สถานประกอบการ ไม่ควรเกิน 2 คน
- 3) นักศึกษาควรได้รับเงินค่าตอบแทนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
- 4) ควรให้นักศึกษาเลือกสถานประกอบการได้มากกว่า 1 แล้วลำดับความสำคัญตามทักษะที่ต้องการฝึกฝน ซึ่งนักศึกษาจะได้สบายใจที่ได้เลือกสถานประกอบการที่เรียงลำดับตามความชอบและความสนใจจริง ๆ

4.2.3 การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ

- 1) ควรจัดช่วงเวลาการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ของปีสุดท้าย เพื่อให้ นักศึกษาที่สิ้นสุดการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาแล้ว อาจได้รับการจ้างทำงานต่อภายหลังการจบการศึกษา

2) การมีโครงการสำหรับสหกิจศึกษาอาจจะทำให้นักศึกษารับภาระที่หนักไปทั้งทำงานและโครงการสหกิจศึกษาไปพร้อมกัน

4.2.4 การจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา ควรมีการติดตามผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาแต่ละสาขา และแต่ละสถานประกอบการ และจัดทำสรุปข้อดี ข้อเด่น จุดแข็ง จุดอ่อนของแต่ละสถานประกอบการ เพื่อเป็นแนวทางให้นักศึกษาสหกิจศึกษาในรุ่นต่อไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในเบื้องต้น

4.3 ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้หลักเกณฑ์การคัดเลือก คือ เป็นกลุ่มผู้บริหาร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 5 คน เพื่อให้ได้แนวทางในการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยการนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์ข้อมูลความเรียง ดังนี้

4.3.1 ด้านการพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา

1) การพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรมีแนวทางการป้องกันปัญหานักศึกษาขาดคุณสมบัติออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

การพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีความเหมาะสม โดยมีผู้รับผิดชอบ คือ อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ประจำหลักสูตรร่วมกันพิจารณาให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างเคร่งครัด ควรให้นักศึกษายื่นผลการเรียนพร้อมแบบฟอร์มขอพิจารณาคุณสมบัติแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

การพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีขั้นตอน กระบวนการ และเกณฑ์พิจารณา ของคณะฯ ที่เหมาะสม ตามที่วิชาชีพหลักสูตรกำหนด ทั้งนี้ ผู้รับผิดชอบในการพิจารณากลับกรองคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา ควรเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา หรืออาจารย์ประจำหลักสูตร ของนักศึกษาสหกิจศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

การพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรมีการแก้ปัญหาความผิดพลาดการพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา นักศึกษาขาดคุณสมบัติเนื่องจากยังไม่ครบตามหลักสูตรกำหนด ด้วยการส่งเอกสารขอออกสหกิจศึกษา พร้อมแนบผลการศึกษา ไปยังกรรมการหลักสูตรพิจารณาคุณสมบัติ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

การคัดกรองพิจารณาคุณสมบัติโดยหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้รับผิดชอบสหกิจศึกษา ต้องมีความเข้มงวด และมีผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบคุณสมบัติของนักศึกษา นักศึกษาต้องยื่นผลการเรียนพร้อมการส่งแบบฟอร์มขอออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

การพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ประจำหลักสูตรที่ต้องดำเนินการตามเกณฑ์อย่างเคร่งครัด

สรุป

การพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำหนดให้นักศึกษาต้องผ่านรายวิชาเงื่อนไขบังคับก่อนไปสหกิจศึกษา ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาต้องไม่ต่ำกว่า 2.00 และนักศึกษาต้องมีคุณสมบัติเชิงพฤติกรรมที่เหมาะสมไม่เคยต้องโทษวินัยขั้นร้ายแรง มีความเหมาะสม ควรมีการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบการพิจารณาก่อนกรองคุณสมบัตินักศึกษาสหกิจศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาอาจารย์ประจำหลักสูตร และควรให้นักศึกษายื่นผลการเรียนประกอบเอกสารขอออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เพื่อป้องกันปัญหานักศึกษาขาดคุณสมบัติไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

4.3.2 การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน

1) การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยการจัดให้มีโครงการทักษะวิชาชีพเพื่อเติมเต็มศักยภาพนักศึกษา ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี นอกจากการเรียนรายวิชาชีพเฉพาะในชั้นเรียน และการเรียนรายวิชาเตรียมความพร้อม

สหกิจศึกษาแล้ว ควรจัดให้มีโครงการเสริมทักษะวิชาชีพควรมีการเชิญวิทยากรที่มีความสามารถตรงกับวิชาชีพเฉพาะนั้นๆ มาแบ่งปันประสบการณ์ตรงที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา รวมถึงการปฐมนิเทศควรมีวิทยากรจากสถานประกอบการ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรมีการนำนักศึกษาไปสำรวจสถานประกอบการก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และควรเพิ่มความพร้อมด้านภาษาต่างประเทศให้มากขึ้น หรือการเชิญวิทยากรจากสถานประกอบการ มาให้ความรู้ในการเตรียมความพร้อม นักศึกษาทุกคนต้องเข้าร่วมปฐมนิเทศ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำหนดให้มีการเตรียมความพร้อมเป็นรายวิชาปฏิบัติ และในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มีผลประเมินเป็นเกรด นักศึกษาที่ส่งงานไม่ครบ จะไม่ผ่านรายวิชาเตรียมความพร้อมและต้องลงเรียนรายวิชาเตรียมความพร้อมอีกครั้ง บางหัวข้อที่คณะกำหนด เช่น ISO ไม่สามารถให้นักศึกษาปฏิบัติได้ จึงเห็นควรในการจัดให้มีโครงการซึ่งเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพให้กับนักศึกษา เช่นการนำนักศึกษาไปศึกษาดูงาน ณ สถานประกอบการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ตรงจากผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ กิจกรรมเป็นกิจกรรมบังคับนักศึกษาสหกิจศึกษาต้องเข้าร่วมทุกคน

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

ในปัจจุบันคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ได้มีการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ใน 10 บทเพื่อให้ นักศึกษาสหกิจศึกษามีความพร้อมในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ประกอบด้วย หลักการ แนวคิด ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับสหกิจศึกษา ทิศทางตลาดงาน ความคาดหวังของสถานประกอบการ การเลือกงาน และสถานประกอบการ การเตรียมโครงการ การพัฒนาบุคลิกภาพ การเตรียมการสมัครงาน ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสัมภาษณ์งาน กฎหมายแรงงานและประกันสังคม ระบบมาตรฐานและความปลอดภัยในงานอุตสาหกรรม การเขียนรายงานและนำเสนอผลงาน ทักษะการวิเคราะห์ และแก้ปัญหา งาน การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและกฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์ การเขียนแผนธุรกิจ และ ระเบียบวินัย ความตรงต่อเวลา และกิจนิสัยที่ดีในการเตรียมสหกิจศึกษา ซึ่งนอกจากการเตรียมความพร้อมในห้องเรียนแล้ว ควรจัดให้มีโครงการซึ่งมีวิทยากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชาชีพ มาให้ความรู้แก่นักศึกษาสหกิจศึกษา ปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษาเป็นกิจกรรมบังคับ และควรมีสถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วม

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

นักศึกษาสหกิจศึกษาทุกคนต้องผ่านรายวิชาเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา และเข้าร่วมปฐมนิเทศสหกิจศึกษา นอกจากนี้ควรจัดให้มีโครงการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเพื่อเสริมทักษะวิชาชีพให้กับนักศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา โดยใช้วิธีการที่มีความเชี่ยวชาญในหัวข้อนั้น ๆ หรือการศึกษาดูงาน ณ สถานประกอบการ ให้นักศึกษาทุกสาขาที่มีกำหนดการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในช่วงเวลาเดียวกัน เข้าร่วมโครงการฯ พร้อมกัน ซึ่งเป็นการประหยัดทรัพยากร และนักศึกษาได้ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

สรุป

การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี สามารถจัดได้ทั้งในรูปแบบของรายวิชาเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา และรูปแบบของโครงการ เป็นการให้ความรู้นักศึกษาในด้านที่เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษา รายวิชาเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา เพื่อให้นักศึกษาสหกิจศึกษามีความพร้อมในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ประกอบด้วย หลักการ แนวคิด ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับสหกิจศึกษา ทิศทางตลาดงาน ความคาดหวังของสถานประกอบการ การเลือกงาน และสถานประกอบการ การเตรียมโครงการ การพัฒนาบุคลากร การเตรียมการสมัครงาน ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสัมภาษณ์งาน กฎหมายแรงงานและประกันสังคม ระบบมาตรฐานและความปลอดภัยในงานอุตสาหกรรม การเขียนรายงานและนำเสนอผลงาน ทักษะการวิเคราะห์และแก้ปัญหาทางาน การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและกฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์ การเขียนแผนธุรกิจ และ ระเบียบวินัย ความตรงต่อเวลา และกิจนิสัยที่ดีในการเตรียมสหกิจศึกษา จากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อนั้น ๆ มาให้ความรู้กับนักศึกษา รวมถึงการนำนักศึกษาไปสำรวจสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่เรียนของนักศึกษา เพื่อศึกษาดูงานกระบวนการการทำงานสร้างประสบการณ์และความพร้อมก่อนนักศึกษาออกปฏิบัติงานจริง การจัดกิจกรรมปฐมนิเทศ ควรมีวิทยากรจากสถานประกอบการมาบรรยายในมุมมองของสถานประกอบการ

4.3.3 การจัดทำงานและการรับรองงานสหกิจศึกษา

1) การจัดหาตำแหน่งงานของสถานประกอบการที่มีคุณภาพให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

ควรจัดให้มีตลาดนัดแรงงาน ร่วมกับมหาวิทยาลัย ในการสร้างโอกาสให้กับนักศึกษาได้เลือกสถานประกอบการ ที่เหมาะสมกับสายอาชีพของแต่ละหลักสูตร ควรมีระบบฐานข้อมูลสถานประกอบการของคณะ ให้นักศึกษาสหกิจได้ศึกษาข้อมูล และมีการดำเนินการให้มีการลงนาม MOU กับสถานประกอบการที่มีคุณภาพ ทั้งในและต่างประเทศ และควรมีการคัดเลือกนักศึกษา ที่มีสมรรถนะเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้ง 2 ฝ่าย

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

ตำแหน่งงานสำหรับนักศึกษาสหกิจศึกษายังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา และยังไม่มีการกำหนดคุณภาพสถานประกอบการ ควรเพิ่มฐานข้อมูล และมีการประเมินคุณภาพสถานประกอบการ ควรให้อาจารย์นิเทศเป็นผู้ประสานคัดกรองคุณภาพสถานประกอบการ เพื่อนำไปสู่การลงนามความร่วมมือให้ได้มาซึ่งตำแหน่งงานรองรับที่เพียงพอและมีคุณภาพ การจัดตลาดนัดแรงงาน

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

อัตราและตำแหน่งงานไม่เพียงพอสำหรับนักศึกษาสหกิจศึกษา หลักสูตรกำหนด 1 คน ต่อ 1 สถานประกอบการ มีการผ่อนปรนเนื่องจากอัตราตำแหน่งการรับสมัครนักศึกษาสหกิจศึกษาของสถานประกอบการไม่เพียงพอ การพิจารณาสถานประกอบการให้นักศึกษา จากทำเนียบสหกิจศึกษาที่เคยออกสหกิจศึกษา ประกอบกับการใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวของอาจารย์กับสถานประกอบการ ส่วนใหญ่ไม่มีคำตอบแทน สถานะในความคิดของสถานประกอบการคือ คณะฯไปขอความอนุเคราะห์ การจัดงานสหกิจศึกษาต้องตรงตามสาขาที่นักศึกษาศึกษาอยู่ ควรหรือทำความร่วมมือสถานประกอบการเพื่อให้มีตำแหน่งงานที่เพียงพอ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

ควรจัดทำความร่วมมือกับสถานประกอบการ กำหนด ตำแหน่ง อัตรา หน้าที่ให้ชัดเจน เพื่อการวางแผนรับส่งนักศึกษาสหกิจศึกษา ปรับวัตถุประสงค์ในการประเมินให้ตรงกันเพื่อให้ทั้ง 2 ฝ่าย มีผลการประเมินที่สอดคล้องกัน ควรทำความเข้าใจกับสถานประกอบการเรื่องการจ่ายผลตอบแทนหรือสวัสดิการ ให้นักศึกษาสหกิจศึกษาอย่างเหมาะสม

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

ตำแหน่งงานของสถานประกอบการไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาสหกิจศึกษา ทำให้บางสถานประกอบการมีความจำเป็นที่จะต้องรับนักศึกษาสหกิจศึกษาจำนวนมาก ซึ่งอาจไม่สัมพันธ์กับเนื้องานที่มี ควรทำความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อให้มีตำแหน่งงานพอสำหรับนักศึกษาทุกสาขา

สรุป

การจัดหาตำแหน่งงานของสถานประกอบการที่มีคุณภาพให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน สหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี หน่วยงานสหกิจศึกษา ควรดำเนินการหาตำแหน่งงานของสถานประกอบการให้มากขึ้น ด้วยวิธีการลงนามความร่วมมือกับ สถานประกอบการที่ได้รับการคัดเลือกมาจากแต่ละหลักสูตรว่าเป็นสถานประกอบการที่มีคุณภาพดี และ ควรมีการตกลงจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการให้กับนักศึกษาสหกิจศึกษาอย่างเหมาะสม ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ รวมถึงการร่วมกับมหาวิทยาลัยจัดตลาดนัดแรงงานเพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสในการหาข้อมูล ศึกษาตำแหน่งงานที่ตนเองมีความสนใจตรงตามสาขาที่เรียนและสมัครเพื่อเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

4.3.4 การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ

1) การส่งเสริมให้นักศึกษาทำโครงการเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติในสถานประกอบการ ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

ควรปรับรายวิชาสหกิจศึกษาให้เป็นภาคการศึกษาที่ 2 เนื่องจากนักศึกษาได้รับความรู้ ในรายวิชาชีวะเฉพาะครบถ้วน มีความรู้มากพอในการจัดทำโครงการสหกิจศึกษา และจะช่วยให้นักศึกษา มีโอกาสได้งานทำสูงกว่าออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในเทอมที่ 1 ของปีสุดท้าย ให้ความรู้ประโยชน์ของ การทำโครงการ ซึ่งหากผลงานดีสถานประกอบการอาจรับเข้าทำงานต่อ หรือสามารถส่งเข้าประกวด โครงการสหกิจศึกษา ทั้งในระดับคณะ มหาวิทยาลัย และระดับประเทศต่อไป

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

ควรมีการให้ความรู้ถึงแนวทางการจัดทำโครงการสหกิจศึกษา เพื่อให้นักศึกษาตระหนักถึง ประโยชน์ แก่ตัวนักศึกษา สถานประกอบการ และสถานศึกษา ซึ่งการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ในภาคการศึกษาที่ 1 ของปีสุดท้ายมีความเหมาะสมในบางหลักสูตร บางหลักสูตรไม่เหมาะสม อาจให้มี การปรับตามความเหมาะสมของหลักสูตรนั้น ๆ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

กิจกรรมปัจฉิมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา ควรให้นักศึกษาชั้นปีที่ 3 เข้าไปมีส่วนร่วม สังเกตการณ์ ซึ่งเป็นเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เพื่อมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน สหกิจ ศึกษา และจะรับรู้ว่าจะต้องมีการทำโครงการคืออะไร ต้องทำอย่างไร และมีประโยชน์อย่างไร เช่น การรับ รางวัลการประกวดโครงการ หรือการรับเข้าทำงานต่อภายหลังปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

การจัดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 3 เข้าร่วมกิจกรรมนิทรรศการประกวดโครงงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเพื่อให้นักศึกษาตระหนักถึงประโยชน์ และมีแรงบันดาลใจในการทำโครงงานสหกิจศึกษา และเห็นควรจัดในภาคการศึกษาที่ 2 มีโอกาสในการได้งานทำต่อเนื่อง และวิชาในเทอม 2 นักศึกษา ยังไม่ได้เรียน อาจทำให้ด้านความรู้อาจไม่เพียงพอในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

ส่งเสริมให้นักศึกษาส่งผลงานเข้าประกวดในระดับมหาวิทยาลัย และระดับประเทศ ผ่านการประชาสัมพันธ์ โดยผู้เกี่ยวข้อง เห็นควรจัดรายวิชาสหกิจศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ในทักษะวิชาชีพครบถ้วนพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน

สรุป

การจัดรายวิชาสหกิจศึกษาควรอยู่ในภาคการศึกษาที่ 2 ของปีสุดท้ายเนื่องจาก นักศึกษาได้รับการศึกษารายวิชาครบทั้งหลักสูตร มีความรู้พร้อมในการออกปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการ และมีความรู้เพียงพอในการจัดทำโครงงานสหกิจศึกษา ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการประจำหลักสูตรแต่ละ หลักสูตรพิจารณาความเหมาะสม ให้ความรู้การทำโครงงานกับนักศึกษาและเห็นประโยชน์ของโครงงานสหกิจศึกษา ทำให้นักศึกษามีโอกาสได้รับการจ้างงานต่อหากสถานประกอบการพึงพอใจการปฏิบัติงานของนักศึกษาและมีความประสงค์จะรับนักศึกษาเข้าทำงานต่อภายหลังการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ หรือการส่งผลงานเข้าประกวด

4.3.5 การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา

1) การกำหนดผู้รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

อาจารย์นิเทศก์ เป็นผู้มีความสำคัญในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาให้กับนักศึกษา โดยควรไปนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษาอย่างน้อย 2 ครั้ง และให้การดูแลเอาใจใส่แก้ปัญหาให้กับนักศึกษาอย่างใกล้ชิด รวมถึงการทำความเข้าใจให้ตรงกันกับพี่เลี้ยงในสถานประกอบการทั้งในเรื่องของการประเมินผลและการร่วมกันดูแลนักศึกษาสหกิจศึกษาให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา จึงควรมีการประชุมนิเทศอาจารย์นิเทศ เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

การให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาให้กับนักศึกษา ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยอาจารย์นิเทศก์ต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับพี่เลี้ยง ในสถานประกอบการ รวมถึงการทำความเข้าใจร่วมกันเพื่อมีแนวในการดูแลนักศึกษาสหกิจศึกษาร่วมกัน รวมถึงแนวทางในการประเมินผลเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

การนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรมีการออกนิเทศอย่างน้อย 2 ครั้ง และควรมีการปฐมนิเทศอาจารย์นิเทศก์ ก่อนออกนิเทศ เพื่อให้ทราบถึงนโยบาย หรือความคาดหวัง ของคณะต่อนิเทศสหกิจศึกษา นอกจากนี้ ควรมีการจัดการปฐมนิเทศสถานประกอบการเพื่อให้เข้าใจในบทบาทของตนเองในกระบวนการสหกิจศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

ผู้มีส่วนในการให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา ต้องประกอบไปด้วย บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสหกิจศึกษา ทั้งจากทางสถานศึกษาและสถานประกอบการ ทุกคนต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ทั้งนี้อาจารย์นิเทศก์บางท่านอาจขาดความเข้าใจ วัตถุประสงค์ของการนิเทศ การเข้าถึงพี่เลี้ยงสถานประกอบการ แหล่งความรู้ของสถานประกอบการ เพื่อต่อยอดงานของอาจารย์ อีกทั้ง ความร่วมมือต่อไปในอนาคต การเป็นผู้ฝึกสอนให้ความรู้นักศึกษา เข้าใจบทเรียนนำไปสู่โลกการทำงานจริง นอกจากนี้อาจารย์นิเทศก์ยังเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการคัดกรอง สถานประกอบการที่มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้บริหารของคณะฯเข้าไปหาหรือความร่วมมือร่วมกันจึงควรมีการจัด ปฐมนิเทศอาจารย์นิเทศ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

เจ้าหน้าที่งานสหกิจศึกษา อาจารย์นิเทศก์ และบุคลากรในสถานประกอบการ ล้วนมีส่วน ในการให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ซึ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน ในกระบวนการดำเนินงานสหกิจศึกษา

สรุป

การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อาจารย์นิเทศก์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญ ทั้งในส่วนของ การดูแล นักศึกษาและเป็นผู้ประสานระหว่างสถานศึกษา นักศึกษา และ สถานประกอบการ ซึ่งการออกนิเทศ ควรดำเนินการอย่างน้อย 2 ครั้ง และให้การดูแลเอาใจใส่แก้ปัญหาให้กับนักศึกษา รวมถึงการทำความเข้าใจ ให้ตรงกันกับพี่เลี้ยงในสถานประกอบการทั้งในเรื่องของการประเมินผล และการร่วมกันดูแลนักศึกษา

สหกิจศึกษาให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และควรมีการปฐมนิเทศอาจารย์นิเทศก์ก่อนออกนิเทศ เพื่อให้ทราบถึงนโยบาย หรือความคาดหวัง ของคณะกรรมการนิเทศสหกิจศึกษา อาจารย์นิเทศก์ควรมีบทบาทในการคัดกรองสถานประกอบการที่มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้บริหารของคณะฯเข้าไปหาหรือความร่วมมือร่วมกัน เพื่อต่อยอดความร่วมมือกับสถานประกอบการต่อไปในอนาคต

4.3.6 การจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

1) การจัดกิจกรรมสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ควรมีแนวทางดำเนินการอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

ควรประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาปี 3 ร่วมกิจกรรมปัจฉิมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการหาข้อมูลก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา นักศึกษาสหกิจศึกษาทุกคนต้องเข้าร่วมนำเสนอแลกเปลี่ยนประสบการณ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษารวมกันทุกสาขาที่ออกสหกิจศึกษา นอกเหนือจากการนำเสนอในสาขา

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

การจัดกิจกรรมสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา งานปัจฉิมนิเทศ ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยมีการจัดให้นักศึกษาได้นำเสนอผลงานข้ามศาสตร์ในช่วงเช้า เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามศาสตร์ และมีการจัดเวทีนำเสนอภายในหลักสูตรในช่วงบ่ายต่ออาจารย์ประจำหลักสูตร นักศึกษาสหกิจศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรมปัจฉิมนิเทศทุกคน

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

กิจกรรมสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี หรืองานปัจฉิมนิเทศ ให้นักศึกษาสหกิจศึกษาทุกคนเข้าร่วม และให้นักศึกษาชั้นปีที่ 3 เข้าร่วมรับฟังประสบการณ์ และควรมีการจัดนิทรรศการโครงการสหกิจศึกษา โดยคัดกรองโครงการสหกิจศึกษาที่โดดเด่น นำเสนอในรูปแบบโปสเตอร์ นำเสนอโครงการขนาด เอ 3 และให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินโครงการสหกิจศึกษา การบรรยายในมุมมองของสถานประกอบการ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

กิจกรรมปัจฉิมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา ในรูปแบบสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ รวมทุกสาขา จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรมีการนำเสนอโครงการทั้งในรูปแบบโปสเตอร์ และปากเปล่า และเชิญผู้แทน

จากสถานประกอบการเข้าร่วม เพื่อชมผลงานของนักศึกษา ซึ่งอาจต่อยอดโดยการนำไปใช้ประโยชน์ ในทางธุรกิจนักศึกษาสหกิจศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรมปัจฉิมนิเทศทุกคนหากไม่เข้าร่วมจะไม่ผ่านการประเมินผลรายวิชาสหกิจศึกษา หากไม่สามารถเข้าร่วมได้เนื่องจากเหตุผลความจำเป็นต้องแจ้งหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรทำหนังสือแจ้งงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษาเพื่อทราบ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

งานปัจฉิมนิเทศสหกิจศึกษา ควรมีการจัดนิทรรศการเสนอผลงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา เพื่อเป็นเวทีนำเสนอผลงานให้กับนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยอาจเชิญสถานประกอบการมาเป็นผู้ตัดสินผลงาน ดีเด่น ให้นักศึกษาสหกิจศึกษาเข้าร่วมทุกคน

สรุป

การกิจกรรมสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรมีการจัดให้นักศึกษา ได้นำเสนอผลงานข้ามศาสตร์ในช่วงเช้า เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามศาสตร์ และมีการจัดเวทีนำเสนอภายใน หลักสูตรในช่วงบ่ายต่ออาจารย์ประจำหลักสูตร ควรประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาปี 3 เข้าร่วมกิจกรรมปัจฉิม นิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการหาข้อมูลก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และควรมีการจัดนิทรรศการนำเสนอผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา เพื่อเป็นเวทีนำเสนอผลงานให้กับนักศึกษา สหกิจศึกษา และเชิญผู้แทนจากสถานประกอบการเข้าร่วม เพื่อชมผลงานของนักศึกษา ซึ่งอาจต่อยอด โดยการนำไปใช้ประโยชน์ในทางธุรกิจนักศึกษาสหกิจศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรมปัจฉิมนิเทศทุกคน หากไม่เข้าร่วมจะไม่ผ่านการประเมินผลรายวิชาสหกิจศึกษา

2) การดำเนินงานความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานสหกิจศึกษา ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรมีแนวทางการดำเนินการ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

ควรดำเนินการสร้างความร่วมมือเพิ่มเติมและให้มีความหลากหลายอยู่เสมอทั้งสถานประกอบการ ในประเทศและต่างประเทศ และสำรวจดู MOU ที่มีอยู่ว่ามีกิจกรรมร่วมกันหรือไม่ ดำเนินการเชิงรุกคัดกรอง สถานประกอบการที่มีคุณภาพ เพื่อทำ MOU อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีตำแหน่งงานคุณภาพรองรับนักศึกษา ของคณะฯ ทุกหลักสูตร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

ควรดำเนินการสร้างความร่วมมือเชิงรุกให้มากขึ้น เพื่อให้มีความร่วมมือกับสถานประกอบการ มากขึ้น ให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาสหกิจศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

ควรให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะฯ ให้มากขึ้น หรือตำแหน่งงานให้เพียงกับกับนักศึกษาทุกหลักสูตร ค่าตอบแทนสวัสดิการของนักศึกษาสหกิจศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

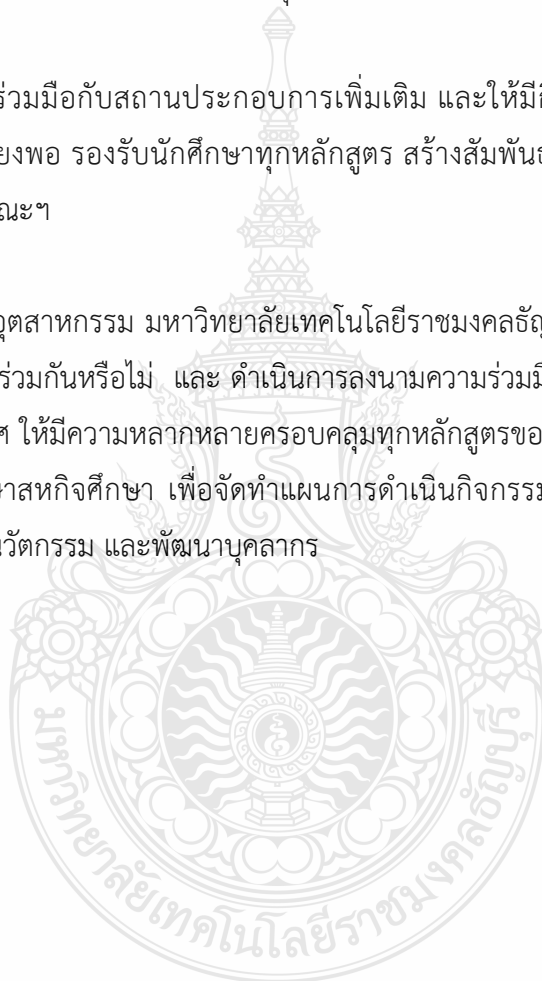
ควรตรวจสอบ MOU กับสถานประกอบการ ของคณะฯ และลงนาม MOU กับสถานประกอบการเพิ่มเติมให้ครอบคลุมทุกหลักสูตร เพื่อจัดทำแผนการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน ต่อยอดไปยังงานวิจัย นวัตกรรม และพัฒนาบุคลากรร่วมกัน

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

ความร่วมมือกับสถานประกอบการเพิ่มเติม และให้มีกิจกรรมร่วมกันอย่างยั่งยืน เพื่อให้มีตำแหน่งงานมากเพียงพอ รองรับนักศึกษาทุกหลักสูตร สร้างสัมพันธ์กับสถานประกอบการให้มีส่วนร่วมกับสหกิจศึกษาของคณะฯ

สรุป

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรมีการสำรวจ MOU ที่มีอยู่ว่ามีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันหรือไม่ และ ดำเนินการลงนามความร่วมมือ กับสถานประกอบการที่มีคุณภาพทั้งในและต่างประเทศ ให้มีความหลากหลายครอบคลุมทุกหลักสูตรของคณะฯ เพิ่มเติมให้เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษาสหกิจศึกษา เพื่อจัดทำแผนการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน ต่อยอดไปยังงานวิจัย นวัตกรรม และพัฒนาบุคลากร

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และ 2) ศึกษาแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยมีผลวิจัย ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 การดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.83$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.75$) รองลงมา คือ ด้านการให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.78$) และ ด้านการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.89$) ตามลำดับ

5.1.2 การดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.96$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาต้องมีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 2.00 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.37$, $\sigma = 0.99$) รองลงมาคือ นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติเชิงพฤติกรรมที่เหมาะสม ไม่เคยต้องโทษวินัยร้ายแรง อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.99$) และ นักศึกษาต้องสอบผ่านรายวิชาเงื่อนไขบังคับก่อนไปสหกิจศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.90$)

5.1.3 การดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.27$, $\sigma = 0.78$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดให้มีกิจกรรมปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.42$, $\sigma = 0.73$) รองลงมาคือ การกำหนดให้มีการสอนรายวิชาเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา หรือจัดเป็นโครงการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ในหัวข้อที่ว่าด้วยหลักการ แนวคิด ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับสหกิจศึกษา ทิศทางตลาดงาน ความคาดหวังของสถานประกอบการ การเลือกงานและสถานประกอบการการเตรียมโครงการ กำหนดหัวข้อลักษณะและรายละเอียดของโครงการสหกิจศึกษา วิธีการทำโครงการ และรายงานที่เกี่ยวข้องกับ

วิชาชีพ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.70$) และการกำหนดให้คณะ/หลักสูตร จัดให้มีโครงการซึ่งเกี่ยวข้องกับเฉพาะวิชาชีพเพื่อเติมเต็มศักยภาพนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.85$)

5.1.4 การดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.83$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การกำหนดให้อาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษาประจำหลักสูตร พิจารณาลักษณะงานและรับรองคุณภาพงานที่สถานประกอบการเสนอมา โดยพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.44$, $\sigma = 0.73$) รองลงมา คือ การกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่งานสหกิจศึกษา ร่วมกับคณะ/หลักสูตรประสานงานสถานประกอบการเพื่อจัดหางานที่มีคุณภาพและเพียงพอกับการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาในแต่ละหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.78$) และ การกำหนดให้นักศึกษาสามารถเลือกสมัครเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับสถานประกอบการที่ได้ประชาสัมพันธ์ไว้ตามความสนใจ โดยสามารถเลือกสถานประกอบการได้ 1 แห่งต่อครั้ง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.85$)

5.1.5 การดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.75$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การกำหนดให้สถานประกอบการจัดให้มีหัวหน้างานหรือบุคลากรที่เหมาะสมกับงานทำหน้าที่พนักงานที่ปรึกษาทำหน้าที่กำหนดงานให้นักศึกษาตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.73$) รองลงมาคือ การกำหนดให้นักศึกษาต้องปฏิบัติงานเสมือนหนึ่งเป็นพนักงานของสถานประกอบการ ตามระยะเวลาที่กำหนด 16 สัปดาห์/1 ภาคการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.74$) และการกำหนดให้นักศึกษาทำโครงการเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติในสถานประกอบการ เช่นการสร้างนวัตกรรมใหม่ การลดขั้นตอน เพื่อแก้ไขปัญหาของสถานประกอบการ หรือ เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของสถานประกอบการ และนำเสนอต่อสถานประกอบการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.78$)

5.1.6 การดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.78$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การกำหนดให้อาจารย์นิเทศก์ติดต่อประสานงานกับพนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษาเพื่อแจ้งประเด็นและแผนการนิเทศงานล่วงหน้า มีค่าเฉลี่ยสูง

ที่สุด ($\mu = 4.37, \sigma = 0.77$) รองลงมาคือ การจัดให้มีวิธีการหรือช่องทางหลากหลายในการให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา เช่น โทรศัพท์ e-mail Facebook และ Line อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.36, \sigma = 0.73$) และ การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษา ทั้งในกระบวนการก่อน ระหว่างและหลังการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่งานสหกิจศึกษา อาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษา อาจารย์นิเทศก์ ฝ่ายบริหารงานบุคคล หรือฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ และพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.24, \sigma = 0.83$)

5.1.7. การดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25, \sigma = 0.89$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การกำหนดให้มีกิจกรรมทางวิชาการร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับมหาวิทยาลัย เช่น การบริการวิชาการ การต่อยอดผลงานทางวิชาการจากโครงการสหกิจศึกษา การร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ การร่วมมือลงนามความร่วมมือ เพื่อพัฒนาศักยภาพในการดำเนินงานสหกิจศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.32, \sigma = 0.92$) รองลงมา คือ การกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมปัจฉิมนิเทศสหกิจศึกษาหลังสิ้นสุดการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เพื่อเป็นเวทีการนำเสนอผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.31, \sigma = 0.84$) และ การกำหนดให้มีการสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยกิจกรรมดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของการวัดผลและประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.16, \sigma = 0.93$)

แนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ภาพที่ 5.1 แสดงแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลดังต่อไปนี้

5.2.1 การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผลที่ได้คือ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในทุกด้าน โดยด้านการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ที่ผ่านมาด้านกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มีเพียงการนำเสนอแลกเปลี่ยนประสบการณ์ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ในการปัจฉิมนิเทศสหกิจศึกษาเท่านั้น ควรมีการจัดนิทรรศการแสดงผลงาน ตลาดนัดแรงงาน การแนะแนวอาชีพ และการติดตามภาวะการมีงานทำภายหลังการจบการศึกษาของนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยผลักดันให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมสอดคล้องกับ อัจฉราพร โชติพิฤกษ์ (2555) ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา ควรจัดการสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์นิทรรศการแสดงผลงานสหกิจศึกษา จัดกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพนักศึกษาโดยเน้นหัวข้อที่ยังเป็นจุดอ่อน/จุดที่ควรพัฒนาของนักศึกษา จัดบริการแนะแนวงานและอาชีพแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า จัดกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพแก่ศิษย์เก่าทั้งด้านความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ ทักษะที่จำเป็นและทันสมัย ติดตามสำรวจความก้าวหน้า และภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่ผ่านการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ และ ชวนา อังคนุรักษ์พันธุ์ (2555) จัดให้มีงาน Co-op Experience Sharing Day ขึ้นเป็นกิจกรรมหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาโดยในงานจัดให้มีนิทรรศการแสดงผลงานสหกิจศึกษา การเสวนาร่วมกันเกี่ยวกับสหกิจศึกษากับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้แก่สถานศึกษา สถานประกอบการ และนักศึกษา

5.2.2 การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา ผลที่ได้คือ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ นักศึกษาต้องผ่านรายวิชาเงื่อนไขบังคับก่อนไปสหกิจศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษาที่ผ่านมามีนักศึกษาที่ยังสอบผ่านรายวิชาเงื่อนไขบังคับก่อนไปสหกิจศึกษาไม่ครบและได้รับการพิจารณาให้ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษา หรือ กรรมการหลักสูตร ต้องทำหน้าที่พิจารณาคุณสมบัติให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างเคร่งครัดโดยให้นักศึกษายื่นผลการเรียนประกอบการพิจารณาออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เพื่อเป็นการป้องกันปัญหานักศึกษา สหกิจศึกษาขาดคุณสมบัติทำให้ไม่จบการศึกษา ตามกำหนด ประกอบกับการพิจารณาเรื่องของคุณสมบัติเชิงพฤติกรรมที่เหมาะสม ไม่เคย

ต้องโทษวินัยร้ายแรง เพื่อให้ นักศึกษาสหกิจศึกษามีคุณสมบัติพร้อมในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา สามารถ บรรลุวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา สอดคล้องกับ ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (2563) กล่าวถึงหน้าที่ของประธานคณาจารย์นิเทศสหกิจศึกษาว่า ในการดำเนินงานเพื่อให้สหกิจศึกษาประสบความสำเร็จนั้น ต้องมีผู้แทนคณาจารย์จากสาขาวิชาที่มี นักศึกษาไปปฏิบัติงานทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา และประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่สหกิจศึกษา นักศึกษา และสถานประกอบการ มหาวิทยาลัยกำหนดให้อาจารย์ประจำในสาขาวิชาที่มีนักศึกษาไป ปฏิบัติงานสหกิจศึกษาต้องทำหน้าที่อาจารย์นิเทศสหกิจศึกษาอีกตำแหน่งหนึ่ง นอกจากเป็นอาจารย์ ที่ปรึกษาวิชาการ และมีหน้าที่ประสานงานด้านสหกิจศึกษาภายในสาขาวิชา กับเจ้าหน้าที่สหกิจศึกษา ดังนี้

- 1) พิจารณาให้ความเห็นชอบกรณีนักศึกษาขอเปลี่ยนสภาพ (ลาออก) จากการเป็นนักศึกษาสหกิจศึกษาหรือ เปลี่ยนแปลงภาคการศึกษาสหกิจศึกษา
- 2) ให้คำแนะนำปรึกษาการลงทะเบียนรายวิชาสหกิจศึกษาและ กิจกรรมสหกิจศึกษาในทุก ๆ ด้านร่วมกับสาขาวิชาในการพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา

5.2.3 การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชภัฏนครราชสีมา ด้านการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน ผลที่ได้คือ ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ จัดให้มีโครงการ ซึ่งเกี่ยวข้องเฉพาะวิชาชีพเพื่อเติมเต็มศักยภาพนักศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้เชี่ยวชาญ เห็นควรให้มีการจัดโครงการเสริมทักษะวิชาชีพ ให้ตรงกับวิชาชีพ หรือการจัดโครงการเสริมทักษะวิชาชีพที่ตรงกับสาขา ของนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในสถานประกอบการ สอดคล้องกับ สมาคมสหกิจศึกษาไทย (2555) อ้างถึงใน เรืองยศ วัชรเกตุ (2562) กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอน หลักสูตรสหกิจศึกษาต้องสามารถหล่อหลอมให้บัณฑิตที่จบการศึกษาหลักสูตรนี้ มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ สถานประกอบการต้องการ โดยสถานศึกษาต้องศึกษารายละเอียดความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อ การพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร โดยทักษะวิชาชีพ (Work Skills) หมายถึง ความรู้ในวิชาชีพที่บัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละสาขาวิชาต้องมี ทักษะความพร้อมในการปฏิบัติงาน (Employability Skills) หมายถึงทักษะที่บัณฑิตควรมีเพื่อให้พร้อมต่อการปฏิบัติงานจริง อาทิ ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์และ นวัตกรรม ทักษะการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ และทักษะการวางแผน เป็นต้น และ สมรรถนะ (Competency) หมายถึง กลุ่มของความรู้ความสามารถและทัศนคติที่จำเป็นในการทำงานอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนคุณลักษณะของบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมและผลของการปฏิบัติงาน เช่น ความใฝ่รู้ ความซื่อสัตย์ ความรักในองค์กร และความมุ่งมั่นในความสำเร็จ

5.2.4 การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชภัฏนครราชสีมา ด้านการจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา ผลที่ได้คือ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า

สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในทุกข้อข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การกำหนดให้นักศึกษาสามารถเลือกสมัครเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับสถานประกอบการที่ได้ประชาสัมพันธ์ไว้ตามความสนใจโดยสามารถเลือกสถานประกอบการได้ 1 แห่งต่อครั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ งานที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับสาขาวิชาชีพของนักศึกษาสหกิจศึกษา ที่ผ่านมานี้ไม่เพียงพอต่อจำนวนของนักศึกษาสหกิจศึกษาทำให้การปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาต่อ 1 สถานประกอบการ มีจำนวนมากกว่าความต้องการของสถานประกอบการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงควรมีนโยบายให้อาจารย์นิเทศก์ดำเนินการคัดกรองสถานประกอบการคุณภาพ และให้นำคณะผู้บริหารเข้าไปหาหรือความร่วมมือในการดำเนินงานสหกิจศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักศึกษาสหกิจศึกษา คณะฯ มหาวิทยาลัย และสถานประกอบการร่วมกัน การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา 16 สัปดาห์เป็นระยะเวลายาวนานพอสมควร จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่นักศึกษาควรจะได้เลือกลักษณะงานที่มีความเหมาะสมกับตนเอง ทั้งด้านทักษะความสามารถ สวัสดิการ การเดินทาง เพื่อให้ นักศึกษามีความสุขในการทำงานและปฏิบัติงานเต็มกำลังความสามารถ สอดคล้องกับ ระเบียบงาน มนตรี รัตนวิจิตร สุขุมาล ห่วงวิชพันธุ์ (2555) ได้ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ต่อการจัดการศึกษาระบบสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กล่าวว่า มหาวิทยาลัยจะต้องมีการเตรียมความพร้อมตั้งแต่การจัดทำหลักสูตร การประชาสัมพันธ์สหกิจศึกษา เอกสารประกอบการประเมินการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา การเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา การคัดเลือกองค์กรผู้ใช้บัณฑิตและการประสานงานเรื่องตำแหน่งงานสหกิจศึกษากับองค์กรผู้ใช้บัณฑิต ตลอดจนการตั้งอาจารย์นิเทศก์สหกิจศึกษา เพื่อให้คำปรึกษาและนิเทศการปฏิบัติงานของนักศึกษาและร่วมกับองค์กรผู้ใช้บัณฑิตเพื่อดูแลนักศึกษา และให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการประสานงานกับสถานประกอบการเดิม ที่เคยให้ความร่วมมือทางวิชาการในระยะยาวต่อไป และควรสร้างเครือข่ายสถานประกอบการที่หลายหลายเพิ่มขึ้น และเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาสหกิจศึกษาของแต่ละคณะ

5.2.5 การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ ผลที่ได้คือ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงได้ทุกข้อข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การกำหนดให้นักศึกษาทำโครงการเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติในสถานประกอบการ เช่นการสร้างนวัตกรรมใหม่ การลดขั้นตอน เพื่อแก้ไขปัญหาของสถานประกอบการ หรือเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของสถานประกอบการ และนำเสนอต่อสถานประกอบการ ทั้งนี้อาจเพราะนักศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องของการทำโครงการสหกิจศึกษาในสถานประกอบการ ซึ่งต้องใช้ความรู้ความสามารถจากรายวิชาที่เรียนนำไปประยุกต์ใช้สู่การปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในสถานประกอบการเสมือนหนึ่งเป็นพนักงาน ซึ่งต้องมีการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาให้ครอบคลุมในทุกมิติที่นักศึกษาจะต้องพบเจอในการปฏิบัติงานจริง เพื่อให้นักศึกษามีความพร้อมในการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา สอดคล้องกับ อัจฉรา โชติพิฤกษ์ (2555) ปัญหาที่มักเกิด

ขึ้นกับนักศึกษาในระหว่างการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาแล้วมาจากเหตุของการที่ขาดการเตรียมความพร้อม ดังนั้นควรจัดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาในหลักสูตรอย่างชัดเจนและกำหนด หัวข้ออย่างเหมาะสมที่ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมตนเองก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ซึ่งการเตรียมความพร้อมนักศึกษาจะเป็นเสมือนเกราะป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับนักศึกษาสหกิจศึกษา และยังถือเป็นแผนบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานสหกิจศึกษา นอกจากนี้การจัดรายวิชาเตรียมความพร้อม และกิจกรรมปฐมนิเทศ ควรกำหนดหัวข้อให้ชัดเจนและครอบคลุมเกี่ยวกับหลักการแนวคิด ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับสหกิจศึกษา ทิศทางตลาดแรงงาน ความคาดหวังของสถานประกอบการ การเลือกงานและสถานประกอบการ การเตรียมโครงการ กำหนดหัวข้อ ลักษณะและรายละเอียดของโครงการสหกิจศึกษา วิธีทำโครงการ และรายงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ทักษะการเขียนจดหมายสมัครงาน การเขียนประวัติย่อและการกรอกใบสมัคร การพัฒนาทักษะการสื่อสาร การสัมภาษณ์งาน วัฒนธรรมองค์กร การปรับตัวและการสร้างสัมพันธภาพในการทำงาน เทคนิคการเขียนรายงาน และการนำเสนอ ทีมงาน มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ บุคลากรที่องค์กรต้องการ ทักษะที่จำเป็นเฉพาะวิชาชีพ ข้อควรปฏิบัติสำหรับการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขระหว่างปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และควรมีหัวข้อที่จำเป็นซึ่งเกี่ยวข้องกับเฉพาะวิชาชีพ เพื่อเติมเต็มศักยภาพนักศึกษาแต่ละสาขาวิชา

5.2.6 การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา ผลที่ได้คือ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาทั้งในกระบวนการก่อน ระหว่างและหลังการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่งานสหกิจศึกษา อาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษา อาจารย์นิเทศก์ ฝ่ายบริหารงานบุคคล หรือฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ และพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการ อาจเป็นเพราะ ปัจจัยหลักสำคัญในการทำให้การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะฯบรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน จำเป็นอย่างมากที่จะต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เจ้าหน้าที่สหกิจศึกษา อาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษา อาจารย์นิเทศก์ ฝ่ายบริหารงานบุคลากร และ พนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการ ในการให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา ซึ่งผู้บริหารคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ควรจัดให้มีการปฐมนิเทศอาจารย์นิเทศก์ก่อนออกนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา เพื่อให้ทราบถึงนโยบาย หรือความคาดหวัง ของคณะฯ ต่อการนิเทศสหกิจศึกษา อาจารย์นิเทศก์ควรมีบทบาทในสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ประสานงานในสถานประกอบการ รวมถึงการคัดกรองสถานประกอบการที่มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้บริหารของคณะฯ เข้าไปหาหรือความร่วมมือร่วมกัน เพื่อต่อยอดความร่วมมือกับสถานประกอบการต่อไปในอนาคต อาจารย์นิเทศก์มีบทบาทสำคัญในการสร้าง

ปฏิสัมพันธ์กับพี่เลี้ยงในสถานประกอบการโดยการสร้างความเข้าใจแนวทางการดูแล ชี้แนะแนวทางการปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหา การประเมินผล ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน การวัดและประเมินผล การปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา ควรเป็นการประเมินร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับพนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษาสหกิจศึกษา สอดคล้องกับ เรืองศักดิ์ พันธมาศ อุบลรัตน์ โสสนุย (2562) กล่าวว่า คุณลักษณะของสถานประกอบการที่มีความเหมาะสมต่อการจัดสหกิจศึกษา ตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

- 1) พิจารณาด้านคุณลักษณะของผู้นิเทศหรือพี่เลี้ยง สถานประกอบการจะต้องจัดเตรียมพี่เลี้ยงที่คอยให้คำแนะนำและติดตามการดำเนินงานของนักศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณวุฒิหรือประสบการณ์ที่ตรงตามสาขาวิชาชีพของนักศึกษา อันเนื่องมาจากพี่เลี้ยงเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับนักศึกษามากที่สุดเป็นอาจารย์ที่อยู่ในสถานประกอบการ นอกเหนือจากจะเป็นผู้ให้ความรู้ด้านวิชาชีพแล้วก็ยังเป็นผู้ให้ความรู้ด้านการเข้าสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
- 2) พิจารณาด้านวิชาการ สถานประกอบการควรถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศึกษาเหมือนพนักงานชั่วคราวระหว่างการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริง ควรมีการจัดการปฐมนิเทศ สอนงานและแจ้งกฎระเบียบข้อบังคับให้นักศึกษาทราบก่อนการปฏิบัติงาน เพื่อให้นักศึกษาได้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
- 3) พิจารณาด้านการประเมินผล สถานประกอบการจะต้องมีส่วนร่วมที่สำคัญในการสรุปและประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาร่วมกับสถานศึกษา รวมทั้งสถานประกอบการควรมีกระบวนการตรวจสอบและกำกับ ติดตามการปฏิบัติงานและคุณภาพของงานเพื่อเกิดประโยชน์ต่อองค์กร
- 4) พิจารณาด้านแหล่งปฏิบัติงานและอื่น ๆ สถานประกอบการที่รับนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษาระยะเวลา 8 เดือน จะเป็นการสร้างโอกาสให้กับสถานประกอบการในการพิจารณาคัดเลือกบุคลากรเพื่อร่วมงานในอนาคต
- 5) พิจารณาด้านนโยบายและการบริหารจัดการของสถานประกอบการ สถานประกอบการควรมีการจัดอุปกรณ์ที่สนับสนุนอย่างเพียงพอในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย และควรกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบในการประสานงานเพื่อกำหนดลักษณะงานและประสานงานด้านอื่น ๆ กับสถานศึกษา

5.2.7 การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา ผลที่ได้คือ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การกำหนดให้มีการสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การจัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยกิจกรรมดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การเข้ามามีส่วนร่วมของสถานประกอบการในการดำเนินการจัดสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักศึกษาสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมยังไม่มากพอ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ต้องให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมทางวิชาการร่วมกับมหาวิทยาลัยในด้านการดำเนินงานสหกิจศึกษา ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ให้ตัวแทนสถานประกอบการร่วมเป็นวิทยากรบรรยาย ในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ การเข้าร่วมสังเกตการณ์

การแลกเปลี่ยนประสบการณ์สหกิจศึกษาและการนำเสนอโครงการงานนักศึกษาสหกิจศึกษา การร่วมเป็นกรรมการตัดสินการประกวดโครงการงานสหกิจศึกษา และสามารถต่อยอดไปสู่การบริการวิชาการ การต่อยอดผลงานทางวิชาการจากโครงการงานสหกิจศึกษา การร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ การร่วมมือลงนามความร่วมมือ เพื่อพัฒนาศักยภาพในการดำเนินงานสหกิจศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภัทรา ปานสุวรรณจิตร ชัยรัตน์ ปานสุวรรณจิตร (2554) ทำการศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาโครงการสหกิจศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาฯ เชียงใหม่ พบว่าสถานประกอบการยินดีเข้าร่วมโครงการ เนื่องจากมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงทางวิชาการ กับสถานประกอบการ และเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และสร้างบุคลากรให้กับธุรกิจ นอกจากนี้ สถานประกอบการต้องการมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับงาน และสามารถวางแผนในการจัดงานให้เหมาะสมกับคุณสมบัติของนักศึกษาซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่ายและบรรลุวัตถุประสงค์ในการเข้าร่วมโครงการสำหรับอาจารย์นิเทศก์ แสดงความคิดเห็นว่าควรมีงบประมาณในการส่งเสริมพัฒนาสหกิจศึกษา และควรมีการเผยแพร่ ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับนโยบาย กลยุทธ์การส่งเสริมสหกิจศึกษา ทางคณะฯ ควรให้ความสำคัญกับโครงการสหกิจศึกษา และมีการทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างคณะฯ กับสถานประกอบการ ควรมีฐานข้อมูลของสถานประกอบการ และควรมีการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ก่อนเข้าสู่สถานประกอบการ ตลอดจนควรเผยแพร่โครงการสหกิจศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจและนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา พบว่านักศึกษาต้องการเลือกสถานประกอบการเองเป็นส่วนใหญ่ ทางคณะฯ ควรสร้างระบบเครือข่ายสถานประกอบการ ควรมีทำเนียบสถานประกอบการ ควรมีการประชาสัมพันธ์ ตลอดจนควรมีการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ก่อน ซึ่งมีความสอดคล้องกับความคิดของอาจารย์นิเทศก์

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในครั้งนี้

5.3.1 ด้านการพิจารณาคูณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือนักศึกษาต้องสอบผ่านรายวิชาเงื่อนไขบังคับก่อนไปสหกิจศึกษา ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.90$) ซึ่งการดำเนินงานสหกิจศึกษาที่ผ่านมามีนักศึกษาที่ยังสอบผ่านรายวิชาเงื่อนไขบังคับก่อนไปสหกิจศึกษาไม่ครบ ได้รับการพิจารณาให้ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษา หรือ กรรมการหลักสูตร มีหน้าที่พิจารณาคูณสมบัติให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างเคร่งครัดโดยให้นักศึกษายื่นผลการเรียนประกอบการพิจารณาออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เพื่อเป็นการป้องกันปัญหานักศึกษาสหกิจศึกษาขาดคุณสมบัติทำให้ไม่จบการศึกษาตามกำหนด

5.3.2 ด้านการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การกำหนดให้คณะ/หลักสูตร จัดให้มีโครงการซึ่งเกี่ยวข้องกับเฉพาะวิชาชีพเพื่อเติมเต็มศักยภาพนักศึกษา ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.85$) จึงเห็นควรให้ผู้บริหารคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ประชานหลักสูตรให้ความสำคัญด้านทักษะวิชาชีพของนักศึกษา โดยการจัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องเฉพาะวิชาชีพเพื่อเติมเต็มศักยภาพนักศึกษา เพื่อให้ศึกษามีคุณสมบัติด้านทักษะวิชาชีพ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน

5.3.3 ด้านการจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การกำหนดให้นักศึกษาสามารถเลือกสมัครเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับสถานประกอบการที่ได้ประชาสัมพันธ์ไว้ตามที่สนใจ โดยสามารถเลือกสถานประกอบการได้ 1 แห่งต่อครั้ง ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.85$) เนื่องจากตำแหน่งงานของสถานประกอบการมีจำนวนน้อยกว่าจำนวนนักศึกษาสหกิจศึกษา ทำให้นักศึกษาสามารถเลือกสถานประกอบการได้ 1 แห่งต่อครั้ง จึงเห็นควรว่าคณะฯ ควรมอบหมายให้อาจารย์นิเทศก์ ดำเนินการคัดกรองสถานประกอบการคุณภาพ และให้นำคณะผู้บริหารเข้าไปหาหรือความร่วมมือในการดำเนินงานสหกิจศึกษา และดำเนินการลงนามความร่วมมือกับสถานประกอบการคุณภาพทั้งภายในและต่างประเทศให้ครอบคลุมทุกหลักสูตรของคณะฯ เพื่อให้มีตำแหน่งงานสหกิจศึกษาเพียงพอต่อนักศึกษาสหกิจศึกษาของคณะฯ ในแต่ละภาคการศึกษา และควรมีการตกลงการจ่ายค่าตอบแทนหรือสวัสดิการที่เหมาะสมให้กับนักศึกษาสหกิจศึกษา และให้นักศึกษาสามารถเลือกสถานประกอบการได้มากกว่า 1 แห่ง โดยแจ้งเป็นลำดับตามความต้องการ

5.3.4 การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การกำหนดให้นักศึกษาทำโครงการเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติในสถานประกอบการ เช่น การสร้างนวัตกรรมใหม่ การลดขั้นตอนเพื่อแก้ไขปัญหาของสถานประกอบการ หรือ เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของสถานประกอบการ และนำเสนอต่อสถานประกอบการ ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.78$) ซึ่งจากการดำเนินงานสหกิจศึกษาที่ผ่านมา นักศึกษาสหกิจศึกษา ขาดแรงจูงใจ และ ขาดความใส่ใจในการจัดทำโครงการสหกิจศึกษา ดังนั้น อาจารย์ประจำหลักสูตรควรมีการเตรียมความพร้อมที่ดีให้กับนักศึกษาสหกิจศึกษาทั้งในด้านความรู้ในทักษะวิชาชีพ ความประพฤติ กฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติตนในการปฏิบัติงาน ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำโครงการสหกิจศึกษา และเทคนิคการนำเสนอ รวมถึงการกระตุ้นสร้างแรงจูงใจโดยงานสหกิจศึกษาในการให้ข้อมูลการจัดประกวดโครงการสหกิจศึกษาดีเด่น ซึ่งมีเงินรางวัลพร้อมประกาศนียบัตร เพื่อเป็นการส่งเสริมนักศึกษาในการจัดทำโครงการสหกิจศึกษาให้มีประสิทธิภาพ การจัดให้นักศึกษาออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ของปีสุดท้ายเพื่อให้ศึกษามีความรู้ในทักษะวิชาชีพเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน การทำโครงการสหกิจศึกษา รวมถึงการเพิ่มโอกาสในการทำงานให้กับนักศึกษา

5.3.5 การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาทั้งในกระบวนการก่อน ระหว่าง และหลังการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่งานสหกิจศึกษา อาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษา อาจารย์นิเทศก์ ฝ่ายบริหารงานบุคคล หรือฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ และพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการ ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.83$) จึงเห็นควรให้ผู้บริหารคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ควรจัดให้มีการปฐมนิเทศอาจารย์นิเทศก์ก่อนออกนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา เพื่อให้ทราบถึงนโยบาย หรือความคาดหวัง ของคณะฯ ต่อการนิเทศสหกิจศึกษา อาจารย์นิเทศก์ควรมีบทบาทในสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ประสานงานในสถานประกอบการ รวมถึงการคัดกรองสถานประกอบการที่มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้บริหารของคณะฯ เข้าไปหารือความร่วมมือร่วมกัน เพื่อต่อยอดความร่วมมือกับสถานประกอบการต่อไปในอนาคต อาจารย์นิเทศก์มีบทบาทสำคัญในการสร้างปฏิสัมพันธ์กับพี่เลี้ยงในสถานประกอบการโดยการสร้างความเข้าใจแนวทางการดูแล ชี้แนะแนวทางการปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหา การประเมินผล ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน การวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา ควรเป็นการประเมินร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับพนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษาสหกิจศึกษา

5.3.6 การจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา ข้อที่มีข้อเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การกำหนดให้มีการสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยกิจกรรม ดังกล่าวถือ เป็นส่วนหนึ่งของการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ($\mu = 4.16$, $\sigma = 0.93$) เห็นควรให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการดำเนินงานสหกิจศึกษา เพื่อสังเกตการณ์การนำเสนอโครงการสหกิจศึกษาของนักศึกษา ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในมุมมองของสถานประกอบการ รวมถึงการต่อยอดโครงการสหกิจศึกษาสู่การนำไปใช้ประโยชน์ในสถานประกอบการ การจ้างงานนักศึกษาสหกิจศึกษาภายหลังการจบการศึกษา และควรให้นักศึกษาชั้นปีที่ 3 เข้าร่วมกิจกรรมปัจฉิมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการหาข้อมูลก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.4.1 ควรมีการศึกษาการพัฒนาารูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาร่วมกับสถานประกอบการ

5.4.2 ควรมีการศึกษานักศึกษาสหกิจศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ

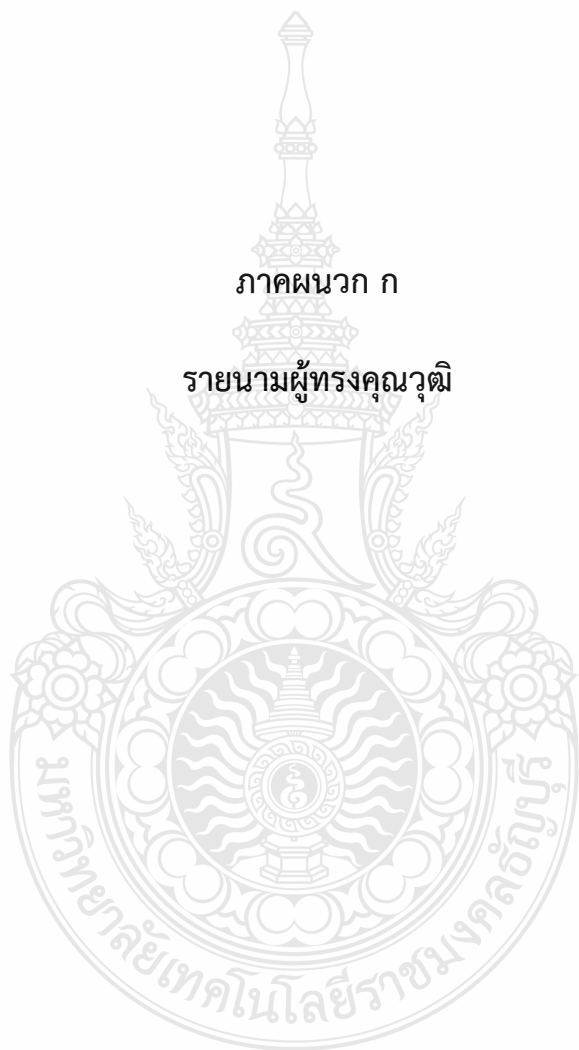
บรรณานุกรม

- กองบริหารการศึกษ มหาวิทยาลัยบูรพา.(2563).สหกิจศึกษาต่างกับฝึกงานอย่างไร.
<https://shorturl.asia/SLiqv>
- คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.(2563).www.teched.rmutt.ac.th/?page_id=3780
- โชติกา วงศ์อามาตญา.(2555).การศึกษาแนวปฏิบัติในการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี]. <https://shorturl.asia/nuFTN>
- ณัฐชา ชำรงโชติและคณะ.(2555). ปัญหาและอุปสรรคในการรับนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษาตามแนวความคิดของสถานประกอบการ: กรณีศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. <https://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/271472>
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2560). ทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี. หน้า 43.
- มหาวิทยาลัยพะเยา.(2563).คู่มือสหกิจศึกษา. <https://rb.gy/hefmcq>
- รวินันท์ การเกษ.(2556). ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. <https://shorturl.asia/8PZo0>
- รวินันท์ การเกษ มนต์รี รัตนวิจิตร และสุขุมล หวังวนิชพันธ์.(2555).ปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ต่อการจัดการศึกษาระบบสหกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- เริงศักดิ์ พันธมาศ อุบลรัตน์ โสสนุย.(2562).รายงานวิจัยสถาบันคุณลักษณะของสถานประกอบการที่เหมาะสมกับการจัดสหกิจศึกษา 8 เดือน มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- เรืองยศ วัชรเกตุ.(2562).ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ เครือข่ายพัฒนาสหกิจศึกษาภาคกลางตอนบน[วิทยานิพนธ์ดุขฎิบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี]. <https://shorturl.asia/bw1Re>
- วิไลลักษณ์ ชาวสอาด.(2561).ประสิทธิผลของสหกิจศึกษา : กรณีศึกษา อุดมศึกษาไทยสถาบัน.วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์,7(3) 206-218.

- ศิริพร ทองแก้ว. (2553). การศึกษารูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
ธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี].
- ศูนย์สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.(2563).ความเป็นมาของสหกิจศึกษา.
<https://shorturl.asia/gxOyv>
- ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.(2563). บทบาทประธาน
คณาจารย์นิเทศ. <http://coop.sut.ac.th/index.php?sec=role-ca>
- เสาวนีย์ ศรีจันทร์นิล.(2557).การประเมินผลโครงการสหกิจศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์. วารสาร
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์,8(1),145-157.
- สำนักสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.(2563). คู่มือสหกิจศึกษา.
www.coop.rmutt.ac.th
- สำนักสหกิจศึกษา.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.(2554).
- สิริฉันท สติรกุล เขพาหพงษ์.(2558).การบริหารจัดการสหกิจศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัย:
กรณีศึกษา สาขาวิชาธุรกิจและอาชีพศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
วารสารปัญญาภิวัฒน์,7(2),146-156.
- สุวรรณี คำมั่น (2560).แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12. [www.eng.rmuti.ac.th
/2015/images/file_download/strategynationalp4_0.pdf](http://www.eng.rmuti.ac.th/2015/images/file_download/strategynationalp4_0.pdf).
- สุภัทรา ปานสุวรรณจิตร ชัยรัตน์ ปานสุวรรณจิตร.(2554). การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไข
ปัญหาโครงการสหกิจศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาชีพ เชียงใหม่.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลล้านนา ภาควิชาชีพ เชียงใหม่.
- อัจฉราพร โชติพิภพ. (2555). การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
[วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ,มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].
- Likert, R. (1967). *The human organization: Its management and value*. New York:
McGraw-Hill.

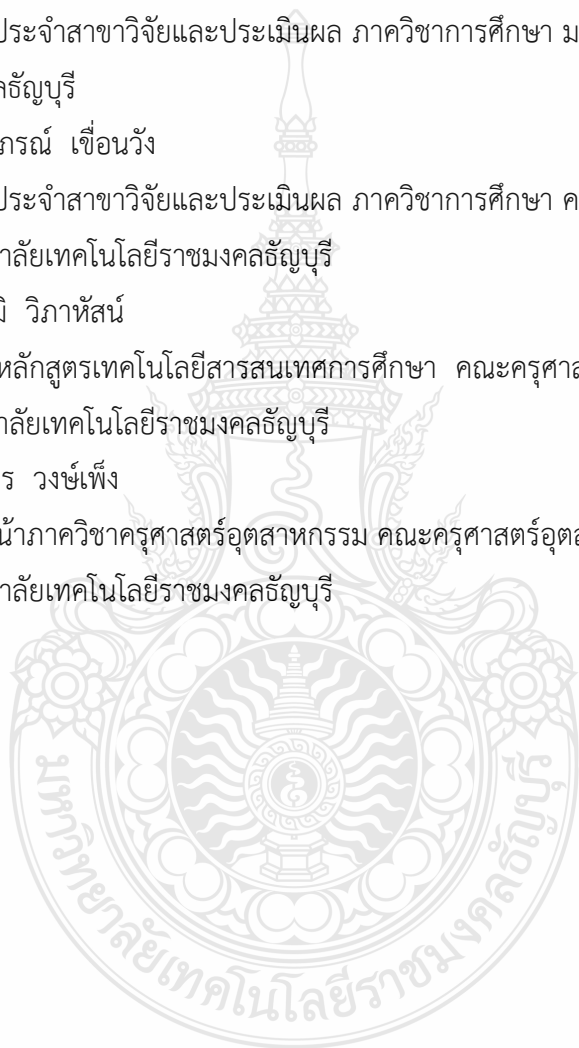
ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์เกียรติ์ เสวตเมธิกุล
รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2. ดร.สุรัตน์ ขวัญบุญจันทร์
อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผล ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลธัญบุรี
3. ดร.วิชรภรณ์ เชื้อนวัง
อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผล ภาควิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
4. ดร.กิติภูมิ วิภาหัทสน์
ประธานหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
5. นายสมพร วงษ์เพ็ง
รองหัวหน้าภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ภาคผนวก ข

การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อวอ๐๖๔๙.๐๖/๑๐๗๙

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
 เลขที่ ๓๙ หมู่ ๑ ถนนรังสิต-นครนายก
 ตำบลคลองหก อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๓๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
 เรียน ผู้บริหารสถานประกอบการ

เนื่องด้วย นางสาวชพร เมฆานิมิตต์ ปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพและ
 สหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับการสนับสนุนโครงการวิจัย
 การพัฒนางานประจำ สู่งานวิจัย (Routine to Research) งบประมาณกองทุนส่งเสริมงานวิจัย มหาวิทยาลัย
 เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ให้ดำเนินโครงการวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงาน
 สหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยมี รองศาสตราจารย์
 ดร.พิณพรรณ เพชรสมบัติ เป็นที่ปรึกษาโครงการวิจัย นั้น

ในกรณี นางสาวชพร เมฆานิมิตต์ มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้เครื่องมือ
 ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ นางสาวชพร เมฆานิมิตต์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการ
 วิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นียมนอล)
 คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

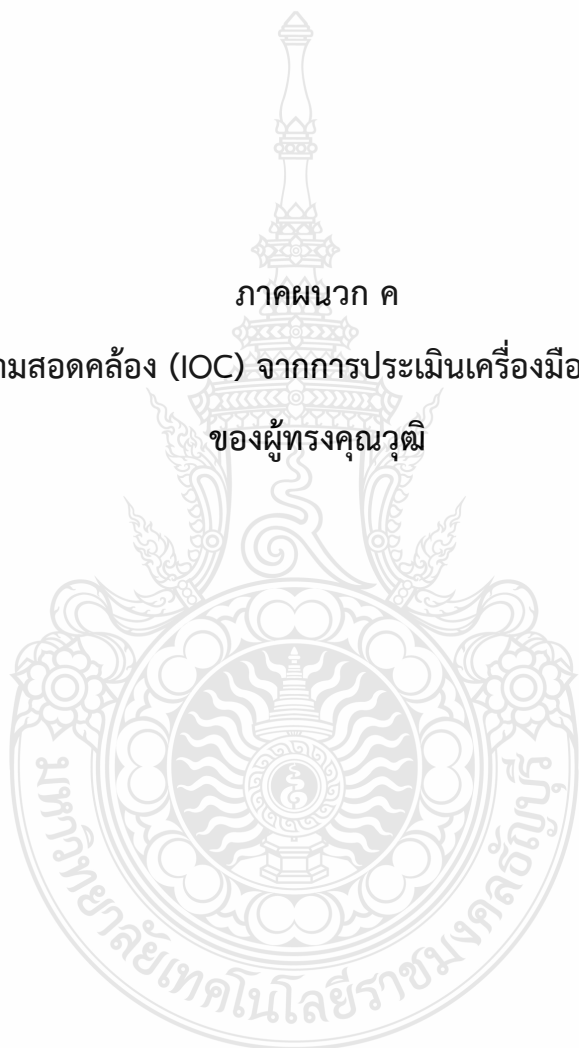
งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา
 โทรศัพท์ ๐ ๒๕๕๙ ๕๓๒๓ โทรสาร ๐ ๒๕๖๗ ๕๐๕๗

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์เกียรติ์ เสวตเมธิกุล
รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2. ดร.กิติภูมิ วิภาหส์น
ประธานหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
3. นายสมพร วงษ์เพ็ง
รองหัวหน้าภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
4. ดร.กัลยาณี เจริญช่าง นุชมี
ประธานหลักสูตรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
5. นายอภิรมย์ ชูเมฆา
ประธานหลักสูตรเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการผลิต

ภาคผนวก ค
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ของผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการประเมินแบบสอบถามโครงการวิจัย เรื่อง การศึกษา การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการประเมินแบบสอบถามโครงการวิจัย เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

เครื่องมือ ตอนที่ /ข้อที่	ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าIOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ตอนที่ 1 1. ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับผู้ตอบ แบบสอบถาม							
1	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
3	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
4	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
5	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
6	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
ตอนที่ 2 1. ด้านการพิจารณา คุณสมบัติของ นักศึกษาสหกิจศึกษา							
7	1	1	0	1	1	0.80	นำไปใช้ได้
8	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
9	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้

ตารางที่ 1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการประเมินแบบสอบถามโครงการวิจัย เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ต่อ)

ข้อที่	ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าIOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
2. ด้านการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน							
10	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
11	1	1	0	1	1	0.80	นำไปใช้ได้
12	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
13	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
14	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
3. ด้านการจัดการทำงานและการรับรองงานสหกิจศึกษา							
15	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
16	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
17	1	1	0	1	1	0.80	นำไปใช้ได้
18	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
19	1	1	0	1	1	0.80	นำไปใช้ได้
20	1	1	0	1	1	0.80	นำไปใช้ได้
21	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
22	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
23	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้

ตารางที่ 1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการประเมินแบบสอบถามโครงการวิจัย เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ต่อ)

ข้อที่	ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าIOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
4. ด้านการ ปฏิบัติงาน ณ สถาน ประกอบการ							
24	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
25	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
26	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
27	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
28	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
29	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
5. ด้านการให้ คำปรึกษา แก้ไข ปัญหาและ การนิเทศ งานสหกิจศึกษา							
30	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
31	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
32	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
33	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
34	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
35	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้

ตารางที่ 1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการประเมินแบบสอบถามโครงการวิจัย เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ต่อ)

ข้อที่	ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าIOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
6. การจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจาก สหกิจศึกษา							
36	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
37	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
38	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
39	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
ความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ อื่น ๆ							
40	1	1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
เฉลี่ย						0.98	นำไปใช้ได้

2. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการประเมินแบบสัมภาษณ์โครงการวิจัย เรื่อง การศึกษา การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 2 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการประเมินแบบสัมภาษณ์โครงการวิจัย เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

เครื่องมือ ข้อที่	ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าIOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
การพิจารณาคูณสมบัตินักศึกษาสหกิจศึกษา							
1		1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน							
2		1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา							
3		1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ							
4		1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และการนิเทศงานสหกิจศึกษา							
5		1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
การจัดกิจกรรมอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา							
6		1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
7		1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
เฉลี่ย		1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

คำชี้แจง

1. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และศึกษาแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

2. แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบด้วยกลุ่มข้อความที่แสดงถึงการดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ซึ่งกลุ่มข้อความเหล่านี้ได้มาจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งข้อมูลองค์ความรู้ด้านสหกิจศึกษาทั้งในรูปสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาจำแนก จัดกลุ่ม วิเคราะห์ และสังเคราะห์สร้างเป็นแบบสอบถาม

3. แบบสอบถามศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 6 ด้าน คือ การพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษา ก่อนออกปฏิบัติงาน การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา และการจัดกิจกรรมอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการนำไปเป็นแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

4. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวมเพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีในเชิงบวก มีผลกระทบด้านลบต่อตัวท่านแต่ประการใด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ 20-30 ปี 31 – 40 ปี
 41 – 50 ปี 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา
- ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี
- ปริญญาโท ปริญญาเอก
4. สถานภาพ
- ผู้นิเทศสถานประกอบการ ผู้บริหารสถานประกอบการ
- อาจารย์ประจำ ผู้บริหารสถานศึกษา
- นักศึกษาสหกิจศึกษา เจ้าหน้าที่ประสานงานสหกิจศึกษา
5. ประสบการณ์การทำงานด้านสหกิจศึกษา
- น้อยกว่า 1 ปี 1-2 ปี
- 3 ปีขึ้นไป
6. นักศึกษาสาขา/ หลักสูตร
- วศ.บ.เมคคาทรอนิกส์
- ศษ.บ.เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษา
- ศษ.บ.เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
- อื่นๆ

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อความในแต่ละข้อรายการ เพื่อพิจารณาถึงการดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หมายเลข 5 หรือ 4 หรือ 3 หรือ 2 หรือ 1 ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นที่เหมาะสมในการดำเนินงานสหกิจศึกษา โดยเกณฑ์ในการพิจารณาค่าความเหมาะสมแต่ละข้อรายการนั้นจำแนกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	การดำเนินงานมีอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ความเหมาะสมในที่นี้ หมายถึง ความเหมาะสมของข้อความในแต่ละข้อรายการในแบบสอบถาม ซึ่งถือเป็นข้อความที่มีความสำคัญและเกี่ยวเนื่องควรนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานสหกิจศึกษา

ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตามที่ควรจะเป็น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากรูปแบบการจัดการ สหกิจศึกษาที่เคยดำเนินการมาแล้ว หรือที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

การดำเนินงานสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1. ด้านการพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา							
1.1	นักศึกษาต้องสอบผ่านรายวิชาเงื่อนไขบังคับก่อนไปสหกิจศึกษา						
1.2	นักศึกษาต้องมีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00						
1.3	นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติเชิงพฤติกรรมที่เหมาะสม ไม่เคยต้องโทษวินัยขั้นร้ายแรง						
2. ด้านการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกไปปฏิบัติงาน							
2.1	การกำหนดให้มีการสอนรายวิชาเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา หรือจัดเป็นโครงการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ในหัวข้อที่ว่าด้วยหลักการ แนวคิด ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับสหกิจศึกษา ทิศทางตลาดงาน ความคาดหวังของสถานประกอบการ การเลือกงานและสถานประกอบการ การเตรียมโครงการ กำหนดหัวข้อลักษณะและรายละเอียดของโครงการ สหกิจศึกษา วิธีการทำโครงการ และรายงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา						
2.2	การกำหนดให้คณะ/หลักสูตร จัดให้มีโครงการซึ่งเกี่ยวข้องกับเฉพาะวิชาชีพเพื่อเติมเต็มศักยภาพนักศึกษา						
2.3	การกำหนดให้มีการจัดทำ รวบรวมสาระความรู้ที่เกี่ยวข้องและมีประโยชน์ต่อการดำเนินงาน สหกิจศึกษาเผยแพร่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บไซต์งานสหกิจศึกษา						

การดำเนินงานสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
2.4	การจัดให้มีกิจกรรมปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา ก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา						
2.5	การกำหนดให้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรม วิเคราะห์และนำผลไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่อไป และแจ้งผลการประเมินต่อที่ประชุม กรรมการสหกิจศึกษา						
3. ด้านการจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา							
3.1	การกำหนดให้มีการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูล เกี่ยวกับลักษณะงานที่นักศึกษาสหกิจศึกษาควร ปฏิบัติในแต่ละสาขาวิชา พร้อมระบุทักษะพื้นฐานที่ จำเป็นสำหรับลักษณะงานต่าง ๆ ประชาสัมพันธ์ ให้นักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ						
3.2	การเปิดโอกาสให้นักศึกษาแจ้งรายชื่อสถาน ประกอบการที่ต้องการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ผ่าน เจ้าหน้าที่สหกิจศึกษา เพื่อทำการติดต่อประสานงาน สถานประกอบการต่อไป						
3.3	การกำหนดให้มีเกณฑ์มาตรฐานของลักษณะงานที่มี คุณภาพเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพิจารณารับรอง คุณภาพงาน						
3.4	การกำหนดให้เจ้าหน้าที่งานสหกิจศึกษา ร่วมกับ คณะ/หลักสูตรประสานงานสถานประกอบการเพื่อ จัดหางานที่มีคุณภาพและเพียงพอกับการปฏิบัติงาน ของนักศึกษาสหกิจศึกษาในแต่ละหลักสูตร						

การดำเนินงานสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
3.5	การกำหนดให้อาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษา ประจำหลักสูตรพิจารณาลักษณะงานและรับรอง คุณภาพงานที่สถานประกอบการเสนอมา โดย พิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้						
3.6	การกำหนดให้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถาน ประกอบการ ตำแหน่งงาน ลักษณะงาน เงื่อนไข การทำงาน ค่าตอบแทนและสวัสดิการ คุณสมบัติของ นักศึกษาและข้อกำหนดอื่น ๆ ที่สถานประกอบการ เสนอมาผ่านเว็บไซต์งานสหกิจศึกษาและคณะ						
3.7	การกำหนดให้นักศึกษาสามารถเลือกสมัครเข้า ปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับสถานประกอบการที่ได้ ประชาสัมพันธ์ไว้ตามความสนใจ โดยสามารถเลือก สถานประกอบการได้ 1 แห่งต่อครั้ง						
3.8	การกำหนดให้อาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษา ประจำหลักสูตร มีหน้าที่ให้คำแนะนำการเลือก ตำแหน่งงาน สถานประกอบการแก่นักศึกษา และ เป็นผู้ให้ความเห็นชอบนักศึกษาเพื่อเข้าปฏิบัติงาน ในสถานประกอบการที่นักศึกษาสมัคร						
3.9	การกำหนดให้เจ้าหน้าที่งานสหกิจศึกษา จัดทำ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการขอความอนุเคราะห์เข้าไป ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เช่น หนังสือขอความ อนุเคราะห์สหกิจศึกษา หนังสือส่งตัวสหกิจศึกษา หนังสือขอตัวนักศึกษากลับ หนังสือแจ้งนักศึกษา ไม่สามารถไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยมีกำหนด ระยะเวลาไม่เกิน 7 วัน นับจากวันที่นักศึกษายื่นเรื่อง ผ่านหลักสูตรมายังงานสหกิจศึกษา						

การดำเนินงานสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
4. ด้านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ							
4.1	การกำหนดให้นักศึกษาต้องปฏิบัติงานเสมือนหนึ่งเป็นพนักงานของสถานประกอบการ ตามระยะเวลาที่กำหนด 16 สัปดาห์/1ภาคการศึกษา						
4.2	นักศึกษาต้องเข้ารายงานตัวต่อผู้รับผิดชอบด้านการบริหารบุคคลของสถานประกอบการตามเวลาที่กำหนดหากนักศึกษาต้องการเข้าปฏิบัติงานก่อนกำหนดหรือ เกิดเหตุขัดข้องในสุดวิสัย ต้องติดต่อแจ้งให้สถานที่ประกอบการทราบโดยด่วนที่สุด						
4.3	การกำหนดให้นักศึกษาจะต้องจัดส่งเอกสารแบบฟอร์มสหกิจศึกษา ให้กับหน่วยงานสหกิจศึกษาประจำคณะ/วิทยาลัย หรืออาจารย์นิเทศ ภายในระยะเวลาที่กำหนด						
4.4	การกำหนดให้นักศึกษาทำโครงการเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติในสถานประกอบการ เช่น การสร้างนวัตกรรมใหม่ การลดขั้นตอน เพื่อแก้ไขปัญหาของสถานประกอบการ หรือ เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของสถานประกอบการ และนำเสนอต่อสถานประกอบการ						
4.5	การกำหนดให้สถานประกอบการดำเนินการปฐมนิเทศ อบรม เพื่อให้นักศึกษาทราบถึงระเบียบวินัย วัฒนธรรม การรักษาความปลอดภัยในการทำงาน ตลอดจนให้ความรู้เกี่ยวกับสถานประกอบการ โครงสร้างการบริหารงานและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของสถานประกอบการที่นักศึกษาจะต้องปฏิบัติ						

การดำเนินงานสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
4.6	การกำหนดให้สถานประกอบการจัดให้มีหัวหน้างานหรือบุคลากรที่เหมาะสมกับงานทำหน้าที่พนักงานที่ปรึกษา ทำหน้าที่กำหนดงานให้นักศึกษาปฏิบัติดูแลให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงาน						
5. ด้านการให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา							
5.1	การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาทั้งในกระบวนการก่อนระหว่างและหลังการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่งานสหกิจศึกษา อาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษา อาจารย์นิเทศก์ ฝ่ายบริหารงานบุคคล หรือฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ และพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการ						
5.2	การจัดให้มีวิธีการหรือช่องทางหลากหลายในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา เช่น โทรศัพท์ e-mail Facebook และ Line						
5.3	การกำหนดให้อาจารย์ประจำหลักสูตรทำหน้าที่นิเทศงานสหกิจศึกษาทุกคนที่ไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการอย่างน้อย 2 ครั้ง						
5.4	การกำหนดให้อาจารย์นิเทศก์สหกิจศึกษาศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนการนิเทศงานนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนการออกนิเทศงาน ณ สถานประกอบการ						
5.5	การกำหนดให้อาจารย์นิเทศก์ติดต่อประสานงานกับพนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษาเพื่อแจ้งประเด็นและแผนการนิเทศงานล่วงหน้า						

การดำเนินงานสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
6. ด้านการจัดกิจกรรมอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา							
6.1	การกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมปัจฉิมนิเทศสหกิจศึกษา หลังสิ้นสุดการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เพื่อเป็นเวทีการนำเสนอผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา						
6.2	การกำหนดให้มีการสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยกิจกรรมดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา						
6.3	การกำหนดให้มีการจัดโครงการประกวดโครงงานสหกิจศึกษา ทั้งในระดับคณะ และ มหาวิทยาลัย และเครือข่ายระดับประเทศ						
6.4	การกำหนดให้มีกิจกรรมทางวิชาการร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับมหาวิทยาลัย เช่น การบริการวิชาการ การต่อยอดผลงานทางวิชาการจากโครงงานสหกิจศึกษา การร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ การร่วมมือลงนามความร่วมมือ เพื่อพัฒนาศักยภาพในการดำเนินงานสหกิจศึกษา						

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยที่ได้รับการจัดสรรจากงบประมาณกองทุนส่งเสริมงานวิจัยฯ (ทุนโครงการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย R2R) ประจำปีงบประมาณ 2563 โครงการวิจัย เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ของนางสาวกชพร เมฆานิมิตดี เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จัดทำเพื่อรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จึงขอความร่วมมือจากท่านช่วยแสดงความคิดเห็นตามความจริง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ..... นามสกุล.....
2. เพศ () หญิง () ชาย
3. อายุ ปี
4. หน่วยงาน..... ตำแหน่ง.....
5. ประสบการณ์ในการทำงานสหกิจศึกษา..... ปี

ส่วนที่ 2 แนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1. การพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา
 - 1.1 การพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรมีแนวทางการป้องกันปัญหานักศึกษาขาดคุณสมบัติออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

2. การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน
 - 2.1 การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยการจัดให้มีโครงการทักษะวิชาชีพเพื่อเติมเต็มศักยภาพนักศึกษา ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร
.....
.....
.....
3. การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา
 - 3.1 การจัดหาตำแหน่งงานของสถานประกอบการที่มีคุณภาพให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร
.....
.....
.....
4. การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ
 - 4.1 การส่งเสริมให้นักศึกษาทำโครงการงานเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติในสถานประกอบการ ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร
.....
.....
.....
.....
5. การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา
 - 5.1 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร
.....
.....
.....
.....

6. การจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

6.1 การจัดกิจกรรมสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ควรมีแนวทางดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

6.2 การดำเนินงานความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัย

ตารางที่ 6.1 สรุปผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์

อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

คำถามข้อที่ 1 ด้านการพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา

- การพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควร มีแนวทางการป้องกันปัญหานักศึกษาขาดคุณสมบัติออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาอย่างไร

ข้อ คำถาม	ลำดับที่ ผู้ให้ สัมภาษณ์	อาจารย์ที่ปรึกษา / อาจารย์ประจำ หลักสูตรผู้รับผิดชอบการพิจารณา	กระบวนการพิจารณาคุณสมบัติ ความเหมาะสม	พิจารณาคุณสมบัติตามเกณฑ์อย่าง เคร่งครัด	ผลการเรียนแนบเพื่อประกอบการ พิจารณา	สรุป
1	1	✓	✓	✓	✓	การพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำหนดให้นักศึกษาต้องผ่านรายวิชาเงื่อนไขบังคับก่อนไปสหกิจศึกษา ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาต้องไม่ต่ำกว่า 2.00 และนักศึกษาต้องมีคุณสมบัติเชิงพฤติกรรมที่เหมาะสมไม่เคยต้องโทษวินัยชั้นร้ายแรง มีความเหมาะสม ควรมีการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบการพิจารณากลับกรองคุณสมบัตินักศึกษาสหกิจศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาอาจารย์ประจำหลักสูตร และควรให้นักศึกษายื่นผลการเรียนประกอบเอกสารขอออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เพื่อป้องกันปัญหานักศึกษาขาดคุณสมบัติไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
	2	✓	✓	✓		
	3	✓		✓	✓	
	4	✓		✓	✓	
	5	✓		✓		

ตารางที่ 6.1 สรุปผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์

อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ต่อ)

คำถามที่ 3 ด้านการจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา

- การจัดหาตำแหน่งงานของสถานประกอบการที่มีคุณภาพให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรมีความแนวทางการดำเนินการอย่างไร

ข้อ คำถาม	ลำดับที่ ผู้ให้ สัมภาษณ์	ทำความร่วมมือกับสถานประกอบการ	หาตำแหน่งงานให้ครอบคลุมทุกหลักสูตร	ตลาดนัดแรงงาน	คัดกรองคุณสมบัติของนักศึกษา	จัดหาตำแหน่งงานให้เพียงพอ	ประเมินคุณภาพสถานประกอบการ	ฐานข้อมูลตำแหน่งงาน	หรือสถานประกอบการคำตอบแทน	สรุป
3	1	✓		✓	✓			✓		<p>การจัดหาตำแหน่งงานของสถานประกอบการที่มีคุณภาพให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี หน่วยงานสหกิจศึกษาควรดำเนินการหาตำแหน่งงานของสถานประกอบการให้มากขึ้น ด้วยวิธีการลงนามความร่วมมือกับสถานประกอบการที่ได้รับการคัดเลือกมาจากแต่ละหลักสูตรว่าเป็นสถานประกอบการที่มีคุณภาพดี และควรมีการตกลงจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการให้กับนักศึกษาสหกิจศึกษาอย่างเหมาะสม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการร่วมกับมหาวิทยาลัยจัดตลาดนัดแรงงานเพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสในการหาข้อมูลศึกษาตำแหน่งงานที่ตนเองมีความสนใจตรงตามสาขาที่เรียนและสมัครเพื่อเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษา</p>
	2	✓	✓	✓		✓	✓			
	3	✓	✓			✓		✓	✓	
	4	✓				✓			✓	
	5	✓	✓			✓				

ตารางที่ 6.1 สรุปผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์

อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ต่อ)

คำถามที่ 4 ด้านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ

- การส่งเสริมให้นักศึกษาทำโครงการเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติในสถานประกอบการ ควรมี

แนวทางการดำเนินการอย่างไร

ข้อ คำถาม	ลำดับที่ ผู้ให้ สัมภาษณ์	ออกสภทกิจเสมอสุดท้าย	ให้ความรู้การทำโครงการ	ให้นักศึกษาปี 3 เข้าร่วมปัจฉิมนิเทศ	จัดประกวดโครงการสหกิจศึกษา	โอกาสในการได้งานทำ	สรุป
4	1	✓	✓		✓	✓	การจัดรายวิชาสหกิจศึกษาควรอยู่ในภาคการศึกษาที่ 2 ของปีสุดท้ายเนื่องจาก นักศึกษาได้รับการศึกษารายวิชาครบทั้งหลักสูตร มีความรู้พร้อมในการออกปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการ และมีความรู้เพียงพอในการจัดทำโครงการสหกิจศึกษา ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการประจำหลักสูตรแต่ละหลักสูตรพิจารณาความเหมาะสม ให้ความรู้การทำโครงการกับนักศึกษาและเห็นประโยชน์ของโครงการสหกิจศึกษา ทำให้นักศึกษามีโอกาสได้รับการจ้างงานต่อ หากสถานประกอบการพึงพอใจการปฏิบัติงานของนักศึกษาและมีความประสงค์จะรับนักศึกษาเข้าทำงานต่อภายหลังการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ หรือการส่งผลงานเข้าประกวด
	2	✓	✓		✓	✓	
	3		✓	✓	✓	✓	
	4	✓		✓	✓	✓	
	5	✓			✓		

ตารางที่ 6.1 สรุปผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์

อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ต่อ)

คำถามที่ 5 การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา

- การกำหนดผู้รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา

ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

ข้อ คำถาม	ลำดับที่ ผู้ให้ สัมภาษณ์	อาจารย์นิเทศเป็นตัวแทน	ทำความเข้าใจเกณฑ์ประเมินร่วมกัน	พี่เลี้ยงมีบทบาทในการแก้ไขปัญหา	ปฐมนิเทศอาจารย์นิเทศ	อาจารย์นิเทศออก 2 ครั้ง/เทอม	ปฐมนิเทศสถานประกอบการ	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มฟทร และสถาน ประกอบการร่วมกันดูแลนักศึกษา	สรุป
5	1	✓	✓	✓	✓	✓			การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อาจารย์นิเทศก์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญ ทั้งในส่วนของ การดูแลนักศึกษาและเป็นผู้ประสานระหว่างสถานศึกษา นักศึกษา และ สถานประกอบการ ซึ่งการออกนิเทศควรดำเนินการอย่างน้อย 2 ครั้ง และให้การดูแลเอาใจใส่แก้ปัญหาให้กับนักเรียน รวมถึงการทำความเข้าใจให้ตรงกันกับพี่เลี้ยงในสถานประกอบการทั้งในเรื่องของการประเมินผล และการร่วมกันดูแลนักศึกษาสหกิจศึกษาให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และควรมีการปฐมนิเทศอาจารย์นิเทศก์ก่อนออกนิเทศ เพื่อให้ทราบถึงนโยบาย หรือความคาดหวังของคณะต่อการนิเทศสหกิจศึกษา
	2	✓	✓	✓					
	3				✓	✓	✓		
	4	✓		✓	✓			✓	
	5	✓		✓				✓	

ตารางที่ 6.1 สรุปผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ต่อ)

คำถามที่ 5 การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา

- การกำหนดผู้รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา
ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรมีแนวทางการดำเนินการ
อย่างไร

ข้อ คำถาม	ลำดับที่ ผู้ให้ สัมภาษณ์	อาจารย์นิเทศเป็นตัวอย่าง	ทำความเข้าใจเกณฑ์ประเมินร่วมกัน	พี่เลี้ยงมีบทบาทในการแก้ไขปัญหา	ปฐมนิเทศอาจารย์นิเทศ	อาจารย์นิเทศออก 2 ครั้ง/เทอม	ปฐมนิเทศสถานประกอบการ	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มทรธ และสถาน	สรุป
5	1	✓	✓	✓	✓	✓			อาจารย์นิเทศควรมีบทบาทในการคัดกรองสถาน ประกอบการที่มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้บริหารของ คณะฯเข้าไปหาหรือความร่วมมือร่วมกัน เพื่อต่อยอด ความร่วมมือกับสถานประกอบต่อไปในอนาคต
	2	✓	✓	✓					
	3				✓	✓	✓		
	4	✓		✓	✓			✓	
	5	✓		✓				✓	

ตารางที่ 6.1 สรุปผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์

อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ต่อ)

คำถามที่ 6 การจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

- การจัดกิจกรรมสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษา

สหกิจศึกษา ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ควรมีแนวทางดำเนินการอย่างไร

ข้อ คำถาม	ลำดับที่ ผู้ให้ สัมภาษณ์	สัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์	จัดนิทรรศการแสดงผลงานสหกิจศึกษา	นำเสนอผลงานข้ามศาสตร์	นักศึกษาปี 3 เข้าร่วมปัจฉิมนิเทศ	ปัจฉิมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา	การมีส่วนร่วมสถานประกอบการ	นักศึกษาสหกิจศึกษาต้องเข้าร่วมปฎิบัติมา	สรุป
6	1			✓	✓	✓		✓	การจัดกิจกรรมสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรมีการจัดให้นักศึกษาได้นำเสนอผลงาน
	2	✓		✓		✓		✓	ข้ามศาสตร์ในช่วงเช้า เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามศาสตร์
	3	✓	✓		✓	✓	✓	✓	และมี การจัดเวทีนำเสนอภายในหลักสูตรในช่วงบ่ายต่อ
	4	✓	✓	✓		✓	✓	✓	อาจารย์ประจำหลักสูตร ควรประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษา
	5			✓					✓

ตารางที่ 6.1 สรุปผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์

อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ต่อ)

คำถามที่ 7 การจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

- การดำเนินงานความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

ข้อ คำถาม	ลำดับที่ ผู้ให้ สัมภาษณ์	สำรวจ MOU	ลงนาม MOU กับสถานประกอบการ	การมีส่วนร่วมของสถานประกอบการ	หาตำแหน่งงานครอบคลุมหลักสูตร	สรุป
7	1	✓	✓		✓	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรมีการสำรวจ MOU ที่มีอยู่ว่ามีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันหรือไม่ และ ดำเนินการลงนามความร่วมมือ กับสถานประกอบการที่มีคุณภาพทั้งในและต่างประเทศ ให้มีความหลากหลายครอบคลุมทุกหลักสูตรของคณะฯ เพิ่มเติมให้เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา สหกิจศึกษา เพื่อจัดทำแผนการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน ต่อยอดไปยังงานวิจัย นวัตกรรม และพัฒนาบุคลากร
	2		✓		✓	
	3		✓	✓	✓	
	4	✓	✓		✓	
	5		✓	✓	✓	

ภาคผนวก จ
หลักฐานการตีพิมพ์

วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี Pathumthani University Academic Journal

ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2564) Vol.12 No.2 (July - December 2021)

ISSN 1906-4284 (print)
ISSN 2697-3774 (online)

บทความวิจัย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
กลุ่มอุตสาหกรรมบริการการแพทย์

พุดมิพงศ์ วัฒนานาเลขาวงศ์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในธุรกรรมสินเชื่อระหว่างบุคคล P2P Lending (Peer to Peer Lending) ในประเทศไทย

ธัญย์พัทธ์ ไคร้วานิช

คุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จิราภรณ์ สอนดี

ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการบริหารจัดการด้วยเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ
ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ชัยอนันต์ มั่นคง

จิตวิทยาเชิงบวกกับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุชาวมอญ ในจังหวัดปทุมธานี

ทิวพร พู่เฟื่อง

บทความวิชาการ

การจัดการความปวดด้วยการเจริญภาวนา

วลัยนารี พรอมลา

ปริทัศน์หนังสือ

The Great Remake สู่โลกใหม่

รศ.ดร.จิราภรณ์ ชันทอง

ผศ.ดร.คุณาพร โฉมจิตร

วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี

Pathumthani University Academic Journal

ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2564) Vol. 13 No. 2 (July-December 2021)

ISSN (print) 1906-4284 || ISSN (online) 2697-3774

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการในลักษณะสหวิชาการที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศ
2. เพื่อเป็นแหล่งสารสนเทศและศูนย์รวมองค์ความรู้ด้านการพัฒนาในมิติต่าง ๆ
3. เพื่อเป็นศูนย์กลางเครือข่ายการติดต่อสื่อสารทางวิชาการของนักวิชาการ และนักปฏิบัติทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงเป็นเวทีทางวิชาการให้นักวิชาการและนักศึกษาได้นำเสนอผลงานสร้างสรรค์ทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณะ

ระเบียบการ

1. การพิจารณาผลงานที่จะลงตีพิมพ์ ต้องได้รับการพิจารณาล้นกรองโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (peer review) จากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยอย่างน้อย 2 ท่าน เพื่อมาตรฐานทางวิชาการ
2. ข้อความที่ปรากฏในบทความแต่ละเรื่อง เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป และไม่มีส่วนรับผิดชอบใดๆ ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว
3. บทความต้องไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ที่ได้มาก่อน หากตรวจสอบพบว่ามีกรณีตีพิมพ์ซ้ำซ้อน ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว
4. กำหนดออกวารสารราย 6 เดือน คือ เดือนมิถุนายน และ ธันวาคม

เจ้าของ

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ที่ปรึกษา

ดร.ชนากานต์ ยืนยง
 ผศ.ดร.ไตรรัตน์ ยืนยง
 รศ.ดร.วิภาส ทองสุทธิ

อธิการบดี มหาวิทยาลัยปทุมธานี
 อธิการบดี วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น
 อธิการบดี วิทยาลัยนครราชสีมา

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ ชันทอง

กองบรรณาธิการภายนอกมหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง

ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านรัฐศาสตร์
 และรัฐประศาสนศาสตร์

ศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สุขสำราญ

ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านรัฐศาสตร์
 และรัฐประศาสนศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษมันต์ วัฒนานรงค์

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
 พระนครเหนือ

รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภ รัฐฉัตรานนท์

ภาควิชารัฐศาสตร์
 และรัฐประศาสนศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ ทรดาล

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุทินันท์ พรหมสุวรรณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร ชันธนาภา

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

รองศาสตราจารย์ ดร.ธนสุวิทย์ ทับทิมฤกษ์

บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ โชคเหมาะ

คณะนิติศาสตร์ปรีดี พนมยงค์
 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

รองศาสตราจารย์ ดร.พันธ์เทพ วิจิตอนันต์

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริภัสสร วงศ์ทองดี

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล โพธิ์นาค	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุราเพ็ญ ยิ้มประเสริฐ	คณะวิทยาการจัดการ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ ตันตวงศ์วานิช	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นครศ ณ พัทลุง	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ มูลศิลป์	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมษา นวลศรี	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ดร.วัชระ ยาคูณ	สำนักกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด
ดร.รัฐนันท์ พงศ์วิทธิธรร	คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น
ดร.อนุสร สีนานา	คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ดร.ณัฐกรณ์ ชูช่วย	คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง

กองบรรณาธิการภายในมหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์	สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ทองหล่อ วงษ์อินทร์	สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ ตินณะกุล	สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.สวงศ์ เสวตวัฒนา
 รองศาสตราจารย์ ดร.ธนากร ธนาธารชูโชติ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อธิพงษ์ เพชรสุทธิ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนกฤต โพธิ์เงิน
 ดร.สังเวียน เทพผา
 ดร.ธัญวิสิษฐ์ เจริญยิ่ง
 ดร.ปณิธาน กระสังข์

สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
 สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
 สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
 สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
 สาขาวิชานิติศาสตร์
 สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์
 สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์

กองจัดการภายในมหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คุณาพร โฉมจิตร
 นางสาวพรรณเพ็ญ สุนทรนันท์

ติดต่อส่งบทความตีพิมพ์ได้ที่

กองบรรณาธิการ “วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี”
 140 หมู่ 4 ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000
 โทรศัพท์ 0-2975-6986
 E-mail: ptujournal@ptu.ac.th
 Website: <https://www.tci-thaijo.org/index.php/ptujournal/index>

พิมพ์ที่

บริษัท พีค การพิมพ์
 130 หมู่ 4 ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000
 โทรศัพท์ 0-2979-5716

บทบรรณาธิการ

วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี ดำเนินการเผยแพร่บทความที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ในสาขาวิชาต่าง ๆ ด้านสังคมศาสตร์อย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการ และผลงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปต่อยอดองค์ความรู้ หรือประยุกต์ใช้ในการพัฒนาต่าง ๆ วารสารทำการเผยแพร่บทความในรูปแบบวารออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ <https://www.tci-thaijo.org.index.php/ptujournal/index> ถึงปัจจุบันเป็นปีที่ 13 และผ่านการรับรองคุณภาพของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Citation Index: TCI) ให้อยู่ในกลุ่มที่ 2 (ปี พ.ศ. 2563-2567)

ซึ่งวารสารปีที่ 13 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2564) นี้ ได้รวบรวมบทความที่น่าสนใจในหลากหลายมิติ ทั้งด้านเศรษฐศาสตร์ การบริหารการศึกษา ด้านการบริหารงานภาครัฐ และด้านบริหารธุรกิจ ซึ่งมีบทความที่โดดเด่นน่าสนใจ เช่น ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจ่ายเงินปันผล ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมบริการการแพทย์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจในธุรกรรมสินเชื่อระหว่างบุคคล P2P Lending ในประเทศไทย ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการบริหารจัดการด้วยเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี รวมถึงบทความวิชาการที่กล่าวถึง การจัดการความปวดด้วยการเจริญภาวนา

กองบรรณาธิการมีความคาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความจากวารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานีฉบับนี้ จะมีคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านทั้งในทางวิชาการ และวิชาชีพ เพื่อนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบทของการดำเนินชีวิตในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี ในนามของวารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี ขอขอบคุณเจ้าของบทความทุกท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิภายในและภายนอก ที่ให้เสนอแนะเพื่อความสมบูรณ์ของบทความ

ทั้งนี้หากผู้เขียนหรือผู้อ่านท่านใดมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์สำหรับวารสารวิชาการฉบับนี้ สามารถส่งรายละเอียดได้ที่อีเมล ptujournal@ptu.ac.th กองบรรณาธิการจะนำไปพิจารณา เพื่อพัฒนาวารสารให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณาธิการ

สารบัญ

	หน้า
บทความวิจัย	
ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัสดุของผู้ปฏิบัติงานพัสดุ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี <i>อริสรา สุดสระ</i>	14
องค์ประกอบของสมรรถนะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดสระแก้ว <i>จรินทร์ ถาวรสิน ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร และ ผศ.ดร.ทวี วาจาสิทธิ์</i>	32
อิทธิพลของความคาดหวังในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทผลิตเครื่องสำอาง ในเขตกรุงเทพมหานคร <i>ปริศนา ศรีไกร และ อภิลิธิ ตั้งเกียรติศิลป์</i>	45
การปฏิบัติงานตามพันธกิจและการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่ง ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ของตำรวจภูธรจังหวัดพิจิตร <i>ด.ต.ภัทรพันธุ์ นิธิวัฒน์สกุล และ รศ.ดร.ภมร ชันธหัตถ์</i>	60
อิทธิพลของแรงจูงใจในการทำงานและพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของพนักงาน ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน of พนักงาน <i>ศิริภูมิ ผายรัมย์ และ อภิลิธิ ตั้งเกียรติศิลป์</i>	76

สารบัญ

	หน้า
บทความวิจัย	
ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมการทำงาน ร่วมกันขององค์กร กับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของบุคลากร กรมสรรพากร (สำนักงานใหญ่) <i>วศิฐา ฤชาวดี และ อภิลิทธิ ตั้งเกียรติศิลป์</i>	93
ความรู้ด้านสุขภาพ การทำบัพบาทหน้าที่ของครอบครัว และจิตสำนึก สาธารณะ ที่มีต่อพฤติกรรมชีวิตวิถีใหม่ในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของครอบครัวเด็กวัยเรียน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี <i>วรัญญาศิษา ททรัพย์ประเสริฐ และคณะ</i>	108
การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี <i>กชพร เมฆานิมิตต์</i>	125
ความต้องการจำเป็นอุปนิสัยผู้มีประสิทธิผลสูงของครู โรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย <i>ศศิมา แสงสว่าง ผศ.ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโห และ จิณณภัทร พิบูลวิฑิตอำรัง</i>	140
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมบริการการแพทย์ <i>พุดมิพงค์ วัฒนานาเลขาวงศ์ พิทักษ์ไทย ไชยโชค ลักษิกา วงศ์วณิชศิลป์ และ ผศ.ศศิภา พจนวาท</i>	158

สารบัญ

	หน้า
บทความวิจัย	
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี <i>ภาคปภา บัญญัติ และ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ</i>	169
แนวทางการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 <i>อนุเดช บ้านสระ และ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ</i>	185
การศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 <i>รัชนีกร แสงสว่าง และ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ</i>	203
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล จังหวัดสุราษฎร์ธานี <i>เรืองวิทย์ ครองยุติ</i>	222
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านทางบัญชีอย่างเป็นทางการ ของไลน์ของผู้บริโภคในปทุมธานี <i>ณัฐดนัย เกณทวี และ สุวีรัตน์ อินทร์หม้อ</i>	238
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในธุรกรรมสินเชื่อระหว่างบุคคล P2P LENDING (PEER TO PEER LENDING) ในประเทศไทย <i>ธิดิ พรหมสูงวงษ์ และ ธันย์พัทธ์ ไคร้วานิช</i>	253

สารบัญ

	หน้า
บทความวิจัย	
รูปแบบการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปราจีนบุรี <i>จุฑามาศ สำราญกิจ และ ผศ.ดร.ทวี วาจาสิทธิ์</i>	357
รูปแบบภาวะผู้นำไปบริการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา <i>นิพนธ์ ภู่อัลป์</i>	368
ประสิทธิผลในกระบวนการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อย่างยั่งยืน ในจังหวัดปัตตานี <i>ประภัสสร ขวัญกะเมาะ</i>	385
กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว <i>ลิขิต เวทย์อุดม ผศ.ดร.ทวี วาจาสิทธิ์</i> <i>และ ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร</i>	403
การประเมินโครงการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา กลุ่มโซนกรุงเทพเหนือ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร <i>ปรีชา ผลชมภู</i>	415

สารบัญ

	หน้า
บทความวิจัย	
กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว <i>สุกัญญา มะละโยธา และ ผศ.ดร.ทวี วาจาสิทธิ์</i>	429
ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดต่อการเลือกซื้อบ้านจัดสรร ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา <i>สุวรรณ เดชน้อย เสถียรณภัส ศรีวะรมย์ และ ดิเรก แสสนธิ์</i>	440
การประเมินผลโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาของคณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี <i>ชุตติกาญจน์ เพ็ชรแก้ว และคณะ</i>	453
ผลของการจัดกิจกรรมการเล่นวัสดุสร้างสรรค์ที่มีต่อทักษะพื้นฐานทาง คณิตศาสตร์ ด้านความรู้สึกเชิงจำนวนสำหรับเด็กปฐมวัย <i>จันทร์เพ็ญ ไชยมงคล และ รศ.ดร.ปัทมาวดี เล่ห์มงคล</i>	468
ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการบริหารจัดการด้วยเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี <i>ชัยอนันต์ มั่นคง และ ระติกรณี นียมะจันทร์</i>	485
ถอดบทเรียนประสบการณ์ทำงานประจำวันของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ในสายอาชีพธุรกิจการบิน <i>จิรวชิฎฐ์ พรรณรัตน์ และ จิรภัทร ภูขวัญทอง</i>	503

สารบัญ

	หน้า
บทความวิจัย	
ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว <i>ศิริภัสสร สีใหม่ และ ผศ.ดร.ทวี วาจาสิทธิ์</i>	516
แนวทางการนิเทศการฝึกปฏิบัติการสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยนครราชสีมา ในสถานการณ์โควิด-19 <i>กรองทิพย์ นาควิเชตร และคณะ</i>	527
การประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อม ก่อนการฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา <i>ธิดารัตน์ สมานพันธ์ และคณะ</i>	545
คุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน มหาวิทยาลัยสายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ <i>จิราภรณ์ สอนดี และ อภิลิทธิ์ ตั้งเกียรติศิลป์</i>	559
บทความวิชาการ	
การจัดการความปวดด้วยการเจริญภาวนา <i>วลัยนารี พรหมลา และคณะ</i>	574
ปริทัศน์หนังสือ	
The Great Remake สูโลกใหม่ <i>รศ.ดร.จิราภรณ์ ชันทอง และ ผศ.ดร.คุณาพร โฉมจิต</i>	585

บทความวิจัย

การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
A STUDY OF COOPERATIVE EDUCATION OPERATION OF
FACULTY OF TECHNICAL EDUCATION, RAJAMANGALA UNIVERSITY
OF TECHNOLOGY THANYABURI

กชพร เมฆานิมิตดี^{*1}

¹เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

*ผู้รับผิดชอบบทความ : khochapom_m@mutt.ac.th

Khochapom Mekanimitdee^{*1}

¹Administrative Officer, Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology
Thanyaburi

*Corresponding author: khochapom_m@mutt.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 2) ศึกษาแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร นักศึกษา และ ผู้ประสานงานสหกิจศึกษาในสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 274 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบสัมภาษณ์นำไปสอบถามผู้บริหารคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม 5 คน ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านสหกิจศึกษาอย่างน้อย 3 ปี โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะ

Received : 20 May 2021

Revised : 11 December 2021

Accepted : 23 December 2021

Online publication date : 29 December 2021

ครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา คณะฯ ควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบการพิจารณาก่อนกรองคุณสมบัตินักศึกษาสหกิจศึกษา ด้านการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน คณะฯ ควรมีการเตรียมความพร้อมนักศึกษาทั้งในรูปแบบรายวิชาเตรียมความพร้อม กิจกรรมปฐมนิเทศ และโครงการเสริมทักษะวิชาชีพ ด้านการจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา คณะฯ ควรมีการจัดหางานรองรับนักศึกษาสหกิจศึกษาให้ครอบคลุมทุกหลักสูตร ด้านการปฏิบัติงาน สถานประกอบการ คณะฯ ควรจัดรายวิชาสหกิจศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ของนักศึกษาปีสุดท้าย ด้านการให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา คณะฯ ควรมีการปฐมนิเทศอาจารย์นิเทศก์สหกิจศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา คณะฯ ควรมีการจัดกิจกรรมปัจฉิมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา ตลอดจนนัดแรงงาน นิทรรศการนำเสนอผลงาน และการลงนามความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสหกิจศึกษา

คำสำคัญ : การดำเนินงานสหกิจศึกษา / คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the Cooperative Education Operation of Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, 2) to study the guidelines of Cooperative Education Operation of Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi. The research population were stakeholders 274 people, the instrument used for collecting data were questionnaire, statistical analysis by frequency, percentage, mean, S.D. and interviewed 5 executives of Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Tehchnology Thanyaburi who have had experience in Cooperative Education Operation at least 3 years by purposive sampling. Data analysis by content analysis.

The results of the research were as follows: 1) the Cooperative Education Operation of Faculty of Technical Education of Rajamangala University of Technology Thanyaburi, have been examined at the high level. 2) the guidelines of Cooperative Education Operation of Faculty of Technical Education of

Rajamangala University of Technology Thanyaburi, the aspect of consideration in the qualifications of Cooperative Education Students: the executives should appoint the person who responsible in the qualifications consideration of Cooperative Education Students, the aspect of preparation for Cooperative Education Students before working at the workplace: : the executives should provide the Cooperative Education preparation course, orientation activity and professional skills enhancement projects for Cooperative Education Students, the aspect of seeking and certification jobs: the executives should provide the jobs covered all the curriculums, the aspect of working at the workplace: the executives should provide the Cooperative Education subject in the second semester of final year students, the aspect of consulting, problem solving and supervision of Cooperative Education: the executives should provide the orientation for Cooperative Education Teachers, the aspect of continued activities after Cooperative Education at the workplace ended: the executives should provide the post training presentation, Cooperative Education project exhibition, job fair and the signing MOU with the workplace to convince them to be a part of Cooperative Education Operation.

Keywords: Cooperative Eeducation Operation / Faculty of Technical Education

บทนำ

ประเทศไทย สหกิจศึกษา (Cooperative Education) ได้เริ่มเข้ามาครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2536 โดยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอาน เป็นผู้นำระบบสหกิจศึกษาเข้ามาและได้บัญญัติศัพท์คำว่า “สหกิจศึกษา” ขึ้น โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกที่นำระบบสหกิจศึกษามาใช้ ต่อมาแนวคิดดังกล่าวขยายไปยังมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จนกระทั่งในปีการศึกษา 2545 รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยในขณะนั้น ได้ประกาศนโยบายให้การสนับสนุนด้านงบประมาณแก่สถาบันอุดมศึกษาที่จัดสหกิจศึกษา โดยได้เริ่มโครงการพัฒนาสหกิจศึกษาในลักษณะโครงการนำร่อง ซึ่งมีสถาบันอุดมศึกษา 17 แห่ง องค์กรผู้ใช้บัณฑิต 257 แห่ง และนักศึกษา 679 คน เข้าร่วมโครงการ และได้ขยายผลโครงการดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง นับแต่นั้นมาสหกิจศึกษา

ได้ขยายอย่างรวดเร็วสู่ระดับชาติโดยรัฐบาลได้ก้าวเข้ามาสนับสนุนผ่านทบวงมหาวิทยาลัย โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานหลักกำหนดกลยุทธ์ มาตรการ แผนการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมสำหรับส่งเสริมสนับสนุน

ปัจจุบันการดำเนินงานสหกิจศึกษาได้พัฒนาเข้าสู่ลักษณะพหุภาคี โดยมีหน่วยงานหลายภาคส่วนเข้ามามีบทบาทในการดำเนินงาน และมีความสำคัญมากขึ้นในสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้สหกิจศึกษาเป็นทางเลือกในการจัดการศึกษาและจากการสำรวจข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในปี 2554 พบว่ามีสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 108 แห่ง องค์กรผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 12,962 แห่ง มีนักศึกษา 26,048 เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา : 2554)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้เริ่มดำเนินงานสหกิจศึกษา ตั้งแต่ปี 2544 นำร่องโดย คณะวิศวกรรมศาสตร์ ในส่วนของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มีการดำเนินการจัดรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสหกิจศึกษามาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 จนถึงปัจจุบัน หลักสูตรของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่กำหนดให้นักศึกษา ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา มีจำนวน 4 หลักสูตร คือ ศษ.บ. สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษา สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หลักสูตร วศ.บ. สาขาเมคคาทรอนิกส์ และหลักสูตร อส.บ. สาขาเทคโนโลยีการผลิต การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมามีปัญหาในเรื่องของนักศึกษาขาดคุณสมบัติ ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ตำแหน่งงานรองรับนักศึกษาสหกิจศึกษาไม่เพียงพอ นักศึกษาขาดความพร้อมในการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา นักศึกษาปฏิบัติงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียน เป็นต้น จึงเห็นควรต้องมีการพัฒนาการดำเนินงานสหกิจศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้อง ศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อีกทั้ง ผู้วิจัยได้ศึกษาจากข้อเสนอแนะงานวิจัยของ ศิริพร ทองแก้ว (2553) “การศึกษารูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี” มีข้อเสนอแนะว่า การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษารูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่มีการดำเนินงานสหกิจศึกษาเป็นครั้งแรก ซึ่งยังมีการดำเนินงานยังไม่เป็นไปตามมาตรฐาน และการประกันคุณภาพการดำเนินงานสหกิจศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสมาคมสหกิจศึกษาไทย การวิจัยในครั้งต่อไปควรมีการศึกษารูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม เมื่อมีการดำเนินงานไปได้ระยะเวลาหนึ่งแล้ว เพื่อให้รูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษามีความแน่นอนและเพื่อให้สามารถนำรูปแบบการดำเนินงาน

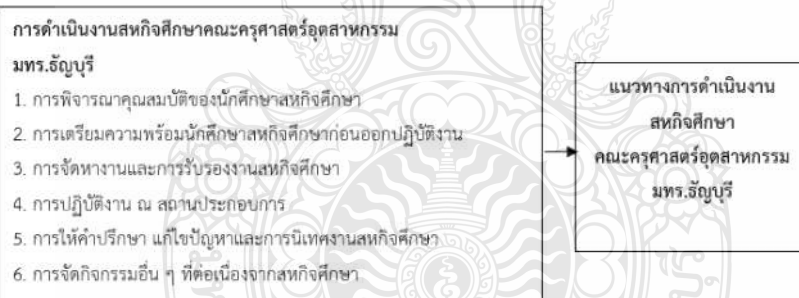
สหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ไปใช้เป็นต้นแบบในการดำเนินงานสหกิจศึกษาของสถานศึกษาแห่งอื่น ๆ ต่อไป

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อให้ทราบแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาที่เหมาะสม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปต่อยอดในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ให้มีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 41 คน นักศึกษาสหกิจศึกษาภาคการศึกษาที่ 1/2563 จำนวน 162 คน ผู้ประสานงาน สหกิจศึกษาในสถานประกอบการภาคการศึกษาที่ 1/2563 จำนวน 71 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 274 คน

ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นผู้บริหาร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 5 คน

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพของประชากร มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามมาตรวัดของ ลิเคิร์ต (Likert, 1976,p.247)

ชุดที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Question)

วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถาม มีขั้นตอนประกอบด้วย การศึกษาค้นคว้าเอกสารตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา โดยรวบรวมข้อมูลมาใช้เป็นกรอบหรือเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยและตัวแปรทุกตัว ตามกรอบแนวคิดและขอบเขตของการวิจัย เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่อที่ปรึกษา งานวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมด้านเนื้อหาที่ต้องการวัด ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตามคำแนะนำของที่ปรึกษางานวิจัย แล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหาด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : index of item-objective congruence) เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถาม โดยพิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องทั้งฉบับ จำนวน 40 ข้อ เท่ากับ 0.98 ค่าความสอดคล้องรายข้อ เท่ากับ 1 จำนวน 36 ข้อ และ ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.80 จำนวน 4 ข้อ

การสร้างแบบสัมภาษณ์ นำตัวแปรที่ศึกษามาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ เสนอต่อที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหาและข้อเสนอแนะ และสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1 ทุกข้อ

แล้วนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้เก็บข้อมูล หาแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยผล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 274 ฉบับ
คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ แล้วนำ
แบบสอบถามที่มีความถูกต้องครบถ้วนมาจัดเรียงข้อมูลแยกข้อมูลและตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์
ที่ตั้งไว้ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป

การเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารคณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก คือ เป็นกลุ่ม
ผู้บริหารคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีที่มีประสบการณ์
ทำงานด้านสหกิจศึกษาไม่น้อยกว่า 3 ปี ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง
สมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสัมภาษณ์ที่มีความถูกต้องครบถ้วนมาจัดเรียงข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์
ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของประชากร โดยใช้สถิติ
พื้นฐานวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบ
ตารางประกอบความเรียง และตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เป็นรายชื่อและ
ภาพรวมทั้ง 6 ด้าน จากแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ นำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์
กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (พิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ 2560 : 43)

4.51 – 5.00	หมายถึง	การดำเนินงานสหกิจศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	การดำเนินงานสหกิจศึกษาอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	การดำเนินงานสหกิจศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	การดำเนินงานสหกิจศึกษาอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	การดำเนินงานสหกิจศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content
Analysis) และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการ
เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์ข้อมูล
เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า

ตารางที่ 1 การศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำแนกตามด้านการดำเนินงานสหกิจศึกษา

การดำเนินงานสหกิจศึกษา	μ	σ	การแปลผล	ลำดับ
1. ด้านการพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา	4.26	.96	มาก	4
2. ด้านการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน	4.27	.78	มาก	3
3. ด้านการจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา	4.25	.82	มาก	5
4. ด้านการปฏิบัติงาน ณ สถานที่ประกอบการ	4.34	.75	มาก	1
5. ด้านการให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา	4.33	.78	มาก	2
6. ด้านการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา	4.24	.89	มาก	6
รวม	4.28	.83	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การดำเนินงานสหกิจศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.28$, $\sigma=.83$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการปฏิบัติงาน ณ สถานที่ประกอบการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.34$, $\sigma=.75$) รองลงมาคือ ด้านการให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.33$, $\sigma=.78$) และ ด้านการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=4.24$, $\sigma=.89$) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 6 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา ควรกำหนดหน้าที่รับผิดชอบการพิจารณากลั่นกรองคุณสมบัตินักศึกษาสหกิจศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ประจำหลักสูตร และควรให้นักศึกษาเขียนผลการเรียนประกอบเอกสารการขออนุญาตปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

2.2 ด้านการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน สามารถ

จัดได้ทั้งในรูปแบบของรายวิชาเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา การปฐมนิเทศ และรูปแบบโครงการเสริมทักษะวิชาชีพ โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อนั้น ๆ และตรงกับสาขาของนักศึกษา การจัดกิจกรรมปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษาควรมีเนื้อหาที่เตือนแนวปฏิบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมในการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และควรมีวิทยากรจากสถานประกอบการมาให้ความรู้กับนักศึกษาในมุมมองของสถานประกอบการ และนักศึกษาสหกิจศึกษาทุกคนจำเป็นต้องเข้าร่วมโครงการฯ

2.3 ด้านการจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา คณะฯ ควรทำความร่วมมือกับสถานประกอบการทั้งในและต่างประเทศให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มตำแหน่งงานของสถานประกอบการให้ครอบคลุมทุกหลักสูตร และเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษาสหกิจศึกษาของคณะฯ

2.4 ด้านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ คณะฯ ควรจัดรายวิชาสหกิจศึกษาให้อยู่ในภาคการศึกษาที่ 2 ของปีสุดท้าย อาจารย์ประจำหลักสูตร ควรพิจารณาคัดกรองลักษณะงานที่นักศึกษาสหกิจศึกษาได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ต้องสอดคล้องหรือตรงกับสาขาของนักศึกษา

2.5 ด้านการให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา คณะฯ ควรกำหนดให้มีการออกนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษาอย่างน้อย 2 ครั้ง และให้การดูแลใส่ใจกับปัญหาให้กับนักศึกษารวมถึงการทำความเข้าใจตรงกันกับที่เลี้ยงในสถานประกอบการทั้งในเรื่องของการประเมินและการร่วมกันดูแลนักศึกษาสหกิจศึกษา และควรมีการปฐมนิเทศอาจารย์นิเทศสหกิจศึกษาก่อนออกนิเทศ เพื่อรับทราบนโยบาย หรือความคาดหวังของคณะฯ ต่อการนิเทศสหกิจศึกษา

2.6 ด้านการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา คณะฯ ควรมีการจัดกิจกรรมปัจฉิมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา เวทีนำเสนอเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ควรให้นักศึกษาชั้นปีที่ 3 เข้าร่วมโครงการฯ ควรมีการจัดนิทรรศการนำเสนอผลงาน ตลาดนัดแรงงาน และเชิญสถานประกอบการเข้าร่วมกิจกรรม โดยนักศึกษาสหกิจศึกษาทุกคนต้องเข้าร่วมโครงการฯ ควรมีการสำรวจ MOU กับสถานประกอบการ ว่าที่มีอยู่ได้มีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันหรือไม่ และดำเนินการลงนามความร่วมมือกับสถานประกอบการทั้งในและต่างประเทศ ให้มีความหลากหลายครอบคลุมทุกหลักสูตรของคณะฯ และจัดทำแผนดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ต่อยอดไปยังงานวิจัย นวัตกรรมและพัฒนาบุคลากร

อภิปรายผล

1. การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผลที่ได้คือ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในทุกด้าน โดยด้านการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะด้านกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ยังขาดการมีส่วนร่วมจากสถานประกอบการ เช่น การจัดตลาดนัดแรงงาน เพื่อเป็นการสร้างโอกาสในการได้งานของนักศึกษา สอดคล้องกับ ธวัชชัย ทีฆชุนหะเถียร และคนอื่น ๆ (2542) ได้ทำการวิจัยเองผลการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพในหลักสูตรระดับปริญญาตรีระยะที่ 1 ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบและการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษา ได้มีการจัดให้นักศึกษาได้สมัครงานสหกิจศึกษาตามความถนัดและความสนใจของนักศึกษา และสถานประกอบการมีสิทธิ์คัดเลือกนักศึกษาได้ตามความเหมาะสม นอกจากนี้คณะฯควรจัดให้มีตลาดนัดแรงงาน ร่วมกับมหาวิทยาลัย ในการสร้างโอกาสให้กับนักศึกษาได้เลือกสถานประกอบการ ที่เหมาะสมกับสายอาชีพของแต่ละหลักสูตร การลงนามความร่วมมือกับสถานประกอบการที่มีคุณภาพทั้งในและต่างประเทศ ให้ครอบคลุมทุกหลักสูตร เพื่อให้มีตำแหน่งงานที่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษาสหกิจศึกษา การจัดทำงานและรับรองคุณภาพงานจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้นักศึกษาได้งานที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับสาขาวิชาชีพที่เรียน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา เพราะนักศึกษาจะได้พัฒนาศักยภาพตรงสาขาวิชาชีพ ได้พัฒนาทักษะวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานสหกิจศึกษา

2. แนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา คณะฯ ต้องมีการกำหนดผู้รับผิดชอบการพิจารณาก่อนร้องคุณสมบัตินักศึกษาสหกิจศึกษา สอดคล้องกับ เพ็ญทิพา วรอาคม (2552) ได้เขียนบทความเรื่องสหกิจศึกษาที่มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ซึ่งเป็นบทความที่อธิบายถึงการดำเนินงานสหกิจศึกษาในมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ซึ่งได้ดำเนินการมาแล้วเป็นเวลา 7 ปี ระบุถึงแนวปฏิบัติของสหกิจศึกษา ซึ่งนักศึกษาต้องทำตามระเบียบของสถานประกอบการอย่างเคร่งครัด การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาจะเริ่มในภาคการศึกษาที่ 2 ของชั้นปีที่ 4 ซึ่งการลงทะเบียนรายวิชาสหกิจศึกษาจะไม่สามารถลงทะเบียนร่วมกับรายวิชาอื่น ๆ ได้ นักศึกษาที่ยังคงค้างบางรายวิชาหรือมีผลการเรียนเฉลี่ยไม่ถึง 2.00 จะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่ค้างอยู่ให้เรียบร้อย หรือต้องลงทะเบียนเพิ่มเติมเพื่อให้มีผลการเรียนเฉลี่ยถึง 2.00 แล้วลงรายวิชาสหกิจศึกษาในภาคการศึกษาถัดไป ยกเว้นกรณีลงทะเบียนรายวิชาสหกิจศึกษาในภาคฤดูร้อน นักศึกษา จะต้องลงทะเบียนรายวิชาสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาสุดท้ายเท่านั้น

3. แนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษา ก่อนออกปฏิบัติงาน มีการเตรียมความพร้อมนักศึกษาทั้งในรูปแบบรายวิชาเตรียมความพร้อม กิจกรรมปฐมนิเทศ และ โครงการเสริมทักษะวิชาชีพ สอดคล้องกับ พรชัย มงคลวนิช (2552 : 31) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งเสริมและอุดหนุนความสำเร็จในการจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษาสถาบันอุดมศึกษาไทย ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จในการจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษาอันดับที่ 2 คือ การเตรียมความพร้อมให้แก่นักศึกษาที่จะออกไปปฏิบัติงาน โดยหน่วยงานกลางซึ่งนักศึกษาเห็นว่าการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ แก่นักศึกษา ก่อนออกไปปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการ เป็นเรื่องสำคัญทำให้ลดระยะเวลาในการปรับตัวเข้ากับระบบลงไปได้ระดับหนึ่ง อีกทั้งเป็นการเพิ่มความมั่นใจในตัวเองที่จะออกไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

4. แนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา มีการจัดหางานรองรับนักศึกษาสหกิจศึกษาให้ครอบคลุมทุกหลักสูตร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธวัชชัย ทีฆชอุณหเชียร และคนอื่น ๆ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเองผลการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพในหลักสูตรระดับปริญญาตรีระยะที่ 1 ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบและการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษา ได้มีการจัดให้นักศึกษาได้สมัครงานสหกิจศึกษาตามความถนัดและความสนใจของนักศึกษา และสถานประกอบการมีสิทธิ์คัดเลือกนักศึกษาได้ตามความเหมาะสม นอกจากนี้คณะฯ ควรจัดให้มีตลาดนัดแรงงาน ร่วมกับมหาวิทยาลัย ในการสร้างโอกาสให้กับนักศึกษาได้เลือกสถานประกอบการ ที่เหมาะสมกับสายอาชีพของแต่ละหลักสูตร การลงนามความร่วมมือกับสถานประกอบการที่มีคุณภาพทั้งในและต่างประเทศ ให้ครอบคลุมทุกหลักสูตร เพื่อให้มีตำแหน่งงานที่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษาสหกิจศึกษา การจัดหางานและรับรองคุณภาพงานจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้นักศึกษาได้งานที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับสาขาวิชาชีพที่เรียน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา เพราะนักศึกษาจะได้พัฒนาศักยภาพตรงสาขาวิชาชีพ ได้พัฒนาทักษะวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานสหกิจศึกษา

5. แนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ จัดรายวิชาสหกิจศึกษา ในภาคการศึกษาที่ 2 ของนักศึกษาศึกษาปีสุดท้าย สอดคล้องกับการวิจัยของ พัทธนี นนทศักดิ์ (2552 : 47) เรื่องการสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิตในปี พ.ศ. 2550-2551 ของมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งพบว่านักศึกษาของคณะการจัดการและการท่องเที่ยวที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรสหกิจศึกษา

มีงานทำในอัตราที่เพิ่มขึ้นอย่างน่าพอใจ โดยบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ สาขาการตลาด และสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ได้งานทำถึงร้อยละ 100 ซึ่งเพิ่มจากอดีตที่มีอัตราการได้งานทำประมาณร้อยละ 60-80

6. แนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา คณะฯ ควรจัดให้มีการปฐมนิเทศอาจารย์นิเทศก์สหกิจศึกษา อาจารย์นิเทศก์มีบทบาทสำคัญในการสร้างปฏิสัมพันธ์กับพี่เลี้ยงในสถานประกอบการโดยการสร้างความเข้าใจแนวทางการดูแล ชี้แนะแนวทางการปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหา การประเมินผล ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน การวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา ควรเป็นการประเมินร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับพนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษาสหกิจศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันทพร ผลการกุล, ปุยมยศ วัลลิกุล และวิบูลย์ ชื่นแขก (2552: 65) ได้ทำวิจัยเรื่องพัฒนาการของนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ด้วยสหกิจศึกษา รูปแบบการเรียนสลับทำงานและปัจจัยต่อความสัมฤทธิ์ผล ผลการวิจัยพบว่าความสำเร็จของพัฒนาการของนักศึกษาเกิดขึ้นได้เพราะการกำหนดบุคลากรของสถานประกอบการให้เป็นวิศวกรพี่เลี้ยง ซึ่งคอยกำกับดูแลระหว่างที่ปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด เปรียบเสมือนอาจารย์ของนักศึกษา ณ สถานประกอบการ วิศวกรพี่เลี้ยงได้ทำหน้าที่ให้คำแนะนำ คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด และช่วยประเมินการปฏิบัติงานของนักศึกษาอย่างจริงจัง

7. แนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีด้านการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษาการจัดกิจกรรมปัจฉิมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา มีการจัดให้มีนิทรรศการนำเสนอผลงาน และการลงนามความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสหกิจศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธวัชชัย พิฒฑูณหะเณร และคนอื่น ๆ (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพในหลักสูตรระดับปริญญาตรีระยะที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า หลังจากที่นักศึกษาจบจากปฏิบัติงานแล้วได้มีการจัดสัมมนาเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้นำเสนอผลการปฏิบัติงานของตนเองต่อที่ประชุมซึ่งการดำเนินงาน ดังกล่าวสถานประกอบการที่ร่วมโครงการฯ มีความเห็นว่ามีเหมาะสมมาก และนักศึกษาที่ออกปฏิบัติงานมีความเห็นต่อกระบวนการดำเนินงานของโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพว่าการจัดการโดยรวมของโครงการฯ มีส่วนเป็นอย่างมากในการสนับสนุนให้ทั้งนักศึกษาและการดำเนินงานโครงการฯ ลุล่วงไปได้ด้วยดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านการพิจารณาคุณสมบัติ จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาต้องสอบผ่านรายวิชาเงื่อนไขบังคับก่อนไปสหกิจศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ควรมีการกำหนดหน้าที่ให้อาจารย์ที่ปรึกษา หรือ กรรมการหลักสูตร ต้องทำหน้าที่ในการพิจารณาคุณสมบัติให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างเคร่งครัด โดยให้นักศึกษายื่นผลการเรียนประกอบการพิจารณาออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เพื่อเป็นการป้องกันปัญหานักศึกษา สหกิจศึกษาขาดคุณสมบัติ ทำให้ไม่จบการศึกษาตามกำหนด ประกอบกับการพิจารณา
2. ด้านการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน จากการวิจัยพบว่า จัดให้มีโครงการซึ่งเกี่ยวข้องเฉพาะวิชาชีพเพื่อเติมเต็มศักยภาพนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ควรให้มีการจัดโครงการเสริมทักษะวิชาชีพ การนำนักศึกษาไปศึกษาดูงานในสถานประกอบการ ให้ตรงกับวิชาชีพ หรือการจัดโครงการเสริมทักษะวิชาชีพที่ตรงกับสาขาของนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในสถานประกอบการ
3. การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา จากการวิจัยพบว่า การกำหนดให้นักศึกษาสามารถเลือกสมัครเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับสถานประกอบการที่ได้ประชาสัมพันธ์ไว้ตามความสนใจโดยสามารถเลือกสถานประกอบการได้ 1 แห่งต่อครั้ง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงควรมีนโยบายให้อาจารย์นิเทศก์ดำเนินการคัดกรอง สถานประกอบการคุณภาพ และให้นำคณะผู้บริหารเข้าไปหารือความร่วมมือในการดำเนินงานสหกิจศึกษา เพื่อเพิ่มตำแหน่งงานให้ครอบคลุมทุกหลักสูตร
4. การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ ผลการวิจัยพบว่า การกำหนดให้นักศึกษาทำโครงการเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติในสถานประกอบการ เช่นการสร้างนวัตกรรมใหม่ การลดขั้นตอนเพื่อแก้ไขปัญหาของสถานประกอบการ หรือเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของสถานประกอบการ และนำเสนอต่อสถานประกอบการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อาจารย์นิเทศก์ต้องมีบทบาทในให้ความรู้และสร้างแรงจูงใจประชาสัมพันธ์ความสำคัญของการทำโครงการสหกิจศึกษา ซึ่งทางมหาวิทยาลัยฯ และคณะฯ มีการจัดการประกวดโครงการสหกิจศึกษาทุกภาคการศึกษา สามารถสร้างโอกาสในการมีงานทำให้กับนักศึกษาภายหลังจบการศึกษา
5. การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาทั้งในกระบวนการก่อนระหว่างและหลังการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่งานสหกิจศึกษา อาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษา อาจารย์นิเทศก์ ฝ่ายบริหารงานบุคคล หรือฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์

และพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คณะฯ ควรจัดให้มีการประชุมนิเทศ อาจารย์นิเทศก่อนออกนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา เพื่อให้ทราบถึงนโยบาย หรือความคาดหวัง ของคณะฯ ต่อการนิเทศสหกิจศึกษา อาจารย์นิเทศควรมีบทบาทในสร้างปฏิสัมพันธ์กับ ผู้ประสานงานในสถานประกอบการ รวมถึงการคัดกรองสถานประกอบการที่มีคุณภาพ

6. การจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การกำหนดให้มี สัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การจัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยกิจกรรม ดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ต้องให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมทางวิชาการ ร่วมกับมหาวิทยาลัยในด้านการดำเนินงานสหกิจศึกษา ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ให้ตัวแทน สถานประกอบการร่วมเป็นวิทยากรบรรยาย ในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ การเข้าร่วมสังเกตการณ์ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์สหกิจศึกษาและการนำเสนอโครงการนักศึกษาสหกิจศึกษา การร่วมเป็น กรรมการตัดสินการประกวดโครงการสหกิจศึกษา และสามารถต่อยอดไปสู่การบริการวิชาการ การต่อยอดผลงานทางวิชาการจากโครงการสหกิจศึกษา การร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ การร่วมมือลงนามความร่วมมือ เพื่อพัฒนาศักยภาพในการดำเนินงานสหกิจศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการพัฒนาารูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาร่วมกับ สถานประกอบการ
2. ควรมีการศึกษานักศึกษาสหกิจศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ

บรรณานุกรม

- จันทร์พร ผลากรกุล, ปุณยศ วัลลิกุล และวิบูลย์ ชื่นแขก. (2552). “พัฒนาการของนักศึกษา วิศวกรรมศาสตร์ด้วยสหกิจศึกษา รูปแบบการเรียนสลับทำงานและปัจจัยต่อความสัมฤทธิ์ ผล”. วารสารสหกิจศึกษาไทย. หน้า 57-68.
- โชติกา วงศ์อามาตญิกา.(2555). การศึกษาแนวปฏิบัติในการจัดการสหกิจศึกษาของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ปรินุญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ธวัชชัย ทีฆชอุณหเถียร. (2542). รายงานผลการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษาหลักสูตรระดับ ปริญญาตรีระยะที่ 1. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- พรชัย มงคลวนิช. (2552). รายงานวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งเสริมและอุดหนุนความสำเร็จในการจัดการ ศึกษาแบบสหกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย. วารสารสหกิจศึกษาไทย. หน้า 19-38.

- พัชนี นนทศักดิ์. (2552). การสำรวจภาวะการปฏิบัติงานทำของบัณฑิตในปี พ.ศ.2550-2551 : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เพ็ญทิพา วรอาคม. (2552). สหกิจศึกษาที่มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง: มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2560). ทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. จังหวัดปทุมธานี. หน้า 43.
- ประมวลสาระชุดฝึกอบรมสหกิจศึกษา. (2552). สมาคมสหกิจศึกษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ปีที่ 15 หน้า 28-29
- ศิริพร ทองแก้ว. (2553). การศึกษารูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ปรินญาณิพนธ์ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.(2554). สหกิจศึกษาไทย.
- อัจฉราพร โชติพฤษ. (2555). การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม. ปรินญาณิพนธ์ปรินญาการศึกษาดุขบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Likert, R. (1976). *New Patterns of Management*. New York. Mc-Graw-Hill. p.247

ประวัติหัวหน้าโครงการวิจัยและที่ปรึกษาโครงการวิจัย

1. หัวหน้าโครงการวิจัย

1.1 ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาวกชพร เมฆานิมิตดี

ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss Khochaporn Mekanimitdee

1.2 ตำแหน่งปัจจุบัน

ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป งานที่ปฏิบัติ หัวหน้างานวิเทศสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา

1.3 สังกัด คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

โทรศัพท์ที่ทำงาน 02-549-4723 โทรสาร 02 -577-5049

Email : Khochaporn.rmutt@gmail.com, Khochaporn_m@rmutt.ac.th

1.4 ประวัติการศึกษา

ปีที่จบ	ระดับการศึกษา	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สถาบันการศึกษา
2559	ปริญญาโท	บริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต	การตลาด	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2535	ปริญญาตรี	ศิลปศาสตรบัณฑิต	การตลาด	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1.5 สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ

-

1.6 ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำงานวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย

-